

การประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

วิทยานิพนธ์

ของ

สมพันธ์ แสนศรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**EXCELLENT DISTRICT SCHOOLS EVALUATION PROJECT OF
SCHOOLS UNDER BURIRAM PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1**

Sompun Saensri

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Education Program in Educational Administration**

July 2014

Copyright of Buriram Rajabhat University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายสมพันธ์ แสนศรี เรียบร้อยแล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.ประเสริฐ ภูเงิน)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา วีรกุลเทวัญ)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....กรรมการ
(ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อเรื่อง	การประเมิน โครงการ โรงเรียนศิครีตำบลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1		
ผู้วิจัย	นายสมพันธ์ แสนศรี		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ภูเงิน	ที่ปรึกษาหลัก	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา วีรกุลเทวัญ	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ประเมินผลการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนศิครีตำบลในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 2) เสนอแนวทางการพัฒนาโครงการโรงเรียนศิครีตำบลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครจซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 500 คน จำแนกเป็นตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 คน ครู จำนวน 248 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 214 คน 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การสัมภาษณ์ โดยใช้การสุ่มแบบเจาะจง เป็นผู้บริหารโรงเรียนในโครงการโรงเรียนศิครีตำบล ที่โรงเรียนผ่านการประเมินโรงเรียนศิครีตำบลอย่างไม่มีเงื่อนไขให้ปรับปรุงเพื่อรับการประเมินซ่อม จำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9761 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.032 - 6.898 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ 1) ด้านปัจจัยป้อนเข้า 2) ด้านบริบท 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านผลผลิต ในรายตัวชี้วัด พบว่า ทุกตัวชี้วัดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ฝึกความมีวินัย อันดับที่ 2 คือ 1) เป็นศูนย์กลางเพื่อชุมชน มีสนามกีฬา มีกิจกรรมและดูแลรักษาอย่างยั่งยืน 2) ฝึกการแสดงความเคารพ อันดับที่ 3 คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน มีส่วนร่วมนิเทศ ประเมินและพัฒนาโรงเรียน ส่วนตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อ่านคล่อง เขียนคล่องนับตั้งแต่ชั้น ป.3 ขึ้นไป สำหรับรายชื่อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ย

สูงสุด คือ จัดงานบุญประเพณีสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับวัดและชุมชนในการพัฒนาความรู้ คู่คุณธรรมให้กับนักเรียน อยู่ในระดับมาก ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียน สามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเซียนสื่อสารได้ อยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางในการพัฒนาโครงการโรงเรียนศีร์ษะดาลัย มีดังนี้ 1) ด้านบริบท โรงเรียนควรจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์และหลักการของโครงการที่สอดคล้องกัน สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ มีการบูรณาการและกำหนดเป้าหมายหลักของการทำงานร่วมกันที่ทุกคนยอมรับ และสร้างความเข้าใจที่ตรงกันด้วยการประชาสัมพันธ์ เพื่อนำไปสู่ความร่วมมือของทุกภาคส่วน 2) ด้านปัจจัยนำเข้า รัฐควรจัดสรรงบประมาณสำหรับให้โรงเรียนศีร์ษะดาลัย บริหารในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา อย่างเพียงพอตามสภาพจริงและตรงกับความต้องการของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดหาสื่ออุปกรณ์ การจัดหาและพัฒนาบุคลากร การพัฒนาสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่ บรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนความร่วมมือและสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) ด้านกระบวนการ ควรดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ให้ชุมชนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการ มีการอบรมพัฒนาครู และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อปลูกจิตสำนึกดี หน่วยงานต้นสังกัดควรให้การสนับสนุน มีการตรวจสอบกำกับ ติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนศีร์ษะดาลัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และนำกระบวนการทำงาน PDCA ตามวงจรเดมมิ่ง มาประยุกต์ใช้ในการบริหารอย่างเป็นระบบ 4) ด้านผลผลิต ควรพัฒนาครู พัฒนาการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล เพื่อให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จัดให้มีการพัฒนาผู้เรียนด้วยการฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน ที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

TITLE	Excellent District Schools Evaluation Project of Schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 1		
AUTHOR	Mr. Sompun Saensri		
THESIS ADVISORS	Assistant Professor Dr. Prasert Phungoen	Major Advisor	
	Assistant Professor Dr. Sunanta viragoontavan	Co - advisor	
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2014

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to evaluate the working result of excellent district schools in the 4 areas : context, input, process and products of school under Buriram Primary Educational Service Area Office 1, and to 2) present the guidelines to develop the Excellent District School Project. The samples of this study included 2 groups : 1) the group answering the questionnaire and the size of this group was calculated by Krejcie and Morgan's Table resulting 500 people. The 500 people included, 38 school administrators, 248 teachers, and 214 Committee of Basic Education, and 2) interview group with purposive sampling. The samples were 4 school directors of Excellent District School Project whose the school passed the evaluation without correction conditions. The research instrument was the researcher's self-constructed questionnaire with the reliability 0.9761 and the discrimination value 2.032-6.898. The statistics employed in the study were percentage, average, and standard deviation.

The findings were as follows.

1. The overall working results according to the samples' opinion were at high levels.

Considering each area of working results, they were also at high levels. The order of the means from high to low were like this : 1) Input Factor, 2) Context, 3) Process, and 4) Product. The rank of indicators were 1) discipline practice, and 2) being community sport center, and paying respect practice, and 3) local government organization with the community had chances to participate supervising, evaluating, and school developing. The indicator with the lowest mean was the learners are able to read and write fluently when they were in Prathomsuksa 3 (grade 3). Looking at each item, the highest mean was organizing festivals, making merit, and inheriting cultures with temples and communities to develop knowledge along with morality, while the item with the

temples and communities to develop knowledge along with morality, while the item with the lowest mean was the highest level students can communicate in English or Asian languages at the moderate level.

2. Guidelines for developing the Excellent District School Project were as follows. 1) By context, the schools should make the strategic plans with the objects are in accordance with their principles. The plans should be changeable, have accepted integration and main goals of working and make exact understanding by public relation to gain cooperation from all sections. 2) By Input factor, government should provide enough budget for the schools to develop the learners and schools' quality according to the real state and need of the schools such as purchasing media and equipment, recruiting and developing personnel, developing environment such as buildings, atmosphere, and learning resources, and finding cooperation and budget from local governments. 3) By process, the project should be processed continuously and sustainably, give chances for the communities to participate the project activities, training teachers to have good common sense. The headquarter should continuously support, check, monitor, and follow up the work of the schools, and the schools should take the working process, PDCA Deming, into action. 4) By product, the school should develop teachers learning method, and evaluation for increasing the students' learning achievement, develop students to have desired characteristics by holding the morality and ethics training, and continuously set learning activities in English and Asian languages communication.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ภูเงิน ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา วีรกุลเทวัญ ที่ปรึกษาร่วม ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.นฤมล สมคณา และดร.สุรัชย์ ปิยานุกูล กรรมการตรวจภาษาและรูปแบบวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวริรัมย์ ที่อำนวยความสะดวกในการประสานงานการจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ ดร.ประกิจ แฟมไรสง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านเมืองฝาง นางนรุพร วิชัยเลิศ ศึกษาธิการชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และนางสมลักษณ์ ศรีแก้ว ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสะแกโพรงอนุสรณ์ หัวหน้างานบริหารวิชาการ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณคณะครูโรงเรียนบ้านถนน โรงเรียนบ้านหนองคะหลุมปึก โรงเรียนบ้านสิงห์ โรงเรียนบ้านก้านเหลือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่กรุณาออกแบบสอบถามทดลองใช้ ขอขอบคุณผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนในโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ทั้ง 42 โรงเรียน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการประสานงานกับโรงเรียนในโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลในสังกัด

ขอขอบคุณสมาชิกครอบครัว คือ นางอุดม แสนศรี นายสุหฤทธิ์ แสนศรี และนายสุหเรศ แสนศรี ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและเป็นกำลังใจโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบูชาพระคุณบิดามารดาผู้ให้กำเนิด ครู คณาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนให้สติปัญญา ตลอดจนผู้มีพระคุณที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนทุกท่าน

นายสมพันธ์ แสนศรี

สารบัญ

หน้าอุมติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพประกอบ	ฎ
บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประเมินโครงการ.....	11
รูปแบบของการประเมินโครงการ.....	27
แนวคิดการประเมินโครงการรูปแบบโมเดลต่าง ๆ.....	30
โครงการ โรงเรียนศีร์ษีดำบล	53
การพัฒนาตัวชี้วัด การศึกษาและวิเคราะห์โครงการ โรงเรียนศีร์ษีดำบล.....	61
สภาพการดำเนินงานของโครงการ โรงเรียนศีร์ษีดำบล	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.....	74
โรงเรียนศีร์ษีดำบล.....	75

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	80
งานวิจัยในประเทศ.....	80
งานวิจัยต่างประเทศ.....	86
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	89
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	90
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	92
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	118
วิธีดำเนินการวิจัย.....	118
สรุปผลการวิจัย.....	120
อภิปรายผล.....	123
ข้อเสนอแนะ.....	129
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	129
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	131
บรรณานุกรม.....	133

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก	หน้า
ภาคผนวก ก ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ (IOC).....	139
ภาคผนวก ข ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม.....	152
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	156
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	158
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย.....	173
ภาคผนวก ฉ กลุ่มตัวอย่างและแหล่งข้อมูล ของ โรงเรียนศิครินทร์ตำบล สังักัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1	176
ภาคผนวก ช รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	179
ภาคผนวก ซ รายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์.....	181
ภาคผนวก ฌ หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	183
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	195

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 การพัฒนาตัวชี้วัดการประเมิน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะดาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.....	63
2.2 การศึกษาและวิเคราะห์โครงการ โรงเรียนศีร์ษะดาลัย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.....	66
4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ.....	98
4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายและอันดับของผลการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะดาลัย จำแนกเป็นรายด้าน.....	99
4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนศีร์ษะดาลัย จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	100
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายและอันดับของผลการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนศีร์ษะดาลัย ด้านบริบท.....	101
4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายและอันดับของผลการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนศีร์ษะดาลัย ด้านปัจจัยนำเข้า.....	102
4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายและอันดับของผลการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนศีร์ษะดาลัย ด้านกระบวนการ.....	104
4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายและอันดับของผลการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนศีร์ษะดาลัย ด้านผลผลิต.....	109

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
2.1 การประเมินโครงการตามแนวคิดของ Stake.....	32
2.2 แบบจำลองการประเมินซีโป (CPO'S Evaluation Mode).....	38
2.3 ความสัมพันธ์ของการตัดสินใจ และประเภทของการประเมิน ตามโมเดลของสตีฟเฟิลบีม.....	45
2.4 องค์ประกอบหลักของรูปแบบการประเมิน CIPP และความสัมพันธ์ กับโครงการ.....	50
2.5 รูปแบบการประเมินในฐานะที่เป็นตัวกระตุ้นการปรับปรุงเชิงระบบ.....	51
2.6 กรอบแนวคิดการพัฒนาโรงเรียนศรีศรีตำบล.....	62

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สังคมไทยมีความคาดหวังว่า การจัดการศึกษาของไทยจะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของประชากรในชาติให้มีความสมบูรณ์ มุ่งให้เกิดความรู้ ความคิด ความสามารถ เกิดความสมดุลทั้งร่างกาย สติปัญญาจิตใจและสังคม และจะนำประเทศชาติไปสู่ความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อเตรียมความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก ทั้งในด้านประชากร สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการเมือง ดังนั้นการพัฒนาการศึกษาจึงเป็นภารกิจสำคัญของประเทศไทย เพื่อพัฒนาคุณภาพประชากรของชาติที่ขยับขึ้นไป

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (2550 : 15) ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา 49 ระบุไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ และในเรื่องเดียวกันนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 ได้กำหนดให้การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง การปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น การจัดการเรียนการสอนต้องผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 9) การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การพัฒนาสถานศึกษาจึงเป็นภารกิจสำคัญของประเทศในการพัฒนาคุณภาพประชากร แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ใช้ปรัชญาหลักและกรอบแนวคิด ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดทางสายกลางอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลพอดี

รู้จักพอประมาณอย่างมีเหตุผล มีความรอบรู้เท่าทันโลก เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและ
 ความอยู่ดีมีสุขของคนไทย เกิดการบูรณาการแบบองค์รวมที่ชี้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา
 อย่างมีคุณภาพ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม เป็นแผนที่บูรณาการศาสนา
 ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งเชื่อมโยงการพัฒนาการศึกษาับ
 การพัฒนาต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม
 วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เป็นต้น โดยคำนึงถึงการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ได้กำหนดหลักการพัฒนา
 การศึกษาทั้งด้าน คุณภาพ โอกาส และการมีส่วนร่วม รวมทั้งการกำหนดกรอบและสาระสำคัญ
 ของการศึกษาและการเรียนรู้ที่ต้องการปฏิรูปอย่างเร่งด่วน 4 ประการ คือ 1) พัฒนาคุณภาพคนไทย
 ยุคใหม่ที่มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง
 มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์
 มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและความภูมิใจใน
 ความเป็นไทย ชีตมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 รังเกียดการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง สามารถก้าวทันโลก มีสุขภาพร่างกาย
 สุขภาพใจที่สมบูรณ์ ห่างไกลจากยาเสพติด เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะความรู้พื้นฐาน
 ที่จำเป็น มีสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) พัฒนา
 คุณภาพครูยุคใหม่ ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า มีระบบ
 กระบวนการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเหมาะสมกับ
 การเป็นวิชาชีพชั้นสูง 3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ โดยพัฒนาคุณภาพ
 สถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภทให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ 4) พัฒนาคุณภาพ
 การบริหารจัดการใหม่ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและองค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และภาคเอกชนและทุกภาคส่วน
 มีระบบการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ มีการบริหารจัดการการเงิน
 และงบประมาณที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552 : 5-9)

กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการกำหนดนโยบายไปสู่
 การปฏิบัติ ที่จะพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาโรงเรียนใน
 ท้องถิ่นชนบทซึ่งนักเรียน ส่วนใหญ่มักด้อยโอกาสในการได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ ทั้งนี้
 เพราะด้วยสภาพปัญหาและคุณภาพโรงเรียนที่มีความแตกต่างอย่างมากของประเทศไทย ทำให้เกิด
 ความเหลื่อมล้ำในคุณภาพของเด็กในเมืองกับในชนบท และเป็นที่มาที่ทำให้เด็กในชนบทจำนวน
 มาก ต้องดิ้นรนชวนขวายเข้ามาเรียนใน โรงเรียนชื่อดังในตัวจังหวัดและในกรุงเทพมหานคร

จึงเกิดลักษณะนักเรียนเก่งไปกระจุกกันที่โรงเรียนในตัวเมือง ส่วนนักเรียนที่อ่อนก็จะกระจายอยู่ตามโรงเรียนในชนบททั่วไป ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ขาดความพร้อมด้านปัจจัยต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นอกจากนั้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนทั้งด้านความรู้ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผลการทดสอบ O-NET และ NT ต่ำ การอ่าน เขียนและคิดเลขคล่อง การมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ หรือภาษาอาเซียน ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา ทิศริเริ่มสร้างสรรค์ ค่อนข้างต่ำ รวมถึงสถานศึกษายังไม่ได้มาตรฐานไม่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) อีกจำนวนมาก สำนักงานนโยบายและแผนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 1) ได้กล่าวถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยไว้ว่า โรงเรียนเป็นองค์กรทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน แนวคิดการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนจึงเป็นความสำคัญสูงสุดในการปฏิบัติงานของกระทรวงศึกษาธิการ อย่างไรก็ตาม จากการรายงานของธนาคารโลก พบว่า ผลการดำเนินงานพัฒนาการศึกษา ของประเทศไทย ที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จอย่างยิ่งในการขยายโอกาสทางการศึกษา ขณะที่คุณภาพของการจัดการศึกษามีแนวโน้มลดลง โดยมีโรงเรียนเฉพาะที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทียบเคียงได้กับค่าคะแนนเฉลี่ยของประเทศสหรัฐอเมริกา แต่โรงเรียนส่วนใหญ่ที่อยู่ในเขตชนบทยังด้อยคุณภาพ ทั้งผลการวิจัยยังพบว่าการทุ่มเททำงาน จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพเพื่อพัฒนาเด็กคือโอกาสในท้องถิ่นชนบทจะส่งผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (Economic returns) ของประเทศอย่างยิ่ง ทั้งยังลดปัญหาสังคม และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรโดยรวม นอกจากนั้นจากข้อมูลการประชุมของ World Economic Forum (WEF) - The Global Competitiveness Report 2012-2013 ซึ่งเป็นการประชุมเวที เศรษฐกิจโลก ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ได้มีการจัดอันดับคุณภาพการศึกษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน ปรากฏว่า ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยจัดอยู่ในอันดับ 6 ของประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยไทยตามหลังเวียดนาม ขณะที่ระดับอุดมศึกษาอยู่อันดับ 8 เป็นรองจากประเทศเวียดนาม ที่ได้อันดับ 7 และประเทศกัมพูชา อันดับ 6 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2556 : 1)

รัฐบาลที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ตระหนักในความสำคัญดังกล่าว จึงให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายการพัฒนา โรงเรียนคุณภาพ ในท้องถิ่นชนบทเพื่อให้ความเทียบพร้อมที่จะเป็นต้นแบบ หรือศูนย์สาธิตการให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ตลอดจนเป็นศูนย์รวม หรือเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ เชื่อมมันและศรัทธาในการปฏิบัติงานของ โรงเรียนและไม่จำเป็นต้องส่งบุตรหลานไปเรียน

ในเมือง นำไปสู่การลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง โดยโรงเรียนและชุมชนสามารถจัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์บริการและเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ และชาลินี แก้วคงคา (2554 : 82) ได้กล่าวถึงแนวคิด นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในรัฐบาลที่นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดจะต้องพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้ใกล้เคียงกัน รวมทั้งการยกระดับคุณภาพมาตรฐานของโรงเรียน ซึ่งจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมาตรฐานได้ และเด็กไทยจะมีโรงเรียนดีใกล้บ้านและได้มาตรฐาน ต้องพัฒนาโรงเรียนคุณภาพในท้องถิ่นชนบทให้มีความเทียบพร้อมที่จะเป็นต้นแบบหรือศูนย์สาธิตการให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ที่สำคัญยังเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ เชื่อมมั่นและศรัทธาในการปฏิบัติงานของโรงเรียนและไม่จำเป็นต้องส่งบุตรหลานไปเรียนในเมือง เป้าหมายของนโยบายนี้ ต้องการพัฒนาให้โรงเรียนในทุกตำบลทั่วประเทศกลายเป็น โรงเรียนดีประจำตำบล ภายในปีงบประมาณ 2556 เพื่อลดช่องว่างระหว่างโรงเรียนชนบทกับโรงเรียนในเมือง เพื่อให้เกิดโรงเรียนดีที่มีมาตรฐานคุณภาพสำหรับเด็กในถิ่นชนบท โครงการโรงเรียนดีประจำตำบล จึงเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลที่นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2553 โดยการนำร่อง 182 โรงเรียน ใช้งบประมาณปี 2553 จำนวน 1,700 ล้านบาท เข้าพัฒนาโรงเรียน เพื่อให้การพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาไว้ 3 ช่วง แต่ละช่วงการพัฒนามีเป้าหมาย 7 ประการ (7+7+7) ในการพัฒนา จากนั้นได้มีการเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ในรัฐบาลที่นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรีและมีศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ชาติธำรงเวช เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนา โดยเพิ่มเป้าหมายการพัฒนาด้านคุณธรรมในการปลูกฝังนิสัยนักเรียนอีก 7 ประการ เป็น 7+7+7+7

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักในความสำคัญในการปฏิบัติงานรองรับกรอบการพัฒนาการศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองดังกล่าว และหลักการการพัฒนาด้านคุณภาพ โอกาส การมีส่วนร่วม จึงกำหนดนโยบายโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล เพื่อดำเนินการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ ในท้องถิ่นชนบทให้มีความพร้อมสามารถให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพและเอื้อต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาพิเศษ ตลอดจนเป็นศูนย์รวมการบริการและเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีความเชื่อมั่น ศรัทธาส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน นำไปสู่การลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง การสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยโรงเรียนและชุมชนสามารถจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ความสำเร็จของโรงเรียนดีศรีตำบล

ที่ว่า โรงเรียนนำอยู่ ครูดี นักเรียนมีคุณภาพ ชุมชนร่วมใจ ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ การจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่านออก เขียนได้ การวิเคราะห์และการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายทั้งด้านดนตรี กีฬา ศิลปะและอาชีพ ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยใช้เทคนิค 5 ร่วม คือ การร่วมคิด การร่วมวางแผน การร่วมปฏิบัติ การร่วมประเมินผล และการร่วมชื่นชม ปฏิบัติงานให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และภาพความสำเร็จที่ต้องการ โดยการรับการสนับสนุนจากชุมชน ท้องถิ่นตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) และ โรงเรียนจัดกิจกรรมบริการชุมชนอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2554 : 14-15)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีความรับผิดชอบโรงเรียนในสังกัด 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอลำปลายมาศ อำเภอบ้านค่าน และอำเภอชำนิ มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลทั้งสิ้น 42 โรงเรียน โดยได้ร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุกตำบล ในการคัดเลือกโรงเรียนในสังกัด ในเขตตำบลนั้น ๆ ที่มีบริบทหรือคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ เข้าร่วมโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ตำบลละ 1 โรงเรียน โครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ถือเป็นโครงการที่อยู่ในความคาดหวังของสังคม ในด้านของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง หากประสบความสำเร็จตามเป้าหมายนั้นก็จะหมายถึงคุณภาพการศึกษาของประเทศสูงขึ้น นักเรียนมีโรงเรียนที่มีคุณภาพที่ดีอยู่ใกล้บ้านสำหรับการศึกษาเล่าเรียน ได้อยู่ใกล้ชิดพ่อแม่ ซึ่งก็ส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของประชากรโดยรวมดีขึ้นด้วยนั่นเอง อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานตามโครงการหรือการบริหารโครงการจะประสบความสำเร็จหรือบรรลุตามเป้าหมายได้นั้น จะต้องมีการวางแผนโครงการโดยกำหนดเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้ เพื่อคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลัง จากนั้นก็จะนำโครงการไปปฏิบัติ หรือที่เรียกว่า การบริหารโครงการ (Project Management) และขั้นตอนสุดท้ายก็คือ การประเมินผล สำหรับการประเมินผลนั้น รูปแบบการประเมินและแนวคิดการประเมินโครงการแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เป็นรูปแบบที่ให้สารสนเทศเพื่อการวางแผนโครงการ เพื่อการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงโครงการ บริหารโครงการ และประเมินโครงการ ตลอดจนการกำหนดอนาคตโครงการได้อย่างทันท่วงที เป็นรูปแบบที่ครอบคลุมองค์ประกอบการจัดทำโครงการ ครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) และสามารถนำไปใช้ได้ทั้งเป็นการประเมินเป็นระยะ ๆ (Formative Evaluation) และการประเมินสรุปรวม (Summative Evaluation) จึงกล่าวได้ว่ารูปแบบซิปบี เป็นรูปแบบการประเมินโครงการ

เพื่อพัฒนาโครงการและประกันประสิทธิผลของโครงการได้เป็นอย่างดี สามารถประเมินผล การดำเนินโครงการนับตั้งแต่ก่อนเริ่มต้นจัดทำโครงการ การกำหนดกิจกรรมในโครงการ การดำเนินงานตามโครงการ จนกระทั่งผลการปฏิบัติงานตามโครงการว่าประสบผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคและข้อเสนอแนะอย่างไร แนวคิด ของสตัฟเฟิลบีม เน้นการแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่างฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหาร ออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับ ฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหาข้อมูล และนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ประกอบการ คัดลัดสินใจ เพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ทั้งเพื่อป้องกันการมีอคติใน การประเมิน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาต่าง ๆ ผู้วิจัยในฐานะครูในโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเชิงการประเมิน โครงการ โรงเรียนศิศรีตำบล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็น แนวทางการบริหารงานด้านการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงโครงการโรงเรียนศิศรีตำบล ให้มี ประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น รูปแบบการประเมินโครงการที่ผู้วิจัยเห็นว่าจะ นำมาประยุกต์ใช้ในการประเมินโครงการ โรงเรียนศิศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 คือ การประเมินรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เพราะเป็นรูปแบบที่ครอบคลุมองค์ประกอบการจัดทำโครงการ ครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต สามารถ นำมาใช้ได้ทั้งเป็นการประเมินเป็นระยะ ๆ และการประเมินสรุปรวม

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนศิศรีตำบลในด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาโครงการโรงเรียนศิศรีตำบล ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการกำหนดวางแผน แก้ไข ปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ให้เหมาะสมตามขนาดของโรงเรียนและระยะเวลาที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการ
2. ได้สารสนเทศแนวทางการพัฒนาโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2556 ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอลำปลายมาศ อำเภอบ้านด่าน และอำเภอชำนิ มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลทั้งสิ้น 42 โรงเรียน มีผู้บริหาร จำนวน 42 คน ครู จำนวน 677 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 474 คน

1.2. กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.2.1 กลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148) ได้ผู้บริหาร จำนวน 38 คน ครู จำนวน 248 คน และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 214 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 500 คน

1.2.2 กลุ่มที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ที่มีผลการประเมินโครงการ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผ่านทุกตัวชี้วัดอย่างไม่ดีเยี่ยม ซึ่งจะมีจำนวน 4 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผลการประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินครั้งนี้ เป็นการประเมินโครงการโรงเรียนศรีศรีตำบล ที่มีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบ เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจความสำเร็จของโครงการทั้งระบบ โดยนำเอารูปแบบการประเมินซิป (CIPP Model) มาประยุกต์เป็นแนวทางในการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ (รัตนะ บัวสนธ์. 2556 : 10)

3.1 ด้านบริบท (Context : C)

3.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input : I)

3.3 ด้านกระบวนการ (Process : P)

3.4 ด้านผลผลิต (Product : P)

4. ระยะเวลาในการทำวิจัย ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2556 ถึง มีนาคม 2557 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนศรีศรีตำบล หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกในท้องถิ่นชนบทที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ชุมชน และภาคีเครือข่าย ร่วมกันจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียนให้มีมาตรฐานคุณภาพระดับสูง ให้เป็นโรงเรียนศรีศรีตำบล ตามโครงการโรงเรียนศรีศรีตำบล ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2553 ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและรัฐบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ได้แก่ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอนำน้ำ อำเภอป่าพลาญมาศ และอำเภอบ้านด่าน จำนวน 42 โรงเรียน

2. การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับโครงการมาเป็นข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและมาเทียบกับเกณฑ์แล้วตัดสินใจให้คุณค่าต่อโครงการว่าได้ผลตามที่คาดหมายหรือไม่ และสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยใช้รูปแบบจำลองการประเมินแบบซิปปี (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เพื่อนำไปวัดผลสำเร็จของโครงการโรงเรียนศรีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ใน 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านบริบท (Context : C) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน เชื่อมั่นว่าทำได้จริง มีเป้าหมายพัฒนานักเรียนที่ทุกคนเข้าใจถูกต้องตรงกันของโครงการโรงเรียนศรีศรีตำบล

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input : I) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับความสะอาดเป็นระเบียบ ร่มรื่นสวยงามด้วยร่วมเงาธรรมชาติ ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกคน บรรยากาศ

อบอุ่นเหมือนบ้าน สีสันสดใส ความปลอดภัย ปลอดภัยสารเสพติดและอบายมุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน มีส่วนร่วมนิเทศ ประเมินและพัฒนาโรงเรียน

2.3 ด้านกระบวนการ (Process : P) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศห้องสมุด 3 ดี เหมือนบ้าน มีหนังสือใหม่เพียงพอ เหมาะสม มีห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ พร้อมสื่อและอุปกรณ์ครบถ้วนและได้ใช้งานอย่างคุ้มค่า ใช้ศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพครบวงจร สร้างงานสร้างอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน เป็นศูนย์กลางเพื่อชุมชน มีสนามกีฬา มีกิจกรรมและดูแลรักษาอย่างยั่งยืน สุขภาพนักเรียนมีความสะอาด เพียงพอ ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้สื่อเทคโนโลยีทันสมัยในการสอน ผู้บริหารได้รับการยอมรับในการเป็นนักพัฒนาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง ฝึกความมีวินัย ฝึกการแสดงความรัก ฝึกความอดทน ปลูกฝังจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (บ้าน วัด โรงเรียน)

2.4 ด้านผลผลิต (Product : P) หมายถึง การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิมหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อ่านคล่องเขียนคล่องนับแต่ชั้น ป.3 ขึ้นไป (ใฝ่เรียน) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี ชื่อเสียงโรงเรียนดี ใช้ ICT ได้ ใช้ภาษาอาเซียนได้ รักและเห็นคุณค่าของงานอาชีพ (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้นไป)

3. ตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง สถานภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการโรงเรียนในโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 1

3.2 ครู หมายถึง ผู้สอนในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 1

3.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่ร่วมโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 1

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 1 หมายถึง หน่วยงานราชการที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 38 เป็นองค์กรรองรับภาระงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรม ในส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอเมืองนูริรัมย์ อำเภอนำน้ำ อำเภอลำปลายมาศ และอำเภอบ้านด่าน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการประเมิน โดยนำเสนอแยกเป็นหัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประเมินโครงการ
 - 1.1 ความหมายของการประเมิน
 - 1.2 ความหมายของโครงการ
 - 1.3 ความหมายของการประเมินโครงการ
 - 1.4 วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินโครงการ
 - 1.5 ความสำคัญของการประเมินโครงการ
 - 1.6 ประโยชน์ของการประเมินโครงการ
 - 1.7 ประเภทของการประเมินโครงการ
 - 1.8 ขั้นตอนการประเมินโครงการ
2. รูปแบบของการประเมินโครงการ
 - 2.1 ความหมายของรูปแบบการประเมินโครงการ
 - 2.2 ประเภทของรูปแบบการประเมินโครงการ
3. แนวคิดการประเมินโครงการรูปแบบโมเดลต่างๆ
 - 3.1 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์
 - 3.2 รูปแบบการประเมินของสเดค
 - 3.3 รูปแบบการประเมินของสคริฟเวน
 - 3.4 รูปแบบการประเมินของอัลคิน
 - 3.5 รูปแบบการประเมินของโปรวัวส
 - 3.6 รูปแบบการประเมินของแพตตัน
 - 3.7 รูปแบบการประเมินซีโป
 - 3.8 รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้โมเดล
4. โครงการโรงเรียนศิศรีตำบล
5. การพัฒนาตัวชี้วัด การศึกษาและวิเคราะห์โครงการ โรงเรียนศิศรีตำบล
 - 5.1 การประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนศิศรีตำบล

- 5.2 กรอบแนวคิดการพัฒนาโรงเรียนศีร์ษะเกษ
- 5.3 การพัฒนาตัวชี้วัดการประเมิน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะเกษ
- 6. สภาพการดำเนินงานของโครงการ โรงเรียนศีร์ษะเกษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
- 7. โรงเรียนศีร์ษะเกษ
 - 7.1 ความเป็นมาของโรงเรียนศีร์ษะเกษ
 - 7.2 ความหมายของโรงเรียนศีร์ษะเกษ
 - 7.3 ภาพความสำเร็จโรงเรียนศีร์ษะเกษ
 - 7.4 ภารกิจสำคัญของการพัฒนาโรงเรียนศีร์ษะเกษ
 - 7.5 แนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนศีร์ษะเกษ
 - 7.6 การประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนศีร์ษะเกษ
 - 7.7 กรอบแนวคิดการพัฒนาโรงเรียนศีร์ษะเกษ
- 8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

ในการดำเนินงานตามโครงการหรือการบริหารโครงการ จะต้องมี การวางแผนโครงการ โดยกำหนดเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้ เพื่อคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังจากนั้นก็ให้นำโครงการไปปฏิบัติ หรือที่เรียกว่า การบริหารโครงการ (Project Management) และขั้นตอนสุดท้ายก็คือการประเมินผลโครงการ ถ้ากล่าวให้เข้าใจง่ายๆ ก็คือ การวางแผน (Planning) เป็นเรื่องของ การคิด การดำเนินการหรือการบริหาร(Implementation/ Operation) เป็นเรื่องของ การทำ ส่วนการประเมินผล (Evaluation) ก็คือ การเทียบ ระหว่างการคิดกับ การกระทำนั่นเอง การประเมินผลจึงเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จะทำให้ทราบว่า การปฏิบัติงานตามโครงการนั้นบรรลุ วัตถุประสงค์หรือไม่ เพียงใด จะนำเสนอรายละเอียดในหัวข้อต่อไป

ความหมายของการประเมิน

ความหมายของการประเมิน มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการประเมินไว้หลาย ประเด็น ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 664) ได้ให้ความหมายของคำว่าประเมิน หมายถึง กะประมาณค่า หรือราคาเท่าที่ควรจะเป็น เช่น ประเมินราคา และได้ให้ความหมายของคำว่า

ประเมินผล หมายถึง พิจารณาและวัดคุณค่าของกิจการใดๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น การประเมินผลการสัมมนา ประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีของบริษัท วัดคุณค่าหรือผลความก้าวหน้าการศึกษา เช่น การสอบไล่เป็นวิธีประเมินผลการศึกษาวิธีหนึ่ง

ทองหล่อ เดชไทย (2545 : 271) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่าเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์และการใช้บทเรียนต่างๆ อย่างมีระบบ เพื่อปรับปรุงกิจกรรมที่กำลังดำเนินอยู่ และปรับแก้การวางแผนงาน โดยการพิจารณาเลือกทางเลือกอย่างระมัดระวังสำหรับอนาคต

สุวิมล ศิริทานนท์ (2548 : 15) ให้ความหมายว่า การประเมินเป็นการสร้างสารสนเทศที่ถูกต้องชัดเจน และเพียงพอแก่ผู้ใช้ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ เป็นการดำเนินงานที่ต้องควบคู่ไปกับการดำเนินแผนงานหรือโครงการ ทั้งนี้เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ทันต่อการแก้ไขปรับปรุงโครงการ อีกทั้งเป็นการกำกับให้มีการดำเนินโครงการตามแผนหรือโครงการที่วางไว้

พิชญ พงศ์ศรี (2550 : 4) ให้ความหมายการประเมิน หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยนำสารสนเทศหรือผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

รัตนะ บัวสนธ์ (2550 : 317) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ แล้วตัดสินให้คุณค่าต่อข้อมูลของสิ่งต่าง ๆ

สมคิด พรหมจู้ (2550: 28) ให้ความหมายของการประเมินว่า หมายถึง การตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงาน ตลอดจนพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการนั้นๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด ได้ผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 305) ให้ความหมาย การประเมิน หมายถึง การตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน ซึ่งอาจจะเป็นทรัพยากรและความพร้อม กิจกรรม โครงการ และแผนปฏิบัติการของหน่วยงาน สถาบัน/องค์กร หรือสังคมนั้น ๆ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายของการปรับปรุงหรือพัฒนาคุณค่าของสิ่งที่มุ่งจะประเมินดังกล่าว รวมทั้งการพัฒนาสังคมโดยส่วนรวมด้วย

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553 : 20-21) ให้ความหมายการประเมิน หมายถึง กระบวนการใช้ดุลพินิจ (Judgment) และ/หรือค่านิยมและข้อจำกัดต่างๆ ในการพิจารณาคัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการเปรียบเทียบผลที่วัดได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

อีเบลและไฟรส์ไบย์ (Ebel & Frisbie. 1986 : 13 ; อ้างถึงใน พิเชิต ฤทธิงกูญ. 2555 : 65) ให้นิยามการประเมินว่า เป็นการตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพหรือคุณค่าของสิ่งที่ต้องการประเมิน

จากความหมายของการประเมินดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการในการรวบรวมข้อมูลของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่ได้ดำเนินการหรือกำลังดำเนินการอยู่

เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของกิจกรรมหรือแผนปฏิบัติงาน ตลอดจนพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของงานนั้น ๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด แล้วตัดสินใจให้คุณค่าของงานว่าได้ผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด และนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้มาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ในการพัฒนา ปรับปรุง ให้งาน หรือกิจกรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ความหมายของโครงการ

คำว่า “โครงการ” นั้น สื่อความหมายได้หลายระดับ อาทิ หมายถึง “ความคิด” “แนวทาง” “กิจกรรม” หรือผลรวมที่เกิดจากกิจกรรมที่ได้จัดวางไว้ในการวางโครงการนั้น ๆ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของโครงการไว้ ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 270) ได้ให้ความหมายของคำว่าโครงการไว้ว่า โครงการ หมายถึง แผนหรือเค้าโครง ตามที่กะกำหนดไว้

สำราญ มีแจ้ง (2544 : 5) ได้ให้ความหมายว่า โครงการ หมายถึง กลุ่มของกิจกรรม แผนงานหรือส่วนหนึ่งของแผนงานที่ต้องใช้ทรัพยากรในการดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

ทวีป สิริศรี (2545 : 31) กล่าวว่า โครงการ คือ กลุ่มของกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน มุ่งตอบสนองเป้าหมายเดียวกันในแผนงานเดียวกัน โดยมีเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดชัดเจน และเป็นงานพิเศษหรือต่างไปจากงานประจำ(Routine) โครงการจะประกอบด้วยงาน (Task) และกิจกรรม (Activity)

สุวิมล ตีรกานันท์ (2548 : 36) ให้ความหมายว่า โครงการเป็นแผนงานย่อยที่จัดเป็นแผนปฏิบัติงานและถูกจัดทำขึ้นมาในลักษณะที่เป็นรูปธรรมมีความชัดเจนในระดับที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้

พิชญ พงศ์ศรี (2550 : 34) ได้กล่าวว่าโครงการมีลักษณะเฉพาะที่จัดทำขึ้นเพื่อเสริมการดำเนินงานในสภาพปกติ โดยมีจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย กิจกรรม และระยะเวลาสิ้นสุดที่แน่นอน และจะไม่ทำซ้ำซ้อนอีก

มยุรี อนุมานราชชน (2551 : 6) สรุปความหมายของโครงการว่า กลุ่มของกิจกรรมที่สัมพันธ์กัน และจัดทำเป็นพิเศษอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างฉลาดที่สุด ในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อันได้แก่ผลประโยชน์ตอบแทนหรือผลอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคต กิจกรรมดังกล่าวต้องมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด

เยาวดี รวงษ์กุล วิบูลย์ศรี (2551 : 104) ให้ความหมายว่า โครงการ หมายถึง แผนงานที่กำหนดไว้ในลักษณะที่มีใช่เป็นงานประจำ แต่เป็นงานพิเศษที่มีความสำคัญ ซึ่งต้องรีบดำเนินการ

ให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ภายในกำหนดเวลาที่แน่นอนและภายในวงเงินงบประมาณที่จำกัด

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554 : 1) ให้ความหมายว่า โครงการ หมายถึง กิจกรรมที่จัดทำขึ้นด้วยวัตถุประสงค์บางประการ ทั้งนี้ผู้ที่จัดโครงการมุ่งหวังเมื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ หรือตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้และบรรลุวัตถุประสงค์

จากความหมายของโครงการดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า โครงการ หมายถึง กลุ่มของกิจกรรมหลาย ๆ กิจกรรม ที่มีความสัมพันธ์กันและเป็นงานพิเศษที่มีความสำคัญที่ต้องใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพและมีการกำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดชัดเจน

ความหมายของการประเมินโครงการ

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการ ดังนี้

นิตา ชูโต นงราม เศรษฐพานิช และนิตยา ภัตสรศิริ (2544 : 8) ได้สรุปความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือการใช้เทคนิคการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์เพื่อหาข้อมูลที่เป็นจริงและเชื่อถือได้เกี่ยวกับโครงการเพื่อให้การตัดสินใจว่าโครงการดังกล่าวดีหรือไม่คืออะไร หรือเป็นการค้นหาว่าผลของกิจกรรมที่วางไว้ในโครงการประสบความสำเร็จตรงกับวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายของโครงการหรือไม่

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และสุริยา วีรวงศ์ (2545 : 5) กล่าวว่า การประเมินผลโครงการ (Project Evaluation) ในความหมาย “นักประเมินผล” คือการพิสูจน์ว่า ผลที่ได้รับเป็นไปตามที่คาดหมายหรือไม่เพียงใด

ประชุม รอดประเสริฐ (2547 : 74) ให้ความหมายว่า การประเมินโครงการหมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการและพิจารณาตัวบ่งชี้ให้ทราบถึงจุดเด่น หรือจุดด้อยของโครงการนั้นอย่างมีระบบ แล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้นเพื่อดำเนินการต่อไปหรือจะยุติการดำเนินโครงการนั้นเสีย

สุวิมล ศิริภานันท์ (2548 : 2) ให้ความหมายการประเมินโครงการ หมายถึง การจัดเก็บข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการในทุกรูปแบบ ทุกขั้นตอน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ มีการใช้ข้อมูลนั้นเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและสารสนเทศที่ได้จากข้อมูลสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ลักษณะข้อมูลที่รวบรวมมาต้องมีความชัดเจนน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549 : 117) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศในการปรับปรุงโครงการ และสารสนเทศในการตัดสินใจ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

พิชญ ฟองศรี (2550 : 68) ได้สรุปความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า เป็น กระบวนการตัดสินใจคุณค่าของโครงการในระยะหนึ่งระยะใดหรือทุกระยะ โดยนำสารสนเทศจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินใจจัดทำโครงการ ทดลองหรือนำร่อง ปรับเปลี่ยน ระวัง ปรับปรุง ขยายผล หรือยกเลิกโครงการนั่นเอง

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 305) ให้ความหมายว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นอันจะนำไปสู่การตัดสินใจความสำเร็จรวมทั้งการ แก้ไขปรับปรุง พัฒนา ตลอดจนการสร้างความเสี่ยงและการกำหนดทางเลือกใหม่ในการดำเนินโครงการ ดังนั้นกิจกรรมการประเมินโครงการจึงเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ ที่จำเป็น เกี่ยวกับปัจจัยขั้นพื้นฐานของโครงการภายใต้กิจกรรมและช่วงเวลาที่ได้กำหนดหรือวางแผนไว้

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554 : 2) ให้ความหมายว่า การประเมินผลโครงการ หมายถึง กระบวนการศึกษาแสวงหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมิน โครงการว่าเป็นไปตาม หลักเกณฑ์และขั้นตอนต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอะไร และบรรดูลดลง เป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ มีผลกระทบในแง่ลบต่างๆ อย่างไรที่เกิดขึ้นจากโครงการบ้าง

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2555 : 71) ให้ความหมายของการประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเชิงระบบเพื่อการตรวจสอบหรือชี้บ่งถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการซึ่ง จะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปรับปรุง และพัฒนาโครงการ

จากความหมายของการประเมินโครงการข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับโครงการมาเป็นข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ เกี่ยวกับโครงการและมาเทียบกับเกณฑ์แล้วตัดสินใจให้คุณค่าต่อโครงการว่าได้ผลตามที่คาดหมาย หรือไม่ และสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน โครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินโครงการ

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการนั้นเป็นไปเพื่อนำผลที่ได้จากการประเมิน ไปพัฒนาหรือปรับปรุงโครงการ รวมทั้งเมื่อทราบว่าโครงการนั้นไม่ประสบผลสำเร็จตามที่ ได้ตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ไว้ ก็จะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการยุติการดำเนินโครงการนั้น นักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

ทวีป ศิริรัมย์ (2545 : 144) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการว่า

1. เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้แต่เดิมยังคงเป็นเป้าหมายที่แท้จริงในยุคปัจจุบันหรือไม่เพียงใด และยังคงเป็นเป้าหมายที่เหมาะสมมากเพียงใด

2. เพื่อค้นหาการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

3. เพื่อพิจารณาหาเหตุผลของความสำเร็จและความล้มเหลวของการปฏิบัติ

4. เพื่อแสดงถึงหลักการของแผนงานที่สำเร็จผล

5. เพื่ออำนวยความสะดวกการบริหารงาน โดยการใช้เทคนิคสำหรับเพิ่มประสิทธิผล

6. เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการวิจัยต่างๆ ที่จะมีขึ้นในระยะต่อไป

รัตนะ บัวสนธ์ (2550 : 20) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการประเมิน โครงการไว้

3 ประการดังนี้

1. เพื่อรวบรวมข้อมูลช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของโครงการเมื่อนำไปดำเนินการหรือเพื่อการตัดสินใจก่อนการดำเนินโครงการ

2. เพื่อรวบรวมข้อมูลช่วยในการตัดสินใจปรับปรุงส่วนต่าง ๆ ของโครงการ เมื่อมีการนำโครงการไปดำเนินการ หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินโครงการ

3. เพื่อรวบรวมข้อมูลช่วยกันการตัดสินใจเกี่ยวกับขยายโครงการให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องหรือการล้มเลิกโครงการ

รัตนะ บัวสนธ์ (2550 : 17) ได้ระบุเป้าหมายของการประเมินผลโครงการหรือที่เรียกว่า เป้าประสงค์ของโครงการ ว่าเป็นความต้องการความคาดหวังที่เกี่ยวกับการดำเนินงานประเมินโครงการ เป็นการพยายามตอบคำถามที่ว่าเราประเมินโครงการไปทำไม และกล่าวว่าการประเมินโครงการนั้นมีเป้าหมายสองประการคือ เพื่อประโยชน์กับการพัฒนาสังคม นำผลการประเมินโครงการเพื่อแก้ไขป้องกันปัญหาที่พุดเกิดขึ้นในสังคม และเป้าหมายประการที่สองก็คือ เพื่อการตัดสินใจคุณค่าของโครงการ

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554 : 6) ให้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินผลโครงการ คือ การวัดผลของโครงการ โดยเปรียบเทียบผลที่เกิดจากโครงการกับเป้า (Target) ที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและการปรับปรุงโครงการในอนาคต จากคำนิยามดังกล่าว โดยทั่วไปการประเมินผล โครงการมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. การวัดผล (Effects) ซึ่งหมายถึงระเบียบวิธีที่ใช้

2. ผล ซึ่งหมายถึง ผลลัพธ์ (Outcomes) ของโครงการมากกว่าประสิทธิภาพ

ความซื่อสัตย์ ขวัญ หรือการยึดมั่นตามมาตรฐานและกฎระเบียบ

3. การเปรียบเทียบผลกับเป้าหมายเพื่อการตัดสินใจว่าโครงการดำเนินการด้วยดีหรือไม่

อย่างไร

4. การประเมินผลที่มีผลต่อการตัดสินใจและการปรับปรุงโครงการในอนาคต

ไวส์ (Weiss . 1973 : 16-17 ; อ้างถึงใน พิชิต ฤทธิจรรยา. 2555 : 73) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการว่า ควรเป็นเพื่อการวินิจฉัยสั่งการในกรณีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อดำเนินงานต่อหรือเลิกการดำเนินงานตามโครงการ
2. เพื่อปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานในโครงการ
3. เพื่อเพิ่มหรือลดมาตรการและเทคนิคบางประเภทในโครงการ
4. เพื่อสร้างโครงการในลักษณะคล้ายคลึงกันในท้องถิ่นอื่น ๆ
5. เพื่อแบ่งสรรทรัพยากรระหว่างโครงการที่ค้างแ่งแข่งขันกัน
6. เพื่อสนับสนุนหรือหักล้างกรอบทฤษฎีซึ่งเป็นรากฐานของโครงการ

จากวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินโครงการที่กล่าวมาข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ คือ เพื่อการรวบรวมหลักฐาน ข้อมูลและเหตุผลมาวิเคราะห์ ตรวจสอบถึงข้อดีข้อเสียหรือข้อจำกัดของโครงการ สำหรับการตัดสินใจคุณค่าของโครงการว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ เพื่อยุติโครงการหรือสนับสนุนโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความสำคัญของการประเมินโครงการ

นิตา ชูโต นงราม เศรษฐพานิช และนิตยา ภัตสรศิริ (2544 : 12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่า

1. ช่วยในการตัดสินใจ ก่อนจะเริ่มจัดทำโครงการ อันได้แก่ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อค้นหาความต้องการเกี่ยวกับโครงการ ทดสอบเกี่ยวกับแนวคิด ด้านเทคนิคและแหล่งทุน และความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการ ฯลฯ
2. ช่วยสำหรับตัดสินใจว่าจะขยาย ดำเนินการต่อหรือรับรองยุติโครงการ
3. ช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงโครงการในแง่มุมใดหรือจุดหนึ่งจุดใดในช่วงระยะเวลาที่โครงการกำลังดำเนินอยู่ ในส่วนที่เกี่ยวข้องโยงกับวัตถุประสงค์บุคลากร หรือระบบการให้บริการ หรือตรวจสอบเนื้อหาของโครงการนั้น ๆ
4. เพื่อเป็นประจักษ์พยาน และเป็นเครื่องมือช่วยในการหาการสนับสนุนเกี่ยวกับโครงการทางด้านสาธารณสุข การเมือง การเงินและด้านวิชาชีพ
5. ช่วยส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจ และความรู้พื้นฐานในขบวนการพัฒนาสังคมในด้านวิชาการทางสังคมวิทยา จิตวิทยาและอื่น ๆ นอกเหนือไปจากการให้ความรู้ข้อเท็จจริงและความเข้าใจเฉพาะที่เกี่ยวกับโครงการที่ประเมิน

สุวิมล ติรกานันท์ (2548 : 8-9) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมิน โครงการทางการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

1. ช่วยชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ของการดำเนินงานนั้นเหมาะสม และเป็นไปได้เพียงใด การดำเนินงานหรือโครงการใด ๆ จะต้องมีการกำหนดจุดประสงค์ของการดำเนินงาน การประเมินจะเป็นตัวช่วยชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องดำเนิน โครงการนี้ และการดำเนินงานนั้นมีความเป็นไปได้เพียงใด

2. ทำให้ทราบว่าผลการดำเนินงานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ การประเมินโครงการนั้น นอกจากประเมินส่วนอื่นๆ แล้วจะต้องประเมินว่าการประเมินงานนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าได้ดำเนินการไปแล้ว ได้ผลตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

3. กระตุ้นให้มีการเร่งรัดปรับปรุงการดำเนินงาน การประเมินจะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ดำเนินงาน ให้มีการเร่งรัดและปรับปรุงการดำเนินงานเมื่อพบข้อบกพร่องในการดำเนินงาน

4. ช่วยให้เห็นข้อบกพร่องในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน ซึ่งใช้เป็นหลักในการปรับปรุงการดำเนินงาน การประเมินการดำเนินงานทุกขั้นตอนจะทำให้พบข้อบกพร่อง

5. ช่วยควบคุมการดำเนินงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการลดความสูญเปล่าในการใช้ทรัพยากร ผู้ดำเนินงานบางคนบางครั้งมักไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้ดีและเต็มความสามารถ ซึ่งการประเมินจะช่วยควบคุมการดำเนินงานให้มีคุณภาพได้

6. ช่วยให้ออกเสนอแนะแก่ผู้บริหารในด้านการดำเนินงาน ผู้บริหารต้องการทราบข้อมูลทุกแง่มุมของผลการประเมิน ซึ่งผู้บริหารจะได้นำไปพิจารณาวินิจฉัยและตัดสินใจสั่งการได้ถูกต้อง

7. ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมในครั้งต่อไป
ศิริชัย กาญจนวาที (2552 : 55) กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินโครงการที่ดำเนินในปัจจุบันจะทำให้ทราบถึงข้อดี และข้อบกพร่องต่าง ๆ ของวิธีการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นแนวทางในการแก้ไขที่จะดำเนิน โครงการประเภทนี้ต่อไป การประเมินมีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารงาน เนื่องจากให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ คือ

1. ด้านการบริหาร (Administrative) การประเมินสามารถใช้ในการติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2. ด้านจิตวิทยา (Psychological) การประเมินสามารถใช้เป็นกลยุทธ์สำหรับกระตุ้นเร้าความสนใจ และสร้างความตื่นตัวในการปฏิบัติงาน

3. ด้านรัฐศาสตร์ (Sociopolitical) การประเมินสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรับผิดชอบ (Accountability) ต่อการปฏิบัติงาน ตลอดจนความสามารถให้เป็นกลยุทธในการสร้างแรงสนับสนุนจากสาธารณะ

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2555 : 75) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินโครงการดังนี้

1. การประเมินโครงการมีวัตถุประสงค์มากกว่าการตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการที่กำหนดไว้ล่วงหน้า แต่ยังคงครอบคลุมถึงการตรวจสอบผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยไม่ได้ตั้งใจด้วย

2. การประเมินโครงการมิได้จำกัดอยู่เพียงการตรวจสอบผลขั้นสุดท้ายที่เกิดขึ้นเมื่อดำเนินการ โครงการได้สำเร็จแล้วเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการประเมินความเหมาะสมและความพร้อมของการจัดทำโครงการก่อนที่จะเริ่มดำเนินงาน ตลอดจนการประเมินความก้าวหน้าในระหว่างที่มีการดำเนิน โครงการอีกด้วย

3. การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการที่สนใจในการหาคำตอบต่างๆ ซึ่งเป็นข้อมูลเฉพาะ โครงการใด โครงการหนึ่ง ไม่ได้สนใจในเรื่องการค้นหาทฤษฎีหรือหลักเกณฑ์หรือนำไปใช้ในการสรุปอ้างอิงต่อไป หากแต่เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์เฉพาะโครงการนั้นๆ ซึ่งไม่เหมือนกับการวิจัย

4. การประเมินโครงการเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการโครงการ ซึ่งช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศป้อนกลับ เพื่อการตัดสินใจในการปรับปรุงพัฒนาโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

5. การประเมินโครงการเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารจัดการ โครงการหรือผู้ปฏิบัติงานโครงการ แนวโน้มของการของการประเมิน โครงการในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือ แทนที่จะเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลภายนอกเป็นผู้ประเมิน (Outsider Evaluator) แต่หากเน้นความสำคัญที่ผู้ปฏิบัติงาน โครงการ เป็นผู้ประเมินเอง (Insider Evaluator) และในลักษณะของการประเมินตนเอง (Self-evaluation) ด้วย

จากความเห็นดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การประเมินโครงการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินโครงการ มิได้มีจุดมุ่งหมายเพียงเพื่อการพิสูจน์หรือตรวจสอบโครงการเท่านั้น แต่เป็นเครื่องมือที่ช่วยควบคุมการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ หลีกเลี่ยง ขจัดปัญหาที่เกิดขึ้น และปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องของโครงการ ซึ่งผลจากการประเมินจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจจะดำเนินการต่อ หรือยกเลิกโครงการ การประเมินโครงการช่วยลดความสูญเปล่าในการใช้ทรัพยากร การประเมินโครงการจะช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์ และมาตรฐานของการดำเนินงานมีความชัดเจน การประเมินโครงการช่วยกระตุ้นให้มีการเร่งรัดและปรับปรุงการดำเนินงานเมื่อพบ

ข้อบกพร่องในการดำเนินงานโครงการ ทำให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ และนอกจากนั้น การประเมินโครงการยังให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการบริหาร ด้านจิตวิทยา และด้านรัฐศาสตร์ ด้วย

ประโยชน์ของการประเมินโครงการ

ประชุม รอดประเสริฐ (2547: 75-76) ได้สรุปประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

1. ช่วยทำให้โครงการชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างได้ผลมากกว่าโครงการที่ไม่ได้รับการประเมิน
2. ทำให้การใช้ทรัพยากรของโครงการเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ
3. ทำให้โครงการดำเนินไปด้วยดีบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ช่วยควบคุมคุณภาพของงานส่วนใดมีปัญหาจะมีการพิจารณาย้อนกลับเพื่อให้มีการดำเนินการใหม่จนกว่าจะเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ
5. ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารว่าจะดำเนินโครงการนั้นต่อไปหรือยุติโครงการ
6. เป็นประโยชน์แก่การวางแผนในโครงการต่อเนื่อง ทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายได้

7. มีส่วนในการสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงานตามโครงการ เพราะการประเมินผลโครงการ มิใช่เป็นการควบคุมหรือสั่งการแต่เป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแก้ไขและเสนอแนะวิธีการใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติโครงการ โดยลักษณะเช่นนี้ย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติมีขวัญกำลังใจ ตั้งใจและกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานต่อไปและมากขึ้น

สมคิด พรหมขัย (2550 : 28) สรุปประโยชน์ของการประเมินผลโครงการไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนและโครงการ ตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ ตลอดจนการตรวจสอบความเป็นไปได้ของการจัดกิจกรรม

2. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน (กรณีประเมินก่อนดำเนินโครงการ)

3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินโครงการ

4. ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ และวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินงาน โครงการต่อไป

5. ช่วยให้ได้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการว่าเป็นอย่างไร คุ่มค่ากับการลงทุนหรือไม่

6. เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเองจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นว่าดำเนินงานเป็นไปตามนโยบาย แผนงาน หรือโครงการที่วางไว้หรือไม่

เขาวดี ราชชกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 93) ได้สรุปประโยชน์ของการประเมินผลโครงการไว้ดังนี้

1. การประเมินเป็นเครื่องมือของการรับรองคุณภาพในการให้บริการ
2. การประเมินช่วยให้ผู้สนับสนุนด้านเงินทุนได้รับทราบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ โดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์จากสภาพการณ์ที่เป็นจริง
3. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. การประเมินช่วยชี้ให้เห็นความสำคัญของแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลัง
5. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้รับบริการ ข้อมูลประเภทนี้ทำให้ทราบถึงข้อจำกัดและปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานเพื่อนำมาปรับปรุงโครงการ
6. การประเมินช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป

จากประโยชน์ของการประเมินโครงการของนักวิชาการข้างต้น พอสรุปประโยชน์ของการประเมิน ได้ดังนี้

1. ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนโครงการและกำหนดวัตถุประสงค์ได้ดียิ่งขึ้น
2. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรคและความสามารถของโครงการหรืองาน เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น
3. ช่วยให้ทราบถึงผลการดำเนินงานในทุก ๆ ด้านของโครงการ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และพิจารณาว่าจะดำเนินโครงการต่อไปหรือว่ายกเลิกโครงการ

4. เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานโครงการ พัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและบรรลุเป้าหมายของโครงการ

ประเภทของการประเมินโครงการ

การประเมิน เป็นกระบวนการที่บ่งชี้ถึงคุณค่า หรือประสิทธิภาพของโครงการ หรืองานที่รับผิดชอบ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการนั้น ๆ การประเมินแบ่งออกได้หลายประเภท แล้วแต่เกณฑ์ที่ใช้แบ่ง ซึ่งที่สำคัญมีดังนี้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544 : 93-94) จำแนกการประเมินโครงการออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ประเภท คือ การประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนา เรียกว่า การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินขณะที่โครงการ หรือกิจกรรมนั้นกำลังดำเนินการอยู่ ซึ่งสามารถนำผลประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้นอย่างทันท่วงที และการประเมินเพื่อตัดสินผล

(Summative Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อบ่งชี้ระดับผลสัมฤทธิ์ของงานหรือโครงการ เป็นการประเมินหลังจากสิ้นสุดโครงการแล้ว

2. แบ่งตามหลักยึดในการประเมิน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การประเมินที่ยึดเป้าหมายของโครงการหรืองาน เป็นเกณฑ์ที่เรียกว่า (Goal-based Evaluation) การประเมินตามแนวนี้ก็คือ นำผลการวัดมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายเชิงปริมาณและคุณภาพของโครงการ ส่วนอีกประเภทหนึ่ง เป็นการประเมินที่เป็นอิสระจากเป้าหมายของโครงการ (Goal-free Evaluation) การประเมินตามแนวทางนี้ผู้ประเมิน ไม่จำเป็นต้องทราบเป้าหมายของโครงการ ตลอดจนการประเมินผลกระทบ ทั้งในทางบวกและทางลบ

3. แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 3 ระยะ การประเมินระยะที่ 1 คือ ระยะก่อนนำโครงการ ไปปฏิบัติ (Intensive Evaluation) โดยเฉพาะการวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนงาน โครงการก่อนเสนอขออนุมัติให้ดำเนินการกระบวนการดังกล่าว เรียกว่า การวิเคราะห์โครงการ (Project Appraisal or Analysis) ระยะที่ 2 คือ การประเมินขณะดำเนินงานหรือโครงการ (On-going Evaluation) เพื่อพิจารณาความก้าวหน้าของโครงการ ผลการประเมินระยะนี้จะบ่งชี้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงการดำเนินงาน และ ระยะสุดท้าย คือ การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Pay-off Evaluation) เป็นการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด เมื่อสิ้นสุดโครงการและหลังสิ้นสุดโครงการไประยะหนึ่ง กระบวนการประเมินหลังจากโครงการสิ้นสุดไประยะหนึ่ง เรียกว่า กระบวนการติดตามผล (Follow-up Study หรือ Tracer Study)

พิชญ์ พงษ์ศรี (2550 : 90) ได้กล่าวถึงประเภทของการประเมินโครงการ โดยใช้เกณฑ์ ช่วงเวลาตามวงจรโครงการ ดังนี้

1. การประเมินก่อนดำเนินโครงการ เป็นการประเมินเพื่อศึกษาความเหมาะสมที่จะ ดำเนินโครงการ มุ่งตรวจสอบความจำเป็น ความเป็นไปได้ ความพร้อมหรือปัจจัยนำเข้า โดยนำ ข้อมูลมาตัดสินใจวางแผนว่าควรจะดำเนินโครงการหรือไม่อย่างไร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ ประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง

2. การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ เป็นการประเมินในระหว่างที่โครงการ ดำเนินการอยู่ เพื่อหาข้อมูลมาตัดสินใจปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติการโครงการ ในระยะ ต่อไปให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

3. การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ เป็นการประเมินหลังจากโครงการสิ้นสุดแล้ว เพื่อศึกษาผลการดำเนินโครงการว่ามีประสิทธิภาพประสิทธิผล หรือผลทั้งทางตรงทางอ้อมอย่างไร สารสนเทศที่ได้จึงเน้นใช้ตัดสินใจ เลิก หยุด หรือดำเนินการต่ออย่างต่อเนื่องหรือดำเนินการใหม่ ในโอกาสต่อไป

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2555 : 78-79) จำแนกประเภทของการประเมินโครงการตามลำดับ เวลาของการดำเนินโครงการ ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การประเมินก่อนดำเนินโครงการ (Intrinsic Evaluation) หรือการประเมินก่อนนำ โครงการไปปฏิบัติ เป็นการประเมินที่อยู่ในขั้นตอนของการวางแผนโครงการ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ก่อนลงมือดำเนินการจัดทำโครงการ ซึ่งอาจทำได้ใน 2 ลักษณะคือ

1.1 การศึกษาความเหมาะสมของโครงการ

1.2 การวิเคราะห์โครงการหรือการประเมินร่างโครงการ (Project Appraisal)

2. การประเมินระหว่างการดำเนินโครงการ (On-going Evaluation) เป็น การประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาความก้าวหน้าของโครงการเป็นช่วง ๆ (Formative Evaluation) และเพื่อดูว่าการดำเนินโครงการ ได้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและ อุปสรรคอย่างไร ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จะนำมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินโครงการเพื่อให้มี ความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นในช่วงการดำเนินงานต่อไป การประเมินระหว่างการดำเนินโครงการนี้ ต้องอาศัยกลไกของระบบการนิเทศ กำกับติดตามงานมาช่วย จึงจะทำให้การดำเนินโครงการและ การประเมินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การประเมินหลังการดำเนินโครงการ (Pay-off Evaluation) เป็นการประเมินเมื่อ การดำเนินโครงการเสร็จสิ้นแล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบว่า ผลการดำเนินโครงการ ได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ตลอดจนการติดตาม

ตรวจสอบผลกระทบหรือผลข้างเคียงว่า มีอะไรเกิดขึ้นตามมาอีกบ้าง ถ้ากล่าวโดยสรุป การประเมินหลังการดำเนินโครงการมีจุดเน้นดังนี้

3.1 เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้น (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ของโครงการ

3.2 เป็นการประเมินผลสรุปรวมของโครงการทั้งหมด (Summative Evaluation) คือ การประเมินตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติงาน ค่าใช้จ่าย และผลผลิตของโครงการ

จากประเภทของการประเมินดังกล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า การประเมินโครงการมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกประเภท เช่น จำแนกโดยใช้เวลา วัตถุประสงค์ วิธีการ และรูปแบบการประเมินมาบ่งบอกถึงประเภทของการประเมิน สำหรับประเภทของการประเมินโครงการที่จำแนกโดยใช้เวลาของการดำเนินโครงการสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภทด้วยกันคือ 1) การประเมินก่อนดำเนินการโครงการ 2) การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ 3) การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ และ 4) การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ ไประยะหนึ่ง

ขั้นตอนการประเมินโครงการ

ขั้นตอนการประเมินโครงการ มีผู้เสนอไว้ ดังนี้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544 : 120) ได้กล่าวไว้ว่ากระบวนการประเมินโครงการ มีขั้นตอนดังนี้

1. หลักการเหตุผลและความสำคัญของการประเมินโครงการ
2. ประเมินโครงการเพื่ออะไร : การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ
3. ประเมินอะไร : การวิเคราะห์โครงการ
4. ประเมินอย่างไร : การออกแบบการประเมิน
5. ข้อมูลที่ต้องการมีอะไรบ้างและจะได้ข้อมูลเหล่านั้นด้วยวิธีใด : การเก็บรวบรวม

ข้อมูล

6. จะแปลงและย่อสรุปข้อมูล เพื่อให้มีความหมายได้อย่างไร : การวิเคราะห์ข้อมูล
7. ผลการประเมินเป็นอย่างไรจะให้ผู้มีหน้าที่ตัดสินใจทราบได้อย่างไร : การเขียน

รายงานและการรายงานผลการประเมิน

พิสนุ ฟองศรี (2550 : 102) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการประเมินไว้ว่าควรเป็น 8 ขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการประเมินก่อน ระหว่าง หรือสิ้นสุดโครงการก็ตาม และถ้ามีการประเมินงานโครงการด้วยก็จะเป็น 9 ขั้นตอน คือเป็นการตรวจสอบผลการประเมินนั่นเอง ในขั้นตอนต่าง ๆ ทั้ง 8 ขั้นตอน อาจมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมได้ เช่น บางขั้นตอนอาจมีรายละเอียดแตกต่างกันบ้าง ตามลักษณะของโครงการที่ประเมิน และปัจจัยอื่น ๆ บางขั้นตอนก็มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน

บางขั้นตอนก็อาจยุบรวมกันได้ บางขั้นตอนก็อาจสลับกันได้ ฯลฯ เป็นต้น โดยสรุปของขั้นตอนทั้ง 8 มีดังนี้

1. การศึกษาแนวคิดการประเมินและศึกษาวิเคราะห์โครงการ
2. การกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมินและตัวชี้วัด
3. การกำหนดเกณฑ์และค่าน้ำหนัก (ถ้ามี)
4. การกำหนดกรอบแนวคิดและขอบเขตการประเมิน
5. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูล
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. การเขียนรายงานการประเมิน
9. การประเมินงานประเมินโครงการ (ถ้ามี)

ศิริชัย กาญจนวาลี (2552 : 48-51) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการประเมินไว้ 10 ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์โครงการที่จะประเมิน เป็นการศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ของโครงการและความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ของโครงการที่จะประเมิน เพื่อให้ผู้ประเมินเกิดความรู้และความเข้าใจโครงการอย่างลึกซึ้ง ตั้งแต่หลักการและเหตุผลของโครงการ การวิเคราะห์โครงการอย่างละเอียดรอบคอบ จะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ประเมินเกิดแนวคิดต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การกำหนดประเด็นของการประเมินได้ ดังนั้นการวิเคราะห์โครงการที่จะประเมิน จึงเป็นขั้นตอนการประเมินที่สำคัญยิ่งในขั้นตอนแรกของการประเมิน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษารูปแบบของการประเมิน (Model) ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของการประเมินแบบต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง รูปแบบของการประเมินแต่ละแบบจะได้มาจากแนวคิดที่แตกต่างกันไป ตามแนวคิดของผู้พัฒนารูปแบบแต่ละท่าน การศึกษารูปแบบของการประเมินหลาย ๆ แบบ จะทำให้ผู้ประเมินได้เห็นทางเลือกที่หลากหลาย ที่จะนำไปสู่การเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมที่สุดกับโครงการที่จะประเมิน แต่โดยส่วนใหญ่โครงการแต่ละโครงการ ไม่สามารถประเมินโดยรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งอย่างเฉยเสมอไป ผู้ประเมินจึงควรใช้การผสมผสานหลายรูปแบบการประเมิน เพื่อให้ผลการประเมินสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะทำได้

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดประเด็นของการประเมิน ผู้ประเมินจำเป็นต้องกำหนดประเด็นการประเมินอย่างเหมาะสม เพื่อจะนำไปสู่การกำหนดรายละเอียดในขั้นตอนต่อ ๆ ไป อย่างสมบูรณ์ตามประเด็นที่กำหนด ผู้ประเมินสามารถกำหนดประเด็นการประเมินได้จาก

การวิเคราะห์โครงการที่จะประเมินในขั้นตอนที่ 1 ผสมผสานกับการศึกษารูปแบบของการประเมิน เป็นประโยชน์ต่อบุคคลต่างๆ อย่างแท้จริง

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาตัวชี้วัดและกำหนดเกณฑ์ในการประเมินใด ๆ สิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดความเชื่อถือในผลการประเมินได้ ข้อมื่นขึ้นอยู่กับคุณภาพของตัวชี้วัด (Indicator) และเกณฑ์ (Criteria) ดังนั้น ขั้นตอนสำคัญของการประเมินอีกขั้นตอนหนึ่งก็คือ การพัฒนาตัวชี้วัดและการกำหนดเกณฑ์ที่เหมาะสม ตัวชี้วัดแต่ละตัวจะได้มาจากระเบียบของการประเมิน ที่ผู้ประเมินได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 3 ผู้ประเมินต้องพยายามค้นหาตัวชี้วัด ที่สามารถแสดงประสิทธิภาพของแต่ละประเด็นได้ชัดเจนที่สุดซึ่งสามารถสังเกตหรือวัดได้ และเมื่อได้ตัวชี้วัดที่เหมาะสมแล้ว ผู้ประเมินจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ที่เหมาะสม ให้กับตัวชี้วัดแต่ละตัวดังกล่าว เพื่อเป็นเกณฑ์ตัดสินใจได้ว่าผลการดำเนินงานของ โครงการที่พิจารณาจากตัวชี้วัดแต่ละตัวนั้น ประสบความสำเร็จเป็นไปตามเกณฑ์มากน้อยเพียงใด

ขั้นตอนที่ 5 การออกแบบการประเมิน หลังจากผู้ประเมินกำหนดประเด็นของการประเมินและพัฒนาตัวชี้วัด และเกณฑ์ที่เหมาะสมแล้ว ผู้ประเมินสามารถเริ่มออกแบบการประเมินได้ เริ่มตั้งแต่การผสมผสานความคิดทั้งหมด เป็นรูปแบบการประเมินที่เลือกใช้ให้เหมาะสมกับโครงการที่จะประเมิน การกำหนดวิธีการประเมิน การสุ่มตัวอย่าง ตัวชี้วัดและเกณฑ์ที่ใช้ แหล่งข้อมูลที่ต้องการ เครื่องมือที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล การออกแบบการประเมิน จึงเป็นเสมือนแนวทางการประเมิน ที่ผู้ประเมินได้เตรียมการออกแบบไว้สำหรับแต่ละโครงการ

ขั้นตอนที่ 6 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนนี้จะสอดคล้องกับขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล กล่าวคือ ถ้าผู้ประเมินเลือกการเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีใด เครื่องมือที่ใช้ต้องสอดคล้องกับวิธีนั้น เช่น ถ้าใช้วิธีการสอบ เครื่องมือที่ใช้ก็คือแบบทดสอบ ถ้าใช้วิธีการสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ก็คือแบบสอบถามนั่นเอง ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องการสร้างเครื่องมือแต่ละชนิดให้มีคุณภาพ เพราะผลการประเมินจะเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด ข้อมื่นขึ้นอยู่กับเครื่องมือที่มีคุณภาพเป็นสำคัญ

ขั้นตอนที่ 7 การเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากผู้ประเมินได้ออกแบบประเมินไว้แล้ว ผู้ประเมินต้องลงมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการ โดยอาจจะใช้วิธีหลาย ๆ อย่าง เช่น การสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม ซึ่งการเลือกใช้วิธีใด ข้อมื่นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน และลักษณะของข้อมูลที่ต้องการเป็นสำคัญ

ขั้นตอนที่ 8 การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อผู้ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการได้แล้ว ผู้ประเมินต้องทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการทางสถิติที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลออกมาตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน

ขั้นตอนที่ 9 การตัดสินใจผล สรุปผลและอภิปรายผลการประเมิน หลังจากได้ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ ผู้ประเมินจำเป็นต้องตัดสินใจว่า โครงการดังกล่าว ดำเนินอย่างมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาทั้งผลผลิต (Output/Product) ผลลัพธ์ (Outcome/Impact) จากนั้นผู้ประเมินต้องสรุปผลการประเมินให้เห็นภาพรวมทั้งหมดเพื่อให้เกิดแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ ผู้ประเมินจำเป็นต้องอภิปรายผลการประเมินด้วย เพื่อจะให้ทราบเหตุผลต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลการประเมินดังเช่นที่ปรากฏ

ขั้นตอนที่ 10 การเขียนรายงานการประเมิน เมื่อการประเมินได้เสร็จสิ้น ผู้ประเมินต้องเขียนรายงานการประเมิน โดยเป็นการนำเสนอการดำเนินการประเมินทุกขั้นตอน เพื่อให้ผู้อื่นได้รับทราบและเข้าใจการประเมินครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหาร และผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เทคนิคการเขียนรายงานการประเมิน จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในขั้นตอนนี้

พิชิต ฤทธิจรูญ (2555 : 82) ได้สรุปขั้นตอนการประเมินโครงการไว้ 9 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 วิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน
- ขั้นที่ 2 ระบุหลักการและเหตุผลของการประเมิน
- ขั้นที่ 3 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน
- ขั้นที่ 4 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และรูปแบบการประเมิน
- ขั้นที่ 5 การออกแบบการประเมิน
- ขั้นที่ 6 พัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นที่ 7 เก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นที่ 8 วิเคราะห์ข้อมูล
- ขั้นที่ 9 รายงานการประเมินโครงการ

สรุป จากขั้นตอนการประเมินโครงการที่นักวิชาการหลายท่านได้กำหนดไว้ ถึงแม้ว่าจะกำหนดขั้นตอนในการประเมินแตกต่างกันบ้าง แต่ก็มีความคล้ายคลึงกันในรายละเอียดของการดำเนินการ จึงสรุปขั้นตอนของการประเมิน โครงการ ได้ดังนี้ 1) ขั้นวิเคราะห์โครงการ 2) ขั้นกำหนดประเด็นในการประเมิน 3) ขั้นตอนการออกแบบการประเมิน 4) ขั้นตอนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล และ 5) ขั้นตอนการรายงานผลและการนำผลไปใช้

รูปแบบของการประเมินโครงการ

ความหมายของรูปแบบการประเมินโครงการ

ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับรูปแบบไว้หลายท่าน ดังนี้

แนดเลอร์ (Nadler. 1980 : 72-90 ; อ้างถึงใน พิสนุ พงศ์ศรี. 2550 : 68) กล่าวถึงรูปแบบโดยสรุปว่า หมายถึง การนำทฤษฎี แนวทาง และกรอบแนวคิดมาพัฒนา เพื่อให้ง่ายต่อการแปลความหมายของปรากฏการณ์ต่างๆ ได้

รอบบินส์ (Robbins. 1986 : 25 ; อ้างถึงใน พิสนุ พงศ์ศรี. 2550 : 68) กล่าวว่า รูปแบบหมายถึง สิ่งที่เป็นนามธรรม ที่ทำให้เข้าใจปรากฏการณ์หรือความจริงได้ง่ายขึ้น ซึ่งรูปแบบโดยทั่วไปต้องมีส่วนประกอบที่สำคัญอย่างน้อย 3 ประการ คือ วัตถุประสงค์ ตัวแปรองค์ประกอบหรือสาระเนื้อหา และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร องค์ประกอบหรือสาระเนื้อหา ดังกล่าว

เยวดี ราชชัญญ์ วิบูลย์ศรี (2551 : 27) ให้ความหมายว่า รูปแบบ หมายถึง วิธีการที่บุคคลได้ถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ จินตนาการ ที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏโดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่างๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผัง ต่อเนื่องหรือสมการทางคณิตศาสตร์ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย และสามารถนำเสนอเรื่องราวหรือประเด็นต่างๆ ได้อย่างกระชับ ภายใต้อะกัการอย่างมีระบบ

จากความหมายข้างต้นที่กล่าวมาสรุปได้ว่า รูปแบบหมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นหรือพัฒนาขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี ประสบการณ์ จินตนาการ ให้มีลักษณะที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้ ซึ่งมีองค์ประกอบคือ วัตถุประสงค์ ตัวแปร และความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างตัวแปร องค์ประกอบหรือเนื้อหา

ประเภทของรูปแบบการประเมินโครงการ

นักวิชาการด้านการประเมินหลายท่าน ได้จัดกลุ่มหรือประเภทของรูปแบบการประเมินไว้ดังนี้เช่น

ตำราญ มีแจ้ง (2544 : 111-112) ได้จัดกลุ่มแบบจำลองในการประเมินโดยอาศัยลักษณะพฤติกรรมประเมินเป็นหลัก ซึ่งแบ่งได้ 3 กลุ่ม

1. โมเดลที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal-Attainment Model หรือ Objective Based Model) แบบจำลองนี้ เน้นจุดมุ่งหมาย เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เป็นหลัก แบบจำลองที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ แบบจำลองของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) แต่มีบางกลุ่มที่ยังยึดทั้งจุดหมายและผลข้างเคียง (Side-Effects) เป็นหลัก เช่น โมเดลความคิดของครอนบาค (Cronbach) และสคริฟเวน (Scriven)

2. แบบจำลองตัดสินคุณค่า (Judemental Model) เป็นแบบจำลองที่ต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินคุณค่า โดยอาศัยเกณฑ์ภายในและภายนอก ซึ่งเกณฑ์ภายในได้แก่ กระบวนการต่างๆ ที่จะช่วยให้วัตถุประสงค์บรรลุส่วนเกณฑ์ภายนอก ได้แก่ ผลของ

การบรรลุดูวัตถุประสงค์ แบบจำลองในกลุ่มนี้ ได้แก่ แบบจำลองของสแตก (Robert E. Stake) และแบบจำลองของโปรวัส (Provus)

3. แบบจำลองที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision Model) เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหาร แบบจำลองที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ แบบจำลองของเวลช์ (Wayne W. Welch) แบบจำลองของชิปปี้ (CIPP Model) แบบจำลองของแดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) แบบจำลองของอัลคิน (Alkin) และแบบจำลองของแฮมมอนด์ (Hammond) เป็นต้น

ประชุม รอดประเสริฐ (2547 : 74 – 75) ได้แบ่งรูปแบบของการประเมินโครงการเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. รูปแบบการประเมินที่เน้นการวินิจฉัย หรือการตัดสินใจคุณค่า เป็นรูปแบบการประเมินที่เป็นกระบวนการของการกำหนด และวินิจฉัยคุณค่าของโครงการ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ภายในและเกณฑ์ภายนอก

2. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ

3. รูปแบบการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมาย เป็นการประเมินที่เน้นการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นจากโครงการว่าสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด

ศิริชัย กาญจนวาที (2552 : 112) ได้ใช้คำว่า โมเดล รูปแบบ และแนวทางการประเมินในการนำเสนอรูปแบบการประเมินซึ่งประมวลจากนักทฤษฎีการประเมิน ได้ 28 แนวทาง และใช้มิติของรูปแบบการประเมินจัดประเภทรูปแบบการประเมินได้ 4 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินที่เน้นการตัดสินใจโดยใช้วิธีเชิงระบบ (Systematic Decision – Oriented Evaluation) เป็นการประเมินที่เน้นการใช้วิธีเชิงระบบ เพื่อการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องสำหรับการตัดสินใจในเชิงบริหาร รูปแบบหรือแนวทางการประเมินตามแนวคิดนี้ เช่น Goal-based (Behavioral Objective) Approach ของไทเลอร์ (Tyler, 1950) CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม และคณะ (Stufflebeam et al. 1971) เป็นต้น

2. การประเมินที่เน้นการตัดสินใจโดยใช้วิธีเชิงธรรมชาติ (Naturalistic decision-oriented evaluation) เป็นการประเมินที่เน้นการใช้วิธีธรรมชาติเพื่อการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องสำหรับการตัดสินใจในเชิงบริหาร รูปแบบหรือแนวทางการประเมินตามแนวคิดนี้ เช่น Utilization-Focused Approach (UFA) ของแพตตัน (Patton, 1978) Responsive (Countenance) Model ของสแตก (Stake, 1967) เป็นต้น

3. การประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่าโดยใช้วิธีเชิงระบบ (Systematic value-Oriented Evaluation) เป็นการประเมินที่เน้นการใช้วิธีเชิงระบบ เพื่อให้ให้นักประเมินทำการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน รูปแบบหรือแนวทางการประเมินตามแนวคิดนี้ เช่น Consumer-Oriented Approach ของสคริฟเวน (Scriven, 1967) Training Approach ของเคิร์กแพทริก (Kirkpatrick, 1985) เป็นต้น

4. การประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่าโดยใช้วิธีเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Value-Oriented Evaluation) เป็นการประเมินที่เน้นการใช้วิธีธรรมชาติ เพื่อให้ให้นักประเมินทำการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน รูปแบบหรือแนวทางการประเมินตามแนวคิดนี้ เช่น ของอีสเนอร์ (Eisner, 1975) Empowerment Approach ของเฟตเตอร์แมน (Fetterman, 1994) เป็นต้น

ตามแนวคิดรูปแบบการประเมินที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า ประเภทของรูปแบบการประเมินแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินที่เน้นวัตถุประสงค์ เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตรวจสอบว่าผลที่เกิดขึ้นจากโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการนั้นหรือไม่
2. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ สำหรับกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าของโครงการที่ต้องการประเมิน
3. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับโครงการเพื่อช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

แนวคิดการประเมินโครงการรูปแบบโมเดลต่าง ๆ

มีนักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดในการประเมินหลายท่าน ได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินที่เรียกกันว่า “แบบจำลอง” หรือ “โมเดล” (Model) ขึ้นหลายรูปแบบ ตลอดจนมีการพัฒนารูปแบบ จนทำให้แนวคิดและหลักการสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งนักประเมินทั้งหลายได้เสนอแนวคิด ทฤษฎี โมเดลต่าง ๆ ไว้มากมาย ดังเช่น

รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler's Goal Attainment Model)

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549 : 68-72) ได้กล่าวถึงรูปแบบและโมเดลในการประเมินของไทเลอร์ (Tyler's Goal Attainment Model) นักประเมินรุ่นแรกๆ ในปี ค.ศ. 1930 และเป็นผู้ที่เริ่มค้นพบแนวคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมิน โครงการไว้ว่า “การประเมินคือการเปรียบเทียบพฤติกรรมเฉพาะอย่าง (Performance) กับจุดมุ่งหมายที่วางไว้” โดยมีความเชื่อว่า จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่าง

ชัดเจน วัตถุประสงค์และจำเพาะเจาะจงแล้ว จะเป็นแนวทางช่วยในการประเมินได้เป็นอย่างดีในภายหลังจากคำจำกัดความของของการประเมินดังกล่าวแล้วนี้ จะเห็นได้ว่ามีแนวความคิดเห็นว่าโครงการจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ดูได้จากผลผลิตของโครงการว่าตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แต่แรกหรือไม่เท่านั้น แนวความคิดในลักษณะดังกล่าวนี้เรียกว่า “แบบจำลองที่ชี้ความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model or Objective) เรียกว่า Tyler’s Goal Attainment Model ซึ่งต่อมาปี 1950 ได้มีรูปแบบมาใช้เป็นกระบวนการตัดสินใจตัดสินการบรรลุวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ทำการประเมิน ราล์ฟ ดับบลิว ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler. 1950) เรียกว่า “Triple Ps Model” ดังนี้

P - Philosophy & Purpose – ปรัชญา/จุดมุ่งหมาย

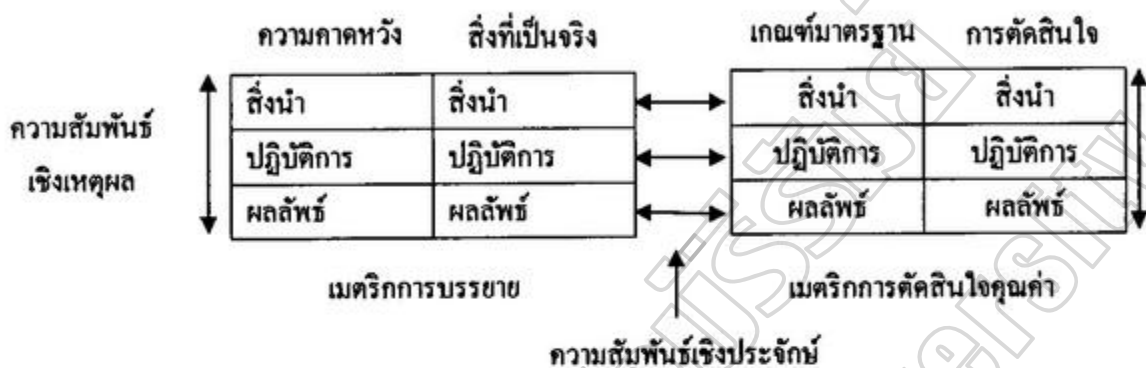
P – Process – กระบวนการ

P – Product – ผลผลิต

ในการประยุกต์ใช้ในการประเมินโครงการทางการศึกษาโดยการประเมินความสัมพันธ์ของทั้ง 3 ว่า ปรัชญา/จุดมุ่งหมายของโครงการมีความสัมพันธ์กับกระบวนการและผลผลิตหรือไม่ ถ้าประเมินเป็นส่วน ๆ ก็ประเมินในด้านประสิทธิภาพของปรัชญา/จุดมุ่งหมาย หรือไม่มีประสิทธิภาพเพียงใด โดยสรุปคือ การประเมินในความเห็นของไทเลอร์ จึงหมายถึงการเปรียบเทียบสิ่งที่ผู้เรียนสามารถกระทำได้จริงหลังจากที่ได้จัดการเรียนการสอนแล้วกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งได้กำหนดขึ้นไว้ก่อนที่จะจัดการเรียนการสอนนั้น ๆ

รูปแบบการประเมินของสเตก (Stake’s Countenance Model)

ริคนะ บิวสัน (2550 : 103-104) ให้ความหมายของการประเมินว่า หมายถึง “การบรรยายและตัดสินใจคุณค่า โปรแกรมการศึกษา” และได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินไว้ว่าผู้ประเมินจะต้องทำการบรรยายให้เห็นภาพรวมทั้งหมดของโครงการ ทั้งที่เป็นภาพที่คาดหวังของโครงการและภาพที่เป็นจริงของโครงการ ซึ่งภาพรวมในส่วนนี้ สเตก (Stake) เรียกว่าส่วนการบรรยายหรือเมตริกการบรรยายของโครงการ หลังจากนั้นจึงทำการตัดสินให้คุณค่าของโครงการ ทั้งเมตริกการบรรยายและเมตริกการตัดสินคุณค่าของโครงการจะประกอบ ด้วยส่วนย่อย 3 ส่วนด้วยกัน คือ สิ่งนำ (Antecedents) การปฏิบัติ (Transaction) และผลลัพธ์ (Outcomes) ของโครงการ ส่วนในการประเมินโครงการนั้นจะพิจารณาทั้งความสัมพันธ์กันของส่วนต่างๆ ทั้งสามส่วนในด้านแนวตั้งของเมตริกทั้งสอง ซึ่งเป็น การประเมินที่เรียกว่า “ประเมินความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Logical Relation Evaluation)” และการประเมินตามแนวอนของเมตริกทั้งสอง ซึ่งเป็นการประเมินที่เรียกว่า ประเมินความสัมพันธ์เชิงประจักษ์ (Empirical Relations Evaluation) พร้อมเสนอรูปแบบการประเมินโครงการตามแนวคิดของสเตก แสดงได้ดังภาพประกอบข้างล่างนี้

ภาพประกอบ 2.1 การประเมินโครงการตามแนวคิดของสเตก
ทึมา : รัตนะ บัวสนธ์ (2550 : 103)

จากภาพประกอบข้างต้นรูปแบบการประเมินโครงการของสเตก มีสิ่งที่จะต้องอธิบาย
ดังนี้

ในด้านซ้ายมือส่วนที่เป็นเมตริกการบรรยายจะเป็นส่วนของการเขียนบรรยายภาพรวม
ทั้งหมดของโครงการ ซึ่งประกอบด้วยความคาดหวังและสิ่งที่เป็นจริงของโครงการ

คำว่า “ความคาดหวังของโครงการ (Program Intents)” ก็คือ สิ่งที่เราจะมีหรือควรจะเป็น
เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของโครงการ ในขณะที่ “สิ่งที่เป็นจริงของโครงการ (Program Actual)”
ก็คือสิ่งที่มีหรือเป็นเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของโครงการ

ในด้านขวามือส่วนที่เป็นเมตริกการตัดสินใจคุณค่าจะเป็นส่วนที่บอกถึงการตัดสินใจหรือ
การตัดสินใจคุณค่าของโครงการ ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐานในการตัดสินใจ (หรือการตัดสินใจ)
เกณฑ์มาตรฐาน (Standard Criteria) ก็คือ สิ่งที่ใช้สำหรับกำหนดคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ในที่นี้คือ
สิ่งที่ใช้กำหนดคุณค่าของโครงการ) ซึ่งโดยทั่วไปจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ เกณฑ์มาตรฐาน
สมบูรณ์ (Absolute Standard Criterion) และ เกณฑ์มาตรฐานสัมพันธ์ (Relative Standard
Criterion) การตัดสินใจ (Judgment) ก็คือการให้คุณค่า (Value) ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามเกณฑ์
มาตรฐานที่กำหนดทั้งเมตริกการบรรยายและเมตริกการตัดสินใจคุณค่าของโครงการจะประกอบด้วย
ส่วนย่อยๆ ได้แก่

1. สิ่งนำ (Antecedents) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีมาก่อนของโครงการนั้นๆ แต่ก็
จะส่งผลต่อการดำเนินโครงการและผลที่จะพึงได้รับจากการดำเนินโครงการ

2. การปฏิบัติ (Transaction) หมายถึง การจัดกิจกรรมหรือการดำเนินงานต่าง ๆ ของโครงการ

3. ผลลัพธ์ (Outcomes) หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรม หรือ การดำเนินงานโครงการ

การประเมินโครงการตามรูปแบบของสเตกนี้จะทำให้การประเมินทั้งในแนวดิ่งและแนวนอนทั้งสองของเมตริก กล่าวคือถ้าทำการประเมินในแนวดิ่งของทั้งสองเมตริกก็เป็น การพิจารณาความสอดคล้องกันหรือความสมเหตุสมผล (Reasonable) ของส่วนประกอบย่อย ๆ ตามส่วนของเมตริกนั่นเองว่าเขียนขึ้นสอดคล้องกันหรือไม่ ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เพียงไร เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันหากเราทำการประเมินในแนวนอนของทั้งสองเมตริก ก็เป็น การพิจารณาความสอดคล้องกันระหว่างส่วนประกอบย่อยแต่ละส่วนของเมตริกทั้งสองว่า สิ่งที่เกิดขึ้นจริงเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานแล้วเป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงไร

รูปแบบการประเมินของสคริฟเวน (Scriven's Evaluation Ideologies and Model)

เขาวดี ราชชกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 35) ได้กล่าวถึงแนวคิด และโมเดลในการประเมินของสคริฟเวน (Scriven's Evaluation Ideologies and Model) ได้ให้นิยามการประเมินไว้ว่า "การประเมิน" เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูล การตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือ เพื่อเก็บข้อมูลและการกำหนดเกณฑ์ประกอบในการประเมิน เป้าหมายสำคัญของการประเมินก็คือ การตัดสินใจคุณค่าให้กับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการจะประเมิน สคริฟเวนได้จำแนกประเภทและ บทบาทของการประเมินออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การประเมินระหว่างดำเนินการ (Formative Evaluation) เป็นบทบาทของการดำเนินงานกิจกรรม หรือ โครงการใด ๆ ที่บ่งชี้ถึงข้อดีและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินงาน นั้น ๆ ผลจากการประเมินดังกล่าวนี้ สามารถจะนำไปใช้เพื่อการพัฒนางาน ดังกล่าวให้ดีขึ้น จึงอาจเรียกการประเมินประเภทนี้ว่า เป็นการประเมินเพื่อการปรับปรุง

2. การประเมินผลรวม (Summative Evaluation) เป็นบทบาทของการประเมินเมื่อกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ สิ้นสุดลงเพื่อเป็นค้ำประกันถึงคุณค่าความสำเร็จของโครงการนั้น ๆ รวมทั้งนำเอาความสำเร็จ หรือแนวทางที่ดีไปใช้กับงานหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ในโอกาสต่อไป จึงอาจเรียกการประเมินประเภทนี้ว่า เป็นการประเมินสรุปรวม นอกจากนี้ สคริฟเวนยังได้เสนอสิ่งที่ต้องประเมินออกเป็นส่วนสำคัญอีก 2 ส่วนคือ

2.1 การประเมินเกณฑ์ภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของเครื่องมือใด ๆ ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลรวมทั้งคุณภาพของคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เช่น เป้าหมาย โครงสร้าง วิธีการ ตลอดจนทัศนคติของ

บุคลากรที่รับผิดชอบในการดำเนินโครงการ ความเชื่อถือจากสาธารณชน และข้อมูลอื่น ๆ ในอดีต ที่เกี่ยวข้องกับโครงการนั้น ๆ การประเมินในส่วนนี้ถือว่ามีความสำคัญมาก ข้อที่น่าสังเกตคือ การประเมินเกณฑ์ภายในจะไม่สนใจถึงผลผลิตหรือผลกระทบที่มีต่อผู้รับบริการของโครงการ ตัวอย่างเกณฑ์ภายในของโครงการ เช่น โครงการพัฒนาหลักสูตรก็จะเกี่ยวข้องกับเป้าหมายของหลักสูตร ความเหมาะสมของเนื้อหา ระบบการจัดการเรียนการสอน วิธีการให้คะแนน ทักษะคิของผู้บริหารและครูที่มีต่อโครงการ เป็นต้น

2.2 การประเมินความคุ้มค่า (Pay off Evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของโครงการ ทฤษฎี หรือสิ่งอื่น ๆ ของโครงการ แต่เป็นการประเมินในส่วน ซึ่งเป็นผลที่ติดต่อผู้รับบริการจากการดำเนินโครงการ เช่น ผลที่ได้จากคะแนนสอบ หรือผล การปฏิบัติงานของผู้รับบริการจากการดำเนินโครงการหรือผลกระทบต่อด้านสุขภาพอนามัยของผู้รับบริการ การประเมินความคุ้มค่าควรให้ความสนใจเกี่ยวกับผลของโครงการที่ให้แก ผู้รับบริการจึงจัดว่าเป็นการตัดสินคุณค่าของโครงการ โดยอิงเกณฑ์ภายนอก (Extrinsic Criteria) สตรีเฟเวนยังกล่าวถึงการประเมินทั้งสองส่วนข้างต้นว่าควรให้ความสำคัญต่อการประเมินเกณฑ์ ภายใน แต่ขณะเดียวกันนักประเมินก็ต้องตรวจสอบผลผลิตในเชิงสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่าง กระบวนการกับผลผลิตอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นด้วย แนวคิดทางการประเมินของสตรีเฟเวนในระยะต่อมา ได้พัฒนาไปจากแนวคิดเดิมของการประเมินที่ยึดตามวัตถุประสงค์แต่เพียงอย่างเดียวมาเป็น การประเมินที่มุ่งเน้นถึงผลผลิตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรม หรือโครงการใด ๆ ในทุก ๆ ด้าน โดยให้ความสนใจต่อผลผลิตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นผลโดยตรงจากโครงการและผลกระทบ หรือผลพลอยได้ทำให้มีการแบ่งประเภทของการประเมินตามแนวคิดของสตรีเฟเวนออกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

2.2.1 การประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Goal – Based Evaluation)

คังแนวคิดแรกๆ ของสตรีเฟเวนที่กล่าวมาแล้ว

2.2.2 การประเมินที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Goal – Free Evaluation)

ไม่ได้หมายความว่า จะไม่ประเมินผลที่เกิดขึ้นจากวัตถุประสงค์ของโครงการนั้น ๆ แต่มี ความหมายว่าผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการหรือกิจกรรมใด ๆ นั้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของผล อื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นด้วยแนวคิดดังกล่าวนี้ ได้รับคำวิจารณ์ทั้งในทางสนับสนุน และไม่สนับสนุน ในทางสนับสนุนมีความเห็นว่า แนวคิดการประเมินในลักษณะนี้ทำให้นักประเมินของผลงานใน ทัศนที่กว้าง สามารถทราบผลทุก ๆ ส่วนที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ ซึ่ง ย่อมจะส่งผลดีในการทำงานหรือในการวางแผนงานต่าง ๆ ส่วนในทางที่ไม่สนับสนุนนั้นจะมีจุด ได้แย้งหลักไปในด้านวิธีการ หรือมีความเห็นว่าในทางปฏิบัติคงยากที่จะติดตามผลการประเมิน

ใด ๆ ที่เกิดขึ้นให้ครบทั้งหมดได้ นอกจากนั้นมาตรการ และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินให้ครอบคลุมผลทุก ๆ ด้านที่เกิดขึ้นก็ย่อมยากที่จะกำหนด หรือระบุแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินให้บรรลุหลักการ

รูปแบบการประเมินของอัลคิน (Alkin's Concept of Evaluation)

เยวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 45) ได้กล่าวถึงแนวคิด และ โมเดลในการประเมินของอัลคิน (Alkin's Concept of Evaluation) ได้ให้นิยาม “การประเมิน” ไว้ว่า คือ กระบวนการของการคัดเลือกประมวลข้อมูล และการจัดระบบสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อเสนอต่อผู้ที่มีอำนาจ ในการตัดสินใจ หรือเพื่อกำหนดทางเลือกในการทำกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ อัลคินได้แบ่ง การประเมินออกเป็น 5 ส่วนคือ

1. การประเมินเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ การประเมินส่วนนี้เป็นการประเมินที่เกิดขึ้นก่อนที่จะทำกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ เป็นการประเมิน เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการหรือเพื่อกำหนดเป้าหมายของโครงการให้สอดคล้องกับภาวะความต้องการที่เป็นอยู่
2. การประเมินเพื่อการวางแผนโครงการ การประเมินส่วนนี้ เป็นการประเมินเพื่อหาวิธีการที่เหมาะสมในการที่จะวางแผนให้การดำเนินงานในโครงการนั้น ๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
3. การประเมินขณะกำลังดำเนินโครงการ การประเมินส่วนนี้จะเน้นถึงการพิจารณาขั้นตอนการทำงานว่าเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้หรือไม่ หรือได้ดำเนินการไปตามขั้นตอนที่ควรจะเป็นเพียงใด
4. การประเมินเพื่อการพัฒนางาน การประเมินส่วนนี้ เป็นการประเมินเพื่อค้นหา รูปแบบแนวทางหรือข้อเสนอแนะใด ๆ ในการที่จะทำให้งานที่กำลังดำเนินการอยู่นั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด
5. การประเมินเพื่อรับรองผลงาน และเพื่อการขุบ ขยายหรือปรับเปลี่ยนโครงการ การประเมินส่วนนี้เป็นการประเมินภายหลังการดำเนินงานตามโครงการมีจุดมุ่งหมาย เพื่อตรวจสอบผลที่ได้กับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมทั้งการประมวลผล ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้กับโครงการต่อไป และเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการที่จะขุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการในช่วงระยะเวลาต่อไปด้วย

จากแนวคิดหลักตามรูปแบบการประเมินของอัลคินนั้น จะเห็นว่าเป็นการประเมินเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ โดยมีนักประเมินทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการหา และการเตรียมข้อมูล รวมทั้งสรุปและรายงานให้ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้ทราบเพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสม

นับว่าเป็นการประเมินที่มีระบบ คือมีการประเมินการวางแผน โครงการเพื่อช่วยให้ได้วิธีการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ มีการประเมินการดำเนินโครงการเพื่อหาทางปรับปรุงจากการตรวจสอบ และสุดท้ายคือการประเมินเพื่อรับรองโครงการ อย่างไรก็ตามแนวคิดดังกล่าวยังขาดแนวปฏิบัติที่ชัดเจน จึงยังไม่แพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำไปใช้ยังไม่กว้างขวางเท่าที่ควร แต่ก็ได้ให้แนวคิดพื้นฐานของการประเมินโครงการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าควรจะมีการประเมินที่เป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

รูปแบบการประเมินของโปรวัส (Provus)

รัตนะ บัวสนธ์ (2550 : 57) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการว่า หมายถึง การรวบรวมข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในความไม่สอดคล้องกันระหว่างส่วนประกอบแต่ละส่วนของโครงการที่เป็นจริง และการประเมินโครงการของ โปรวัส (Provus) แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการประเมินรายละเอียดของการออกแบบโครงการ ซึ่งได้แก่ การพิจารณาจุดประสงค์ของโครงการ ทีมงานที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ ต่างๆ แผนการ กิจกรรม ตลอดจนการกำหนดผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

2. ขั้นตอนการปฏิบัติและการกำหนดแผนในการดำเนินงานตามโครงการ

3. ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนการที่กำหนด

4. ขั้นตอนการติดตามผลที่เกิดขึ้นจริงจากโครงการหรือกิจกรรมที่กระทำ

5. ขั้นตอนการพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายของโครงการหรือกิจกรรมที่กระทำ

จากแนวคิดหลักตามรูปแบบการประเมินของโปรวัส นั้น จะเห็นว่าเป็นการประเมินเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ โดยมีนักประเมินทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการหาและเตรียมข้อมูลรวมทั้งสรุปและรายงานให้ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้ทราบเพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสม นับว่าเป็นการประเมินที่มีระบบ คือ มีการประเมินการวางแผนโครงการ เพื่อช่วยให้ได้วิธีการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ มีการประเมินการดำเนินโครงการ เพื่อหาทางปรับปรุงจากการตรวจสอบและสุดท้ายคือการประเมินเพื่อรับรองโครงการ

รูปแบบการประเมินของแพตตัน (Patton)

รูปแบบการประเมินของแพตตัน เป็นแนวคิดและรูปแบบการประเมินที่ยึดประโยชน์ใช้สอย (Utilization-Focused Evaluation) เพื่อแก้ปัญหาของการประเมินโดยเฉพาะในประเด็นที่มักจะได้รับวิจารณ์ว่า การประเมินแล้วไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ หรือผู้บริหารมองว่าผล

การประเมินไม่ตรงกับข้อมูลที่ต้องการใช้ประกอบการตัดสินใจ แพตตันจึงได้เสนอแนวคิดและแนวทางในการประเมิน (Patton. M.Q. 1986 ; อ้างอิงใน สมคิด พรหมจ้อย. 2550 : 71) ดังนี้

1. หลักการในการประเมิน การประเมินโครงการนักประเมินควรให้ความสำคัญกับผู้บริหารหรือกลุ่มลูกค้าที่จะใช้ผลการประเมินนั้นๆ คำถามเพื่อการประเมินหรือตรวจสอบควรเกิดจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องเหล่านั้น หรือต้องเป็นความอยากรู้อยากเห็นของนักประเมินเป็นกรอบในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ซึ่งการประเมินตามแนวคิดนี้ จะทำให้ผลการประเมินมีโอกาสถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนามากขึ้น

2. ขั้นตอนการดำเนินการประเมิน แพตตันได้เสนอแนวทางในการประเมินโดยเฉพาะการดำเนินการเพื่อให้ได้วัตถุประสงค์ของการประเมิน โดยแบ่งกิจกรรมเป็น 3 ขั้นตอน คือ

2.1 จำแนกประเภทหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ในขั้นตอนนี้ นักประเมินจะต้องพิจารณาว่ามีใครบ้างที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่ประเมิน หรือเป็นผู้ที่ต้องการใช้ผลการประเมิน เช่น ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการคนอื่น ๆ

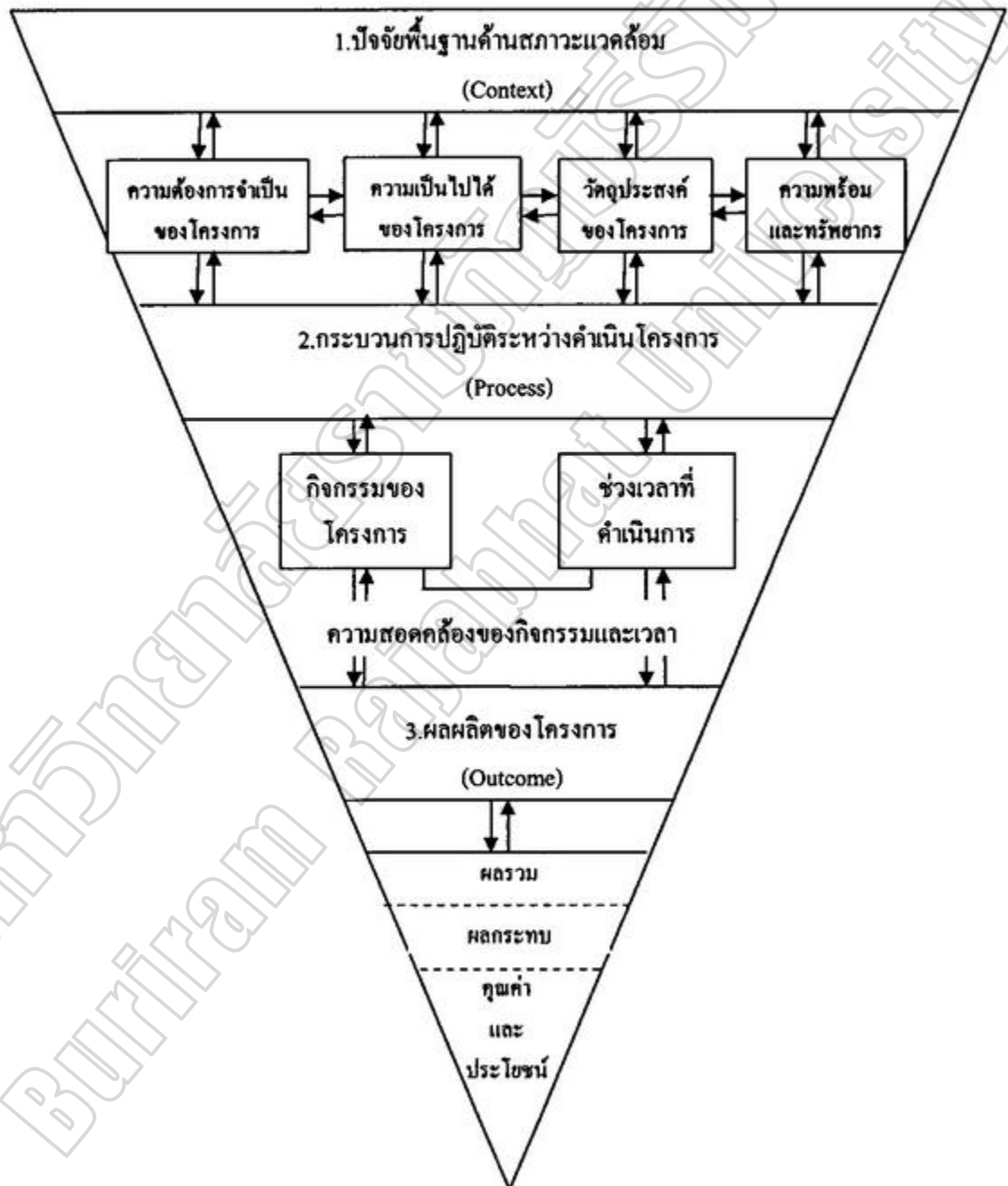
2.2 สัมภาษณ์/สอบถามผู้เกี่ยวข้องที่ได้จาก ข้อ 2.1 เพื่อรวบรวมความเห็นหรือความต้องการว่ากลุ่มบุคคลเหล่านั้นต้องการทราบผลการดำเนินงาน โครงการในลักษณะใดบ้าง ต้องการใช้อะไรข้อมูลการประเมินในเรื่องใดหรืออยากรู้อะไร

2.3 จัดหมวดหมู่คำถามหรือความอยากรู้อยากเห็นหรือความต้องการใช้ข้อมูลของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ แล้วกำหนดเป็นรายการคำถามหลักๆ เพื่อการประเมิน เช่น การดำเนินงานโครงการทำได้ตามแผนเพียงใด เกิดปัญหาในลักษณะใดบ้าง ผลการดำเนินงานของโครงการทำได้บรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจการอบรมครั้งนี้หรือไม่ ผู้เข้าอบรมมีความรู้เจตคติเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด หรือการดำเนินโครงการก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนมากน้อยเพียงใด

หลังจากดำเนินการทั้ง 3 ขั้นตอนแล้ว นักประเมินจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินที่ครอบคลุมประเด็นคำถามการประเมินของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ส่วนการดำเนินการในขั้นตอนต่อไปก็ดำเนินการตามกระบวนการประเมินตามปกติ

รูปแบบการประเมินซีโป (CPO)

เขาวดี ราชชัญกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 306-313) รูปแบบการประเมินซีโป ได้พัฒนาเป็นรูปแบบหรือแบบจำลองของการประเมินโครงการขึ้น เป็นแบบที่เหมาะสมกับประเทศไทยมากที่สุด ดังภาพประกอบ 2.2

ภาพประกอบ 2.2 แบบจำลองการประเมินซีโป (CPO'S Evaluation Mode)

ที่มา : เขาวดี ราชชัญกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 306)

หมายเหตุ : สัญลักษณ์ที่ใช้มีดังนี้

1. ---- หมายถึง เส้นแบ่งระหว่างองค์ประกอบ ซึ่งแยกกันไม่เด็ดขาด
2. \rightleftarrows หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแต่ละองค์ประกอบในลักษณะของ

การสื่อสารแบบสองทางอย่างครบวงจร

3. C (Context) หมายถึง ปัจจัยพื้นฐานด้านสถานะแวดล้อม
 4. P (Process) หมายถึง กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ
 5. O (Outcome) หมายถึง ผลผลิตของโครงการ
- ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสถานะแวดล้อมของโครงการ (Context) หมายถึง บริบทต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการทั้งหมด เช่น ปัจจัยทางการเมือง ทางสังคม ทางวัฒนธรรม รวมทั้งปัจจัยทางกายภาพและทางจิตใจ เป็นต้น การประเมินในส่วนนี้เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมหรือบริบทต่าง ๆ ของโครงการต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไรโดยพิจารณา ดังนี้

- 1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการ (Need Assessment) เพื่อให้ทราบถึงความจำเป็นหรือความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการ สำหรับในประเทศไทยมีปัจจัยทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องมาก นับแต่ความต้องการของโครงการที่สนองนโยบายของพรรคการเมือง หรือเพื่อมุ่งหาเสียงมากกว่า เป็นต้น

- 1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการ (Feasibility) เพื่อให้ทราบโอกาสในการจัดทำโครงการต้องวิเคราะห์ให้เห็นถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรคหรือที่เป็นข้อจำกัด ซึ่งเกิดขึ้นในระหว่างดำเนินการทั้งเพื่อนำมาเสนอเป็นข้อสารสนเทศ หรือข้อสังเกตซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขหรือปรับปรุงโครงการ หรือเพื่อสนองทางเลือกใหม่ในการดำเนินโครงการตลอดจนเพื่อประโยชน์ในการเจรจาต่อรองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เป็นเงื่อนไขบางประการอันจะไปสู่การยุติปัญหา

- 1.3 การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ของโครงการ เพื่อระบุถึงสิ่งที่ต้องการจะให้เกิดขึ้นจากโครงการ โดยพิจารณาถึงผลจากกิจกรรมของโครงการ ในสภาพความเป็นจริงบ่อยครั้งที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการไม่ทราบวัตถุประสงค์ที่แน่นอน ซึ่งเกิดจากสาเหตุบางประการ จึงจำเป็นต้องแจ้งหรือชี้แจงให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าถึงวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและความร่วมมือที่จะได้รับ รวมทั้งให้ความสำคัญกับโครงการตามสภาพที่ควรจะเป็น

1.4 ความพร้อมและทรัพยากร (Readiness and Resources) ในด้านต่าง ๆ เช่น เงินทุนหรืองบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร เป็นต้น ปัญหาเรื่องงบประมาณ อาจส่งผลถึง วัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการดำเนินการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลกระทบที่เกิดขึ้นเพราะ ปัจจัยทางการเมืองรวมทั้งปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องของความต้องการ และความเป็นไปได้ ดังที่กล่าวมาแล้ว ทำให้การดำเนินโครงการและค่าใช้จ่ายอาจเพิ่มสูงขึ้นได้

2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (Process) หมายถึง ขั้นตอนหรือ กรรมวิธีที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับก่อนหลังอย่างเป็นระบบและครบวงจร ในระหว่างดำเนิน โครงการกระบวนการดังกล่าว อาจแตกต่างกันไปตามเป้าหมายในเชิงปรัชญาของแต่ละ โครงการ (เขาวดี ราชชัญกุล วิบูลย์ศรี. 2548 : 310) เช่น โครงการทางธุรกิจมีเป้าหมายหลักคือ การแสวงหากำไรจากการดำเนินธุรกิจนั้น ๆ ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยลดต้นทุนการดำเนินงาน ให้เหลือน้อยที่สุด ส่วนโครงการทางการศึกษาของรัฐเป้าหมายหลักคือการปลูกฝังความรู้ให้ผู้ที่ เกี่ยวข้องทั้งเด็ก เยาวชน และบุคคลทั่วไป โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติในระยะยาว โครงการ ประเภทนี้จะไม่มุ่งแสวงหากำไรสูงสุดเป็นหลัก เป็นต้น สำหรับการประเมินโครงการ โดยทั่วไปมี องค์ประกอบที่ต้องพิจารณาเป็นพิเศษก็คือ ความสอดคล้องของกิจกรรมและช่วงเวลา โดยพิจารณา ดังนี้

2.1 กิจกรรม (Activity) เพื่อให้ทราบว่ากิจกรรมนั้น ๆ มีความสอดคล้องหรือ ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่และมีการจัดลำดับที่เหมาะสมต่อเนื่องกันมากน้อย เพียงใด

2.2 ช่วงเวลา (Timing) เพื่อให้ทราบช่วงเวลาที่ จะดำเนินโครงการทางด้าน กิจกรรมนั้นๆ มีความเหมาะสมเพียงไร มีข้อจำกัดประการใด และช่วงเวลาที่กำหนดไว้ นั้น สามารถจะปรับเปลี่ยนไปจากเดิมได้ตามความจำเป็นหรือไม่ และเพราะเหตุใด ช่วงเวลาเป็นปัจจัย สำคัญมากที่มีผลต่อการดำเนินโครงการในประเทศไทย ทั้งทางด้านความสอดคล้องและ ความต่อเนื่องที่มีต่อกิจกรรมซึ่งกำหนดไว้

3. ผลผลิตโครงการ (Output) หมายถึง ผลงานหรือผลที่ได้รับจากการกระทำ กิจกรรมใด ๆ ของแต่ละโครงการ โดยสามารถแบ่งผลงานดังกล่าวเป็น 3 ประเภท คือ ผลรวม (Overall) ผลกระทบ (Impact) และคุณค่าหรือประโยชน์ (Utility) ตามลำดับ

ในการประเมินผลผลิตของโครงการ ๆ ก็ตาม จึงเป็นการประเมินเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการนั้นๆ โดยพิจารณาดังนี้

3.1 ผลรวม เพื่อให้ทราบถึงผลที่เกิดขึ้นทั้งหมดจากกิจกรรม ของโครงการ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

3.2 ผลกระทบ เพื่อให้ทราบถึงผลที่ตามมาจากการดำเนินโครงการนั้น ๆ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งจากที่คาดหวังไว้และมีได้คาดหวังไว้ด้วย

3.3 คุณค่าหรือประโยชน์ เพื่อให้ทราบถึงคุณค่าหรือความสำคัญของผลที่ได้จากการประเมิน ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจหรือเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมต่อไป

การประเมินผลผลิตของโครงการตามขั้นตอนที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการประเมินผลรวมในลักษณะสรุป ซึ่งจะทำให้ผู้ประเมินได้รับข้อมูลที่แท้จริงและที่จำเป็นได้อย่างครบถ้วนแต่การประเมินผลผลิตทั้ง 3 ขั้นตอนที่เสนอนั้น บางครั้งสามารถดำเนินการได้อย่างยาก เพราะเหตุผลบางประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุผลทางกฎระเบียบ และเงื่อนไขบางอย่าง เช่น เรื่องของเวลางบประมาณ เป็นต้น ทำให้การประเมินโครงการในบางครั้งไม่สามารถครอบคลุมทุกขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้ ดังนั้นบางโครงการจึงอาจจะประเมินเฉพาะผลผลิตที่เป็นผลรวมเท่านั้น อย่างไรก็ตามบางโครงการ ก็อาจจะมีการประเมินถึงประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการจึงต้องยืดหยุ่นไปตามสภาพที่เหมาะสมและตามความจำเป็นของแต่ละโครงการเป็นหลักเช่นกัน

รูปแบบการประเมินแบบชิปป์โบลด์ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam)

ความเป็นมา

แนวคิดการประเมินของสตัฟเฟิลบีม ในปี ค.ศ.1971 สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam, 1971) ได้เขียนหนังสือทางการประเมินออกมาหนึ่งเล่ม ชื่อ (Educational Evaluation and Decision Making) หนังสือเล่มนี้ ได้เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง เพราะให้แนวคิดและวิธีการทางการวัดผล และประเมินผล ได้อย่างน่าสนใจ และทันสมัยด้วย นอกจากนั้นสตัฟเฟิลบีม ก็ได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับการประเมิน และรูปแบบของการประเมินอีกหลายเล่มอย่างต่อเนื่อง จึงกล่าวได้ว่า ท่านผู้นี้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทฤษฎีการประเมิน จนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบันเรียกว่า CIPP Model โดยให้คำนิยามการประเมินว่า หมายถึง กระบวนการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นทางเลือกประกอบการตัดสินใจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้ใช้ในการตัดสินใจ ผู้ทำ การประเมินจะรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร (เชาว์ อินโช. 2553 : 125)

แนวคิดและรูปแบบ

สุวิมล ตีรกันันท์ (2548 : 47 – 48) ได้กล่าวว่า สดฟเฟิลบีมได้พัฒนาแบบจำลองขึ้นในปี ค.ศ. 1971 โดยมีแนวคิดในการสร้างสารสนเทศเพื่อ การตัดสินใจ แบ่งการประเมินเป็น 4 ประเด็น ตามประเภทของการตัดสินใจ

1. สภาพแวดล้อมเพื่อการวางแผนใช้กำหนดนโยบาย หรือเป้าหมาย เพื่อการคัดเลือกโครงการที่เหมาะสม
2. บังคับนำเข้าไปเพื่อกำหนดโครงสร้างของการดำเนินงาน ยุทธวิธี วิธีการ แผนในการดำเนินงาน
3. กระบวนการเพื่อกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผน เพื่อปรับปรุงวิธีในการดำเนินงาน รายงานความก้าวหน้าของโครงการ
4. ผลผลิต เพื่อตัดสินใจยุติ ชะลอ หรือขยายโครงการ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2549 : 96) เสนอว่าแบบจำลอง CIPP นี้ใช้ประเมินโครงการการศึกษาโดยทั่วไป ว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่แล้วยังเป็นการประเมินเพื่อให้รายละเอียดต่างๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการอีกด้วย ทั้งนี้เพราะผู้ประเมินจะได้ทราบข้อดี ข้อบกพร่องและประสิทธิภาพของโครงการที่จะประเมินได้เป็นอย่างดี ซึ่งนับได้ว่าเป็นการรับข่าวสารแบบสะสม ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นอย่างมาก ทั้งยังเป็นแบบจำลองที่เข้าใจง่าย สะดวกในการปฏิบัติ จึงเป็นที่นิยมกว้างขวาง สามารถนำไปใช้ประเมินโครงการการศึกษาทั่วไปได้เป็นอย่างดี เพราะประกอบด้วยการประเมิน 4 ประเภท อันเป็นโครงสร้างการศึกษาทั่วไป ได้แก่

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินผลพื้นฐานเกี่ยวกับการค้นหาข่าวสารอันจะนำไปสู่การพัฒนาเป้าหมายของโครงการ โดยนักประเมินผลจะจัดการรวบรวมข้อมูลให้กับหัวหน้าโครงการ เป็นต้น ว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม สภาพการแก้ปัญหาแหล่งทรัพยากร (Resource) ฯลฯ ซึ่งนับเป็นข้อมูลที่ช่วยวางแผนโครงการให้เป็นไปตามความต้องการและจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนสำหรับดำเนินโครงการ
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อค้นหาตัวประกอบโครงสร้างหรือแนวทางที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพ ที่จะอำนวยความสะดวกให้โครงการดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ คือ บรรลุเป้าหมายของโครงการ ตัวอย่างเช่น โครงการศึกษาที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ตัวป้อนสำหรับการประเมินประเภทนี้อาจจะเป็นตัวประกอบทางด้านเงินทุน บุคลากรที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา เช่น ครู นักเรียน หลักสูตร ฯลฯ ถ้าเป็นโครงการ

อื่น ๆ ก็อาจจะเป็นผู้รับบริการ ผู้ให้บริการทรัพยากรอื่น ๆ ที่เป็นพลังให้โครงการดำเนินไปสู่เป้าหมายเป็นการช่วยในการกำหนดรูปแบบของโครงการ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) การประเมินผลประเภทยี้จะทำหน้าที่ต่อจาก Context และ Input Evaluation เป็นการประเมินผลเพื่อค้นหาข่าวสารที่จะเป็นแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติสำหรับ โครงการว่าจะดำเนินให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ได้อย่างไร เช่น โครงการประเมินผลหลักสูตร Process Evaluation จะช่วยประเมินวิธีการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลของการจัดหลักสูตร ฯลฯ นอกจากนั้นการประเมินผลประเภทยี้จะช่วยค้นหาข้อบกพร่องแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ระหว่างการดำเนิน โครงการ ถ้าเป็นโครงการที่ปฏิบัติจริงก็จะเป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าโครงการ ได้ดำเนินไปตามกระบวนการที่วางไว้ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือมีความคาดเคลื่อนประการใด การประเมินผลนี้จะนำผลไปสู่การประเมินผลขั้นผลิตผล เป็นการควบคุมการดำเนินงานของโครงการ

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation : P) วัตถุประสงค์ของการประเมินผลประเภทยี้คือ ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์จากโครงการกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างไร การประเมินผลประเภทยี้อาจอาศัยการเปรียบเทียบผลผลิตกับเกณฑ์มาตรฐาน (Absolute or Relative Standards) ที่เลือกไว้ นอกจากนั้นอาจอาศัยรายงานการประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จาก (Context Input และ Process Evaluation) เป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจและดูผลสำเร็จของโครงการ

จากที่นักการศึกษาและวิชาการหลายท่าน ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการอย่างหลากหลาย ผู้ประเมินโครงการเห็นว่าควรใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบชิปโมเดล CIPP Model ซึ่งเป็นการประเมินที่เน้นการตัดสินใจตามแนวความคิดของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เป็นรูปแบบการประเมินที่เป็นระบบและครอบคลุมทุกด้านทุกขั้นตอน เหมาะกับการตัดสินใจ ตัดสินคุณค่า และมีประสิทธิภาพนำมาใช้ ในการประเมินโครงการ โรงเรียน ศิริคำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในครั้งนี้ได้เป็นดังนี้

ผู้ประเมินจึงได้นำรายละเอียดแนวคิดการประเมินโครงการ โดยใช้ CIPP Model อย่างละเอียด ดังนี้

เขาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 56 - 61) ได้กล่าวถึงแนวคิด และโมเดลในการประเมินของชิปโมเดล ซึ่งเป็นแนวคิดการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) ที่มีการประเมินควบคู่กับการบริหารงาน หรือเน้นที่กิจกรรมการดำเนินงาน ซึ่งชิปโมเดลเป็นผลจากการแบ่งประเภทของการประเมินเป็น 4 ประเภท คือ

1. การประเมินบริบท หรือสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนที่จะลงมือดำเนินการ โครงการใด ๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดหลักการและเหตุผล รวมทั้งเพื่อการพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องจัดทำโครงการดังกล่าว การชี้ประเด็นปัญหา ตลอดจนการพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมายของโครงการ

2. การประเมินตัวป้อนเข้า (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนเทคโนโลยี และแผนของการดำเนินงาน

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) ส่วนนี้เป็นการประเมิน เพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ เพื่อทำการแก้ไขให้สอดคล้องกับข้อบกพร่องนั้น ๆ

3.1 หาข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่จะสั่งการเพื่อพัฒนางานต่าง ๆ

3.2 บันทึกภาวะของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน

4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการกับเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้แต่ต้น รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยายหรือปรับเปลี่ยนโครงการ การจัดประเภทของการประเมินดังกล่าว แสดงถึงการประเมินที่พยายามให้ครอบคลุมกระบวนการทำงานในทุก ๆ ขั้นตอน ตามแนวคิดที่รู้จักกันดีในนามว่า "CIPP" สิ่งที่ควบคู่กับการประเมินทั้ง 4 ประเภทข้างต้น ได้แก่ การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงการใด ๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้อีก 4 ประเภทเช่นกัน คือ

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผนเป็นการตัดสินใจที่อาศัยการประเมินสถานะแวดล้อม มีบทบาทสำคัญ คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับแผนในการดำเนินงาน

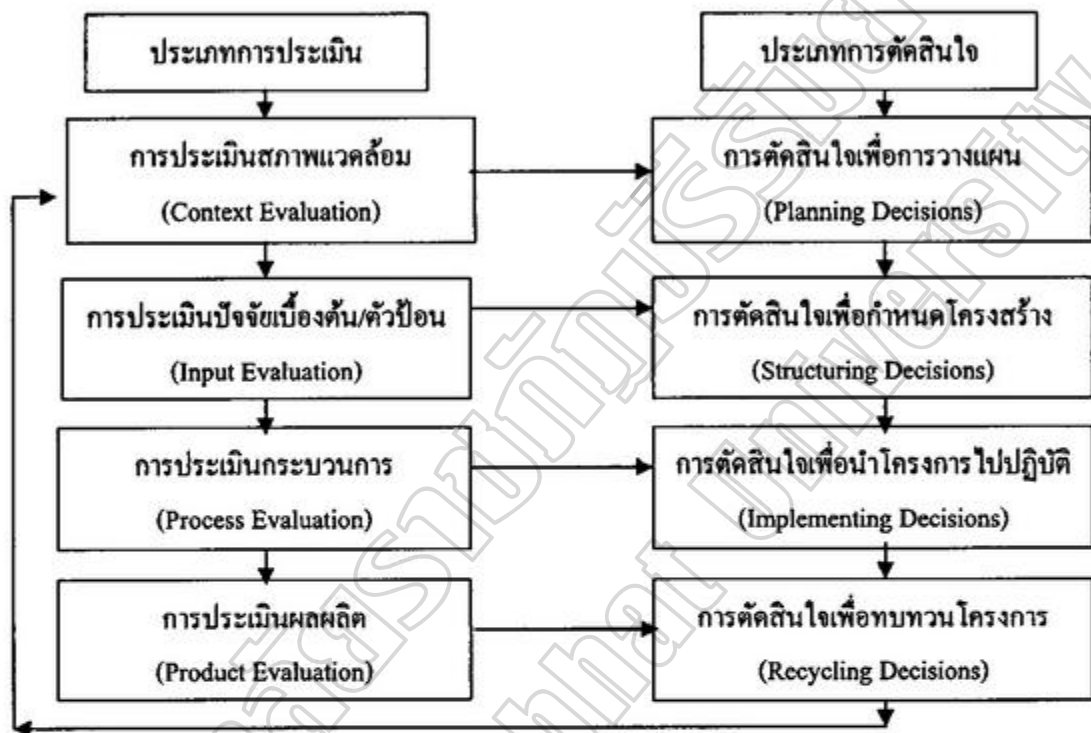
2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ เป็นการตัดสินใจที่ต้องอาศัยการประเมินตัวป้อน มีบทบาทสำคัญ คือ การกำหนดโครงสร้างของแผนงาน และขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ ของโครงการ

3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ เป็นการตัดสินใจที่อาศัยการประเมินกระบวนการ มีบทบาทสำคัญ คือ ควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด และเพื่อปรับปรุงแก้ไขแนวทางการทำงานให้ได้ผลดีที่สุด

4. การตัดสินใจเพื่อการทบทวนโครงการ เป็นการตัดสินใจที่อาศัยผลจากการประเมินที่เกิดขึ้นมีบทบาทหลัก คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับการยุติ ล้มเลิก หรือขยายโครงการในช่วงเวลาต่อไป

แนวคิดและเป้าหมายของการประเมินตามที่สตีฟเฟิลบีมได้เสนอมาแล้วนั้น ก็เพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการดำเนินโครงการแต่ละประเภทจะเห็นได้ชัดว่า การประเมิน

แต่ละประเภทดังกล่าวจะต้องเอื้ออำนวยต่อการนำไปตัดสินใจ ดังรูปแบบความสัมพันธ์ที่ปรากฏในภาพประกอบ 2.3

ภาพประกอบ 2.3 ความสัมพันธ์ของการตัดสินใจ และประเภทของการประเมินตาม โมเดลของสตีฟเฟิลบีม

ที่มา : เขาวดี ราชชัยกุล วิทยุศาสตร์ (2551: 61)

สมคิด พรหมขู้ (2550 : 57 – 58) ได้กล่าวว่า การประเมินโดยใช้ซีบีพีโมเดล (CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหาร โครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งแนวทางการประเมินในด้านต่าง ๆ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินบริบท หรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมิน เพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของ โครงการหรือไม่

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินระหว่าง การดำเนินโครงการ เพื่อหาข้อดี และข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ และเป็น การรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการนั้นด้วย

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้น เมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจาก การดำเนินงานและรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการ

เชาว์ อินไซ (2553 : 126 – 127) แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินความต้องการ จำเป็นเพื่อกำหนดโครงการ เป็นสิ่งที่อยู่นอกโครงการแต่มีผลต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลว ของโครงการ และเป็นการพิจารณาความจำเป็นที่ต้องจัดทำโครงการดังกล่าว ได้แก่ ความต้องการ ของชุมชน และกลุ่มเป้าหมายของโครงการ จำนวนประชากร สภาพเศรษฐกิจ และปัญหาของชุมชน ตลอดจนนโยบายของหน่วยงานระดับบน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นประโยชน์ ในการนำไปใช้ คัดลั่นใจวางแผน กำหนดนโยบาย กำหนดเป้าหมาย และกำหนดจุดมุ่งหมายของโครงการ ได้อย่าง เหมาะสมต่อไป

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินทรัพยากรที่จำเป็น ที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการว่ามีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสมและมีความเพียงพอ หรือไม่ ทรัพยากรที่จำเป็น ได้แก่ งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา กลุ่มเป้าหมาย เทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน การประเมินปัจจัยนำเข้านำไปใช้ประโยชน์ในการคัดลั่นใจ หาวิธีดำเนินงาน โครงการให้เป้าลุ่มเป้าหมาย

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการบริหาร โครงการ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ การนำปัจจัยนำเข้าของโครงการมาใช้เหมาะสม หรือไม่ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นจะบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ สารสนเทศต่าง ๆ จะถูก วิเคราะห์รวบรวม และนำเสนอผู้ดำเนินงานโครงการ อาจจะต้องการสารสนเทศทุกวัน หรือในตอน เริ่มต้นโครงการเป็นการบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะดำเนินงาน โครงการไว้เป็น หลักฐาน การประเมินกระบวนการมีประโยชน์ในการค้นหาจุดเด่น หรือจุดแข็ง (Strengths) หรือ จุดด้อย (Weakness) ของโครงการ นำไปใช้ในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินโครงการต่อไป ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากโครงการ ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ คำนวณค่าเพียงใด โดยนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนดไว้ มุ่งตอบคำถามว่า โครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่

ผลการประเมินจะทำให้ได้สารสนเทศในการพิจารณาตัดสินใจ ยุติ ปรับขยาย หรือทำเป็นงานประจำ การประเมินผลผลิตจะทำการประเมิน 2 ขั้นตอน คือ 1) ประเมินทันทีที่สิ้นสุดโครงการ เรียกว่าการประเมินผลลัพท์ และ 2) การประเมินผลกระทบของโครงการทั้งบวกและลบ

การประเมินตามรูปแบบ CIPP Model ทั้ง 4 ขั้นตอน คือ การประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต สามารถนำไปช่วย ในการปรับปรุงโครงการ ทั้งนี้การประเมินในแต่ละขั้นตอนดังกล่าวนำไปช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ 4 ประเภท คือ

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน ได้จากการประเมินบริบท นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจ กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการทั้งวัตถุประสงค์ระยะสั้น และระยะยาวให้สอดคล้องกับแผนในการดำเนินงาน
2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ จากการประเมินปัจจัยนำเข้า นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจวางโครงการ กลวิธีดำเนิน โครงการ และขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการ ไปปฏิบัติ ได้จากการประเมินกระบวนการ นำผลการประเมิน ไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับการนำโครงการ ไปสู่การปฏิบัติทำให้การทำงานเป็น ไปตามแผนที่กำหนด ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ ได้จากการประเมินผลผลิต นำผลการประเมิน ไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการว่าควรจะทำต่อไป ยุติ ล้มเลิก ขยายโครงการ หรือให้ทำเป็นงานประจำ

รัตนะ บัวสนธ์ (2556 : 10-15) ได้กล่าวถึง รูปแบบการประเมิน CIPP เป็นการนำตัวอักษรตัวแรกของมิตการประเมิน 4 ด้านมาประกอบกัน ได้แก่ การประเมินบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) ซึ่งศัพท์เฟิลบีม พัฒนานำเสนอขึ้น โดยมีพื้นฐานมาจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์กระทำการประเมิน โครงการทางการศึกษาของสหรัฐอเมริกาตั้งแต่กลางปี 1960 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น (Need) ปัญหา (Problem) คุณสมบัติที่มีค่า (Assets) และ โอกาส (Opportunities) ที่จะเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขแวดล้อมหนึ่งที่กำหนด การประเมิน 4 ส่วนนี้ มีความสำคัญที่จะนำไปสู่การออกแบบโครงการ แผนงาน และการให้บริการที่มีความเหมาะสม เป็นไปได้ การประเมินบริบทอาจประเมินได้ทั้งก่อน ระหว่างหรือแม้กระทั่งหลังการดำเนินโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซง (Intervention) อื่น ๆ ในกรณีการประเมินบริบทก่อน

การดำเนินโครงการ องค์กรหรือหน่วยงานจะใช้ผลจากการประเมินบริบท เพื่อช่วยจัดลำดับความสำคัญและกำหนดเป้าหมายสำหรับโครงการนั้น แต่ถ้าเป็นการประเมินบริบทระหว่างหรือหลังดำเนินโครงการหรือสิ่งแทรกแซงอื่น ๆ องค์กรและหน่วยงานมักจะดำเนินการและจัดทำรายงานการประเมินบริบทควบรวมไปกับการประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต กรณีนี้การประเมินบริบทจึงมีประโยชน์สำหรับการตัดสินใจกำหนดเป้าหมายของโครงการและช่วยให้ผู้รับบริการได้ประเมินว่าโครงการหรือสิ่งแทรกแซงดังกล่าว มีคุณประโยชน์ตอบสนองหรือเป็นไปตามความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์หรือไม่เพียงไร

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) จุดมุ่งเน้นหลักของการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็เพื่อช่วยจัดลำดับโครงการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความต้องการจำเป็นโดยการศึกษาและตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนเกี่ยวกับแนวทางต่าง ๆ ที่มีศักยภาพหรือมีความเป็นไปได้มากที่สุด ในอันที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การประเมินปัจจัยนำเข้าจะเป็นตัวบ่งบอกล่วงหน้าถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวหรือประสิทธิผลของความพยายามเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่โครงการหรือสิ่งแทรกแซงนั้น ๆ ต้องการจะให้เกิดจุดมุ่งเน้นประการที่สองของการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางที่เป็นทางเลือกต่าง ๆ และเพราะเหตุใดจึงเลือกแนวทางนั้น ในกรณีเช่นนี้สารสนเทศที่ได้จากการประเมินปัจจัยนำเข้าจะมีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับบ่งบอกให้เห็นถึงความรับผิดชอบ (Accountability) ใด ๆ ของผู้พัฒนาโครงการที่พยายามออกแบบและปรับปรุงปรุงงบประมาณใด ๆ ของโครงการหรือสิ่งแทรกแซงดังกล่าว นอกจากนี้แล้วการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็จะช่วยจำแนกและจัดลำดับแนวทางที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้มีหน้าที่ตัดสินใจได้ใช้เป็นทางเลือกสำหรับการดำเนินงานต่อไป

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการตรวจสอบการนำแผนงานหรือโครงการไปใช้หรือตรวจสอบการดำเนินงานการใช้แผน โครงการ วัตถุประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่งของการประเมินกระบวนการก็คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้จัดการและผูปฏิบัติงานในโครงการนั้น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของโครงการว่าเป็นไปตามตารางเวลาที่กำหนดหรือไม่ การใช้งบประมาณและประสิทธิภาพเป็นอย่างไร สำหรับวัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งก็เพื่อชี้แนะแนวทางให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ในการปรับปรุงการใช้งบประมาณและแนวทางการดำเนินงานของโครงการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพราะโดยปกติแล้วเมื่อมีการเริ่มต้นการดำเนินงานของโครงการหรือแผนงานผู้ปฏิบัติงานย่อมไม่สามารถที่จะกำหนดสิ่งต่าง ๆ ได้ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดกิจกรรม การใช้บุคลากร งบประมาณ หรืออื่น ๆ ดังนั้นการได้รับสารสนเทศจากการประเมินกระบวนการ ก็สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ในโครงการให้สามารถดำเนินการต่อและมีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุ

วัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ในการประเมินกระบวนการนั้น ควรเปรียบเทียบระหว่างกิจกรรมและค่าใช้จ่าย กับกิจกรรมในแผนงาน โครงการ และงบประมาณที่กำหนดไว้ว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงไร รวมทั้งบรรยายให้เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการนำโครงการไปใช้และท้ายที่สุดก็ควรจัดทำรายงานที่ผู้ร่วม โครงการหรือผู้ทำการสังเกตได้ตัดสินคุณภาพของกระบวนการใช้โครงการ แผนงานดังกล่าว

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) วัตถุประสงค์หลักของการประเมินผลผลิตก็เพื่อสอบวัด ความสำเร็จ และตัดสินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงว่าตอบสนองบรรลุนความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์หรือไม่ นอกจากนั้นการประเมินผลผลิตก็ยังคงประเมินผลลัพธ์ (Outcome) ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ทั้งที่เป็นไปในทางบวกและทางลบอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้นบ่อยครั้งที่นักประเมินยังขยายขอบเขตการประเมินผลผลิตไปสู่การประเมินในสิ่งที่เรียกว่า ผลลัพธ์ระยะยาวอีกด้วย การประเมินผลผลิตควรดำเนินการโดยอาศัยการรวบรวมและวิเคราะห์การตัดสินใจของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อโครงการหรือสิ่งที่ได้รับการประเมินนั้น ในบางครั้งก็อาจทำการเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับโครงการหรือสิ่งที่ได้รับการประเมินอื่น ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันและก็มีอยู่บ่อย ๆ ที่ผู้รับบริการจากโครงการต้องการจะรู้ว่าโครงการดังกล่าวได้ผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ และมีประโยชน์คุ้มกับการลงทุนดำเนินการเพียงไร ดังนั้นในทางที่เหมาะสมแล้ว นักประเมินก็ควรที่วิเคราะห์ตีความให้เห็นว่าจุดอ่อนของโครงการหรือแผนปฏิบัติงานส่วนใดที่เป็นสาเหตุทำให้ได้ผลลัพธ์อ่อนด้อยลงไป ด้วย เทคนิควิธีการที่ใช้ไม่กำหนดไว้อย่างเป็นทางการเป็นแบบแผนตายตัว แต่นักประเมินอาจต้องใช้วิธีการอย่างหลากหลายร่วมกันเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการศึกษาผลลัพธ์ทั้งหมดของสิ่งที่ได้รับการประเมิน รวมทั้งยังช่วยในการตรวจสอบข้ามกันไปมาระหว่างข้อค้นพบที่หลากหลายอีกด้วย

จากมิตการประเมิน 4 ด้านของรูปแบบการประเมิน CIPP มีสาระสำคัญของรูปแบบ คือ องค์ประกอบด้านคุณค่าของรูปแบบ หมายถึง รูปแบบการประเมิน CIPP มีคุณค่าต่อการประเมินอะไรบ้าง และเป็นการประเมินที่สัมพันธ์กับมิติใดของรูปแบบ ซึ่งแสดงได้ตามภาพประกอบ 2.4

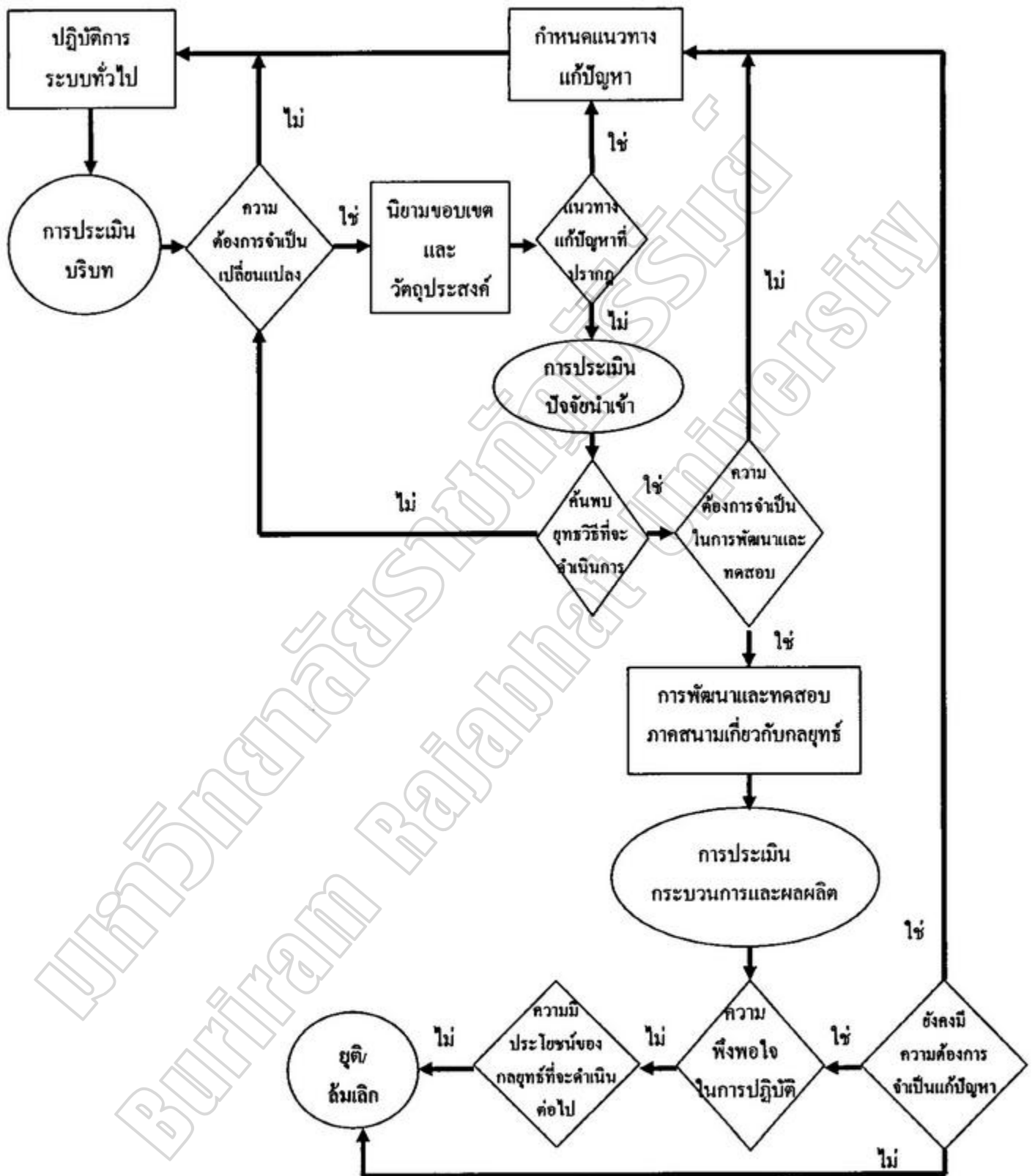

ภาพประกอบ 2.4 องค์ประกอบหลักของรูปแบบการประเมิน CIPP และความสัมพันธ์กับโครงการ

ที่มา : รัตนะ บัวสนธิ์ (2556 : 17)

จากภาพประกอบ 2.4 แสดงให้เห็นวงกลมสำคัญ 3 วง วงในสุดเป็นส่วนที่แสดงถึงคุณค่าร่วมกันของการประเมินในการนำไปใช้กำหนดส่วนต่าง ๆ ในวงกลมที่สองซึ่งเป็นส่วนประกอบของโครงการ ได้แก่ เป้าหมาย แผนงานหรือแผนการปฏิบัติงาน การปฏิบัติหรือการกระทำตามแผนงานและผลลัพธ์ที่ได้ใน 4 ส่วนประกอบของโครงการก็จะสัมพันธ์กับมิติการประเมินทั้ง 4 ด้าน ของรูปแบบการประเมิน CIPP ซึ่งเป็นวงกลมนอกสุด นั่นคือ การประเมินเพื่อนำมาใช้กำหนดเป้าหมายของโครงการ ก็คือการประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า ก็ใช้สำหรับจัดทำแผนปฏิบัติงาน แต่การปฏิบัติงานหรือการกระทำตามแผนก็ต้องอาศัยการประเมินกระบวนการ และท้ายที่สุดหากจะประเมินผลลัพธ์ทั้งหมดของโครงการก็ต้องทำการประเมินผลผลิตนั่นเอง

รูปแบบการประเมิน CIPP มีลักษณะเป็นกลยุทธ์เชิงระบบ สำหรับการปรับปรุงเนื่องจากรูปแบบการประเมิน CIPP ในแต่ละมิติของการประเมินจะมีความต่อเนื่อง ส่งผลต่อกันสำหรับการตัดสินใจเปลี่ยนแปลง ปรับแต่งส่วนต่าง ๆ ของโครงการ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า สามารถนำมาใช้ในฐานะกลยุทธ์เชิงระบบสำหรับการปรับปรุงโครงการ ดังแสดงตามภาพประกอบ 2.5

ภาพประกอบ 2.5 รูปแบบการประเมินในฐานะที่เป็นตัวกระตุ้นการปรับปรุงเชิงระบบ
ที่มา : รัตนะ บัวสนธ์ (2556 : 22)

จากภาพประกอบ 2.5 จะเห็นว่าผลจากการประเมินมิติ 4 ด้านตามรูปแบบการประเมิน CIPP จะนำมาใช้สำหรับการปรับปรุงการดำเนินงานในขั้นตอนต่อ ๆ ไปตามลำดับ รวมทั้งยังใช้สำหรับการประเมินในมิติต่อ ๆ ไปอีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น ผลจากการประเมินบริบททำให้พบความต้องการจำเป็นสำหรับการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงวัตถุประสงค์และแนวทางแก้ปัญหา หลังจากนั้นก็จะทำการประเมินปัจจัยนำเข้า ซึ่งจะทำได้กลยุทธ์ที่จะใช้ดำเนินการแก้ปัญหาและนำไปสู่การพัฒนาและทดสอบภาคสนามเกี่ยวกับกลยุทธ์ดังกล่าว โดยการประเมินกระบวนการและผลผลิต ถ้าหากการประเมินกระบวนการและผลผลิต ก่อให้เกิดความพึงพอใจผลการปฏิบัติหรือดำเนินโครงการที่ผ่านมา ก็จะนำไปสู่การพิจารณาเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการแก้ปัญหาต่อไปตามลำดับวัฏจักรเดิม แต่ถ้าผลการปฏิบัติของโครงการไม่ก่อให้เกิดความพึงพอใจหรือแม้ว่าพึงพอใจแต่ความต้องการจำเป็นในการแก้ปัญหา ไม่เป็นที่ต้องการอีกต่อไป ก็จะนำไปสู่การยุติ ล้มเลิกการดำเนินการในที่สุด

จากการศึกษาถึงแนวคิดการประเมิน โครงการของ สตีฟเฟิลบีม สรุปได้ว่ารูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPP Model เป็นรูปแบบการประเมินที่มีความต่อเนื่องกันในการดำเนินงานอย่างครบวงจร สามารถนำมาใช้ได้ทั้งเป็นการประเมินเป็นระยะ ๆ และการประเมินสรุปรวม มีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ได้กำหนดไว้แล้วนำข้อมูลที่ได้นั้นจัดทำเป็นสารสนเทศเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงโครงการอย่างทันที่ โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

รูปแบบการประเมินและแนวคิดการประเมินโครงการแบบโมเดลต่าง ๆ สรุปได้ว่าโมเดล CIPP Model ของสตีฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เป็นรูปแบบที่ให้สารสนเทศเพื่อการวางแผนโครงการ เพื่อนำโครงการไปสู่การปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงโครงการ บริหารโครงการ และประเมินโครงการ ตลอดจนการกำหนดอนาคตโครงการได้อย่างทันที่ จึงกล่าวได้ว่ารูปแบบซิปปี้ เป็นรูปแบบการประเมินโครงการ เพื่อพัฒนาโครงการและประกันประสิทธิผลของโครงการได้เป็นอย่างดี และในการประเมินในครั้งนี้ ผู้ประเมินต้องการทราบว่า ผลการดำเนินโครงการนับตั้งแต่ก่อนเริ่มดำเนินการ การกำหนดกิจกรรมในโครงการ การดำเนินงานตามโครงการ จนกระทั่งผลการปฏิบัติงานตามโครงการว่าประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคและข้อเสนอแนะอย่างไร แนวคิดของสตีฟเฟิลบีม เป็นโมเดลที่ได้รับการยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบัน เน้นการแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่างฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหาข้อมูล และนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ประกอบ การตัดสินใจ เพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ทั้งเพื่อป้องกัน

การมีอคติในการประเมิน ดังนั้นผู้ประเมินจึงเลือกใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ในการประเมินโครงการโรงเรียนดี ศรีตำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

โครงการโรงเรียนดีศรีตำบล

หลักการเหตุผล

โรงเรียนเป็นองค์กรทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน แนวคิดการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนจึงเป็นความสำคัญสูงสุดในการปฏิบัติงานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นชนบท ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่มักค้อยโอกาสในการได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ

อย่างไรก็ตามผลการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จอย่างข้งในการขยายโอกาสทางการศึกษา ขณะที่คุณภาพของการจัดการศึกษามีแนวโน้มลดลง โดยมีโรงเรียนเฉพาะที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เทียบเคียงได้กับค่าคะแนนเฉลี่ยของประเทศสหรัฐอเมริกา แต่โรงเรียนส่วนใหญ่ที่อยู่ในเขตชนบทยังค้อยคุณภาพ ทั้งผลการวิจัยยังพบว่า การทุ่มเททำงานจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพเพื่อพัฒนาเด็ก ค้อยโอกาสในท้องถิ่นชนบทจะส่งผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (Economic Returns) ของประเทศอย่างข้ง ทั้งยังลดปัญหาสังคม และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรโดยรวม

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักใน ความสำคัญดังกล่าว จึงกำหนดนโยบายการพัฒนา “โรงเรียนคุณภาพ” ในท้องถิ่นชนบทเพื่อให้มี ความเพียงพอพร้อมที่จะเป็นต้นแบบ หรือศูนย์สาธิตการให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ตลอดจน เป็นศูนย์รวม หรือเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเกิดความรู้สึกเป็น เจ้าของ เชื่อมมันและศรัทธาในการปฏิบัติงานของโรงเรียนและไม่จำเป็นต้องส่งบุตรหลานไปเรียน ในเมือง นำไปสู่การลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง โดยโรงเรียนและชุมชนสามารถจัดกิจกรรมอันเป็น ประโยชน์บริการและเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนาโรงเรียนในชนบทระดับตำบลให้เป็นโรงเรียนคุณภาพ มีความพร้อม และความเข้มแข็งทั้งทางด้านวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาสุขภาพอนามัย การเรียนรู้ อาชีพและกิจกรรมบริการชุมชนอย่างมีคุณภาพ

2.2 เพื่อเพิ่ม โอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับนักเรียนในท้องถิ่น

ชนบท

2.3 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ หรือการมีส่วนร่วมจากชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำไปสู่ความเข้มแข็งของโรงเรียนและรองรับการกระจายอำนาจ

เป้าหมาย

โรงเรียนดีศรีตำบล (คุณภาพระดับตำบล/คิประจำตำบลทั่วประเทศ) จำนวน 6,545 โรงเรียน โดยการพัฒนาจะดำเนินการเป็นลำดับ ดังนี้

3.1 ปีงบประมาณ 2553 โรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละ 1 โรงเรียน (ยกเว้น กรุงเทพมหานคร) รวม 182 โรงเรียน

3.2 ปีงบประมาณ 2554 ประชาคมร่วมคัดเลือกโรงเรียน 1 โรงเรียน 1 ตำบล รวมประมาณ 7,000 ตำบล (โดยจะคัดเลือก 1,000 ตำบล เป็นเป้าหมายของการพัฒนาโรงเรียนที่เหลือในปีต่อไป รวม 877 โรงเรียน)

3.3 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 โรงเรียนดีศรีตำบล 867 แห่งทั่วประเทศ

3.4 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 โรงเรียนดีศรีตำบล 836 แห่งทั่วประเทศ

3.5 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 โรงเรียนดีศรีตำบล 1,000 แห่งทั่วประเทศ

3.6 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 โรงเรียนดีศรีตำบล 1,000 แห่งทั่วประเทศ

3.7 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โรงเรียนดีศรีตำบล 1,000 แห่งทั่วประเทศ

3.8 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 โรงเรียนดีศรีตำบล 783 แห่งทั่วประเทศ

เกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียน

4.1 เป็นโรงเรียนที่สอนระดับประถมศึกษาหรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หรือโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับตำบล

4.2 โรงเรียนมีบริเวณพื้นที่กว้างขวางเพียงพอต่อการจัดหรือพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ตามโครงการ

4.3 ผู้บริหาร โรงเรียนมีความมุ่งมั่นและมีศักยภาพสูงในการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วม

4.4 โรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีการคมนาคมสะดวก และเป็นศูนย์กลางระหว่างโรงเรียนด้วยกันและระหว่างชุมชน

4.5 โรงเรียนมีพื้นฐานความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

4.6 มีระยะทางห่างจากโรงเรียนในพื้นเดิมไม่น้อยกว่า 7 กิโลเมตร

การดำเนินงาน

เพื่อให้การพัฒนาโรงเรียนศิรีคำบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ 7+7+7 ในการพัฒนา คือ

4 เดือนแรก (กันยายน-ธันวาคม 2553) มีเป้าหมาย 7 ประการ คือ

1. มีแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน เชื่อมั่นว่าทำได้จริง
2. มีเป้าหมายในการพัฒนานักเรียน ที่ทุกคนเข้าใจถูกต้องตรงกัน
3. สถานศึกษามีความสะอาด
4. มีบริเวณโดยรอบร่มรื่น พัฒนาให้สวยงาม
5. มีบรรยากาศอบอุ่นเสมือนบ้านสี่แสนคน
6. มีความปลอดภัย ปลอดภัยสารเสพติด
7. เปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ

4 เดือนที่สอง (มกราคม-เมษายน 2554) พัฒนา 7 ประการ คือ

1. มีห้องสมุด 3 คี มีการจัดกิจกรรมรักการอ่าน นักเรียนได้ใช้ห้องสมุดทุกคน
2. มีห้องปฏิบัติการภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ได้ใช้งานอย่างคุ้มค่า
3. มีศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพที่ครบวงจร สร้างอาชีพ หารายได้ระหว่างเรียน
4. เป็นศูนย์กีฬาชุมชนครบวงจร มีสนามกีฬา มีกิจกรรมและการดูแลรักษา
5. มีห้องสุขานักเรียนที่สะอาด เพียงพอ ปลอดภัยที่ถูกสุขลักษณะ
6. ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้สื่อเทคโนโลยีทันสมัยในการสอน
7. มีผู้บริหารเป็นที่ยอมรับในการเป็นนักพัฒนาและผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่จะ

นำไปสู่ความเป็นโรงเรียนโรงเรียนดีประจำตำบล

4 เดือนที่สาม (พฤษภาคม-สิงหาคม 2554) 7 ประการสุดท้าย คือ

1. มีโรงเรียนที่มีชื่อเสียงดีมีมาตรฐานและมีคุณภาพ
2. มีนักเรียนที่ใฝ่รู้
3. โรงเรียนจะต้องมีลักษณะปลูกฝังใฝ่เรียน
4. โรงเรียนจะต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีลักษณะใฝ่ดี
5. มีความเป็นไทย
6. มีสุขภาพดี
7. รักงานอาชีพ ใช้ ICT ได้

รูปแบบการพัฒนา

1. เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพระดับสูง มีความเข้มแข็งทั้งทางด้านวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดนตรี กีฬา และศิลปะ
2. โรงเรียนมีความพร้อมด้านกายภาพ ทุกโรงเรียนได้รับการสนับสนุนที่เหมือนกัน คือ ปรับปรุงภูมิทัศน์ต่าง ๆ ขึ้นมาตรฐาน มีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มีการสนับสนุน การก่อสร้างอาคารเรียน ตามจำนวนนักเรียนที่เพิ่ม
3. เป็นโรงเรียนทำมาหากิน ที่เน้นการพัฒนาพื้นฐานด้านอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน
4. เป็นโรงเรียนชุมชน ที่มีความร่วมมือกับท้องถิ่นและบริการชุมชนอย่างเข้มแข็ง

ภาพความสำเร็จ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับสูง ไม่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 5 กลุ่มสาระหลัก ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาและภาษาอังกฤษ
2. โรงเรียนสร้างวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตประชาธิปไตยอย่างเข้มแข็ง และไม่มีปัญหา ยาเสพติด
3. โรงเรียนมีความร่วมมือกับชุมชน มีการประสานงานกับผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงและมีการประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเข้มแข็ง
4. นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีสำนึกความเป็นไทย มีความรู้และทักษะพื้นฐานด้านอาชีพ มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ระดับสูง และมีสุขภาพอนามัยดี
5. นักเรียนมีความรู้และทักษะอย่างดีด้านภาษาอังกฤษ หรือภาษาที่สองอื่น ๆ ตามความสนใจหรือความถนัด

กิจกรรมดำเนินการสำคัญ

1. กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเข้มข้น โดยเน้น
 - 1.1 ผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น เป็นทักษะพื้นฐานของนักเรียนทุกคน

1.2 การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริงและเน้นการคิดวิเคราะห์ด้วยการเรียนแบบโครงการ (Project-based Learning) หรือการเรียน โดยการแก้ปัญหา (Problem-based Learning)

1.3 การส่งเสริมให้นักเรียนมีการแสดงออกเชิงสร้างสรรค์โดยกระบวนการหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับการบริการหรือพัฒนาชุมชน เพื่อสร้างจิตสาธารณะ เป็นสมาชิกของชุมชนที่มีคุณภาพ นำไปสู่การรักและพัฒนาถิ่นฐานของตน

1.4 การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนนักเรียน และบุคลากรทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศ

2. พัฒนาปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ การพัฒนา จัดหาสื่อวัสดุ อุปกรณ์ และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

2.1 อาคารสถานที่สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มีสีสันทนสวยงาม น่าอยู่ น่าเรียน

2.2 คอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง ต่อนักเรียน 10 คน

2.3 อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง อย่างน้อย 20 Mb

2.4 ห้องสมุด 3 คี

2.5 สระว่ายน้ำ หรือ ศูนย์กีฬา (Sport Complex)

2.6 อุปกรณ์ดนตรี กีฬา และศิลปะ

2.7 ศูนย์การเรียนรู้ด้านอาชีพ และงานอาชีพที่มีคุณภาพสร้างผลิตภัณฑ์สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งอาจประกอบด้วยพื้นที่การเกษตร อาคาร/โรงฝึกงานเพื่อการฝึกอาชีพของบริบทของท้องถิ่น เช่น การสร้างหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน งานด้านบริการการสร้างผลผลิตทางเกษตรและงานแปรรูปอาหาร รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น

3. บริหารจัดการบุคลากรครู และผู้บริหาร โรงเรียนศิครีตำบลต้นแบบอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายความสำเร็จที่กำหนดไว้

3.1 การคัดเลือกหรือการพัฒนาผู้บริหาร โรงเรียนให้มีความมุ่งมั่น และศักยภาพอย่างสูง

3.2 โรงเรียนศิครีตำบลควรมีครูจบวิชาเอกภาษาไทย และคณิตศาสตร์ หรือได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพตรงกับวิชาที่สอนอย่างน้อย 5 กลุ่มสาระวิชาหลัก และมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาใช้ในการเรียนการสอน

3.3 การพัฒนาครู และบรรจุแต่งตั้งครูใหม่

4. จัดเครือข่ายกับโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อความร่วมมือ และช่วยกันทางวิชาการ เพื่อทำให้เกิดระบบการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้ได้มากที่สุด

4.1 บริการวิชาการสำหรับนักเรียนและครูจากโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง เช่น การนำนักเรียนมาเรียนรวม การจัดครูเคลื่อนที่ ความร่วมมือในการพัฒนาครูและวางแผนการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียน เป็นต้น

4.2 มีเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนระดับอำเภอ โรงเรียนมาตรฐานสากล การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย หรือสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น

5. เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในรูปแบบต่างๆ เช่น การทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนในการดูแลนักเรียน และการส่งเสริมความร่วมมือของเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรภาครัฐ และเอกชน เช่น สสวท. สถานประกอบการ เป็นต้น เพื่อระดมสรรพกำลัง

6. ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาสู่โรงเรียนดีศรีตำบลอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

6.1 โรงเรียนประเมินตนเอง

6.2 โรงเรียนกำหนดแผนปฏิบัติการรายปี และแผนพัฒนาระยะ 4 ปีเพื่อพัฒนาตนเองให้บรรลุเป้าหมายภาพความสำเร็จของการเป็นโรงเรียนดีศรีตำบล และทำความตกลงเป็นบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการปฏิบัติงานระหว่างโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

6.3 โรงเรียนรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

6.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นิเทศ ติดตามความก้าวหน้า การปฏิบัติงานของโรงเรียนเป็นรายโรงเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

6.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาช่วยเหลือแทรกแซง หรือแก้ไขการปฏิบัติงานของโรงเรียนหากไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่ได้วางแผนไว้

หลักการสำคัญ

1. การจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
2. เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่านออก เขียนได้ การวิเคราะห์และการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายทั้งด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ และอาชีพ
3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยใช้เทคนิค 5 ร่วม คือ การร่วมคิด การร่วมวางแผน การร่วมปฏิบัติ การร่วมประเมินผล และการร่วมชื่นชม

4. ปฏิบัติงานให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และภาพความสำเร็จที่ต้องการ โดยการรับการสนับสนุนจากชุมชน ท้องถิ่นตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)

5. โรงเรียนจัดกิจกรรมบริการชุมชนอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

ภารกิจสำคัญของการพัฒนาโรงเรียนดีศรีอำเภอ

1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ด้านวิชาการ พื้นฐานอาชีพ ดนตรี กีฬา ศิลปะ และเทคโนโลยี

2. ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ปรับภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่น และปลอดภัย

4. จัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเข้มแข็ง

5. บริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในชุมชนและท้องถิ่น

6. พัฒนาคูและบุคลากรตามแผนพัฒนารายบุคคล (ID-Plan)

7. สร้างความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

8. พัฒนารองเรียนให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน และให้บริการชุมชน

ตัวชี้วัดโครงการ

1. ด้านนักเรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะผู้เรียน

1.3 พื้นฐานอาชีพ และการมีรายได้ระหว่างเรียน

1.4 ความเป็นเลิศด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ และเทคโนโลยี

2. ด้านครูและบุคลากร

2.1 ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

2.2 ครูมีคุณภาพ และเพียงพอ

3. ด้านโรงเรียน

3.1 สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ให้บริการแก่ชุมชนและ

โรงเรียนอื่นๆ

3.2 เป็นโรงเรียน 3D คือมีความเป็นระบอบประชาธิปไตย (Democracy)

ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย (Decency) และปลอดสารเสพติด (Drug-free)

การบริหารโรงเรียนศีร์ษะปาด

1. สร้างความเข้าใจทุกภาคส่วน
2. ใช้ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม
3. จัด โครงสร้างรูปแบบใหม่
4. กำหนดทิศทางการพัฒนา
5. มีแผนกลยุทธ์เป็นตัวขับเคลื่อน
6. ประเมินผลการดำเนินงาน

การบริหารเพื่อความสำเร็จของโรงเรียนศีร์ษะปาด

1. ผู้ส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนจะต้องเข้าใจ มีความตระหนัก เห็นความสำคัญและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน
2. ใช้ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนทุกระดับ ทุกขั้นตอน ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล ร่วมชื่นชมและภาคภูมิใจ
3. กำหนดโครงการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ตามโครงสร้างอย่างชัดเจน
4. มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการเพื่อกำหนดเป็นทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน โดยใช้เวทีประชาคมเป็นผู้รับรอง
5. มีแผนกลยุทธ์เป็นตัวขับเคลื่อน มีผู้รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพตัวชี้วัด
6. มีการประเมิน เพื่อการพัฒนาปรับปรุงเป็นระยะ

สรุปโครงการ โรงเรียนศีร์ษะปาด เป็นอีกโครงการหนึ่งที่จะยกระดับการศึกษาของไทย ซึ่งจะลดความเหลื่อมล้ำระหว่างการศึกษาในชนบทกับในเมืองของสังคมไทย ทำให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาของคนไทย ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา 2540 และยังช่วยลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานไปเรียนโรงเรียนในเมือง ลดความเสี่ยงต่ออันตรายที่จะเกิดกับบุตรหลานในการเดินทางไปเรียน เป็นการส่งเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่ครอบครัว ทำให้สถาบันความครัวมีความสุข นอกจากนี้ โรงเรียนศีร์ษะปาดยังจะสร้างความภาคภูมิใจในสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นของตนเองที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ จึงนับได้ว่าเป็นการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง เพื่อนำสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของโรงเรียน ทำให้เด็กไทยจะมีโรงเรียนดีใกล้บ้าน จากเหตุผลสำคัญดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการประเมิน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะปาดของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1

การพัฒนาตัวชี้วัด การศึกษาและวิเคราะห์โครงการโรงเรียนดีศรีตำบล

การประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีศรีตำบล

การดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนดีศรีตำบล ตามเป้าหมาย 28 ประการ (7+7+7+7) เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนไปสู่เป้าหมาย ซึ่งโรงเรียนมีบริบทและกระบวนการพัฒนาที่แตกต่างกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจัดทำเครื่องมือประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีศรีตำบล โดยมีจุดประสงค์เพื่อ

1. ให้โรงเรียนนำไปใช้ในการประเมินตนเอง
2. ให้คณะนิเทศ ติดตามโรงเรียนดีศรีตำบล ใช้ประเมินโรงเรียน เพื่อแสวงหา

แนวทางการพัฒนาตามสภาพจริง

โรงเรียนประเมินตนเอง

ก่อนที่โรงเรียนจะดำเนินการประเมินตนเอง ให้จัดทำแบบรายงานข้อมูลพื้นฐาน ก่อนการดำเนินการ โครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล เพื่อใช้เป็นแนวทางตั้งเป้าหมายการพัฒนา และเก็บข้อมูลไว้เป็นร่องรอยประกอบการรายงานระหว่างการดำเนิน โครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล และหลังการดำเนินการตามเป้าหมายอีกครั้งหนึ่ง เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียน

การดำเนินการประเมินตนเองมีกระบวนการดังนี้

1. ให้คณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนดีศรีตำบลระดับโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรในโรงเรียนและนอกโรงเรียนดำเนินการประเมินตนเอง
2. การประเมินพิจารณาจากการสังเกต สัมภาษณ์ ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานตามรายการที่กำหนดนำมาสรุปเป็นผลการประเมินแต่ละข้อ
3. นำผลประเมินของคณะกรรมการซึ่งประเมินแต่ละข้อนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) แล้วแปลความหมายระดับคุณภาพรายข้อ นำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน

กรอบแนวคิดการพัฒนาโรงเรียนศรีศรีตำบล

ภาพประกอบ 2.6 กรอบแนวคิดการพัฒนาโรงเรียนศรีศรีตำบล

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ (2554 : 31)

การพัฒนาตัวชี้วัดการประเมินโครงการโรงเรียนศิรีคำบอล

ในการสร้างตัวชี้วัดที่ดี จำเป็นต้องมีหลักการที่ใช้เป็นเป้าหมายในการดำเนินการ

วรเชษฐ จันทรรักษ์ และไพโรจน์ ภัทรนรากุล (2544 : 45) ได้กล่าวถึง หลักการสร้างตัวชี้วัด

ดังนี้

1. เลือกใช้ / สร้างตัวชี้วัดที่เป็นตัวแทนที่สำคัญที่สุด
2. คำอธิบายหรือการกำหนดตัวชี้วัดควรเป็นวลีที่มีความชัดเจน
3. ตัวชี้วัดอาจจะกำหนดได้ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพก็ได้
4. ควรนำจุดประสงค์ของโครงการหรือประเด็นการประเมินมากำหนดตัวชี้วัด
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดควรรวบรวมข้อมูลทั้งจากแหล่งปฐมภูมิ

และทุติยภูมิ

การสร้างตัวชี้วัดสำหรับใช้ในการประเมิน โครงการ โรงเรียนศิรีคำบอล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากตัวชี้วัดของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ดังแสดงในตาราง 2.1

ตาราง 2.1 การพัฒนาตัวชี้วัดการประเมิน โครงการ โรงเรียนศิรีคำบอล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ความมุ่งหมาย ของการประเมิน	ตัวชี้วัด	ประเด็น / ตัวแปร ที่ประเมิน	ผู้ตอบ แบบสอบถาม
1.ด้านบริบท (Context)	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน เชื่อมันว่าทำได้จริง 2. มีเป้าหมายพัฒนานักเรียนที่ทุกคนเข้าใจถูกต้องตรงกัน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์กับ แผนงาน 2. ความต้องการ พัฒนาคุณภาพ ภายในโรงเรียน 3. ความเข้าใจ ร่วมกันของทุกฝ่าย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหาร สถานศึกษา 2. ครูผู้สอน ผู้รับผิดชอบ โครงการ 3. กรรมการ สถานศึกษาชั้น พื้นฐาน

ตาราง 2.1 (ต่อ)

ความมุ่งหมาย ของการประเมิน	ตัวชี้วัด	ประเด็น / ตัวแปร ที่ประเมิน	ผู้ตอบ แบบสอบถาม
2.ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	1. ความสะอาดเป็นระเบียบ ที่ เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกคน 2. บริเวณโดยรอบร่มรื่น สวยงามด้วยร่มเงาธรรมชาติ 3. บรรยากาศอบอุ่นเหมือนบ้าน สี่แสนสี่ 4. ความปลอดภัย ปลอดภัย สารเสพติด 5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและพัฒนา	1. วิธีกำเนางาน โครงการ 2. อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยี 3. สภาพแวดล้อม และบรรยากาศ 4. งบประมาณ 5. การมีส่วนร่วม ของผู้เกี่ยวข้อง	1. ผู้บริหาร สถานศึกษา 2. ครูผู้สอน ผู้รับผิดชอบ โครงการ 3. กรรมการ สถานศึกษาชั้น พื้นฐาน
3.ด้านกระบวนการ (Process)	การจัดการเรียนรู้ 1. ห้องสมุด 3 ดี มีการจัด กิจกรรมรักการอ่าน นักเรียนได้ ใช้ห้องสมุดครบทุกคน 2. มีห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์พร้อม สื่อและอุปกรณ์ครบถ้วน และได้ใช้งานอย่างคุ้มค่า 3. ใช้ศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพ ครบวงจร สร้างงานสร้างอาชีพ เพื่อหารายได้ระหว่างเรียน 4. เป็นศูนย์กีฬาเพื่อชุมชน มี สนามกีฬา มีกิจกรรม และดูแล รักษาอย่างยั่งยืน	1. การบริหารจัดการ โครงการ 2. การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน 3. ภาวะผู้นำของ บุคลากรในโครงการ	1. ผู้บริหาร สถานศึกษา 2. ครู ผู้รับผิดชอบ โครงการ 3. กรรมการ สถานศึกษาชั้น พื้นฐาน

ตาราง 2.1 (ต่อ)

ความมุ่งหมาย ของการประเมิน	ตัวชี้วัด	ประเด็น / ตัวแปร ที่ประเมิน	ผู้ตอบ แบบสอบถาม
	5. สถานักเรียนมีความสะอาด เพียงพอ ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ 6. ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้สื่อ เทคโนโลยีทันสมัยในการสอน 7. ผู้บริหารได้รับการยอมรับใน การเป็นนักพัฒนาและผู้นำการ เปลี่ยนแปลง <u>ปลูกฝังนิสัยนักเรียน</u> 8. ฝึกความมีวินัย 9. ฝึกการแสดงความเคารพ 10. ฝึกความอดทน 11. ปลูกฝังจิตสำนึกอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม (บ้าน วัด โรงเรียน)		
4.ด้านผลผลิต (Product)	12. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้นกว่าเดิม และหรือสูงกว่า ค่าเฉลี่ยของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน (ไฝู้) 13. อ่านคล่องเขียนคล่องนับแต่ ชั้น ป.2 ขึ้นไป (ไฝู้เรียน) 14. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ 15. มีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี (สุขภาพดี)	1. การพัฒนา คุณภาพของ โรงเรียน 2. ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของผู้เรียน 3. การพัฒนา คุณภาพผู้เรียนด้าน คุณธรรมจริยธรรม ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา	1. ผู้บริหาร สถานศึกษา 2. ครูผู้สอน ผู้รับผิดชอบ โครงการ 3. กรรมการ สถานศึกษาขั้น พื้นฐาน

ตาราง 2.1 (ต่อ)

ความมุ่งหมาย ของการประเมิน	ตัวชี้วัด	ประเด็น / ตัวแปร ที่ประเมิน	ผู้ตอบ แบบสอบถาม
	16. จำนวนนักเรียนเพิ่มเติม (ชื่อเสียงดี) 17. ใช้ ICT ได้ ใช้ภาษาอาเซียน ได้ รักและเห็นคุณค่าของงาน อาชีพ (รักงานอาชีพ)		

การศึกษาและวิเคราะห์โครงการ

การวิเคราะห์โครงการ โรงเรียนศิรีคำบตระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตาราง 2.2 การศึกษาและวิเคราะห์โครงการ โรงเรียนศิรีคำบต ของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานและสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

องค์ประกอบโครงการ	การบริหารระดับ ๓พท.	การบริหารระดับ ๓พท.
1. หลักการและ เหตุผล	นักเรียนส่วนใหญ่ในชนบทยังค้อย โอกาสในการเข้าเรียนใน โรงเรียนที่มี คุณภาพ การพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่น ชนบทจึงมีความสำคัญสูงสุด กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบาย การพัฒนา “โรงเรียนคุณภาพ” ในท้องถิ่น ชนบทเพื่อให้เพียบพร้อมที่จะเป็น ต้นแบบให้บริการทางการศึกษาที่มี คุณภาพ แก่ประชาชนในท้องถิ่น นำไปสู่ การลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ในการ ส่งบุตรหลานไปเรียน โรงเรียนในเมือง	การขับเคลื่อนนโยบายและ การดำเนินงานประสาน เครือข่ายบ้าน วัด โรงเรียน ตามโครงการ โรงเรียนศิรี คำบต(โรงเรียนดีประจำ ตำบล) เป็นรูปธรรม เกิด ประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล ตามนโยบาย เร่งด่วนในการพัฒนาศีลธรรม และคุณธรรมนำวิชาการ ให้กับนักเรียนควบคู่กับการ พัฒนาความรู้ผ่านเทคโนโลยี

ตาราง 2.2 (ต่อ)

องค์ประกอบโครงการ	การบริหารระดับ สพฐ.	การบริหารระดับ สพท.
2. จุดมุ่งหมาย / วัตถุประสงค์	1. เพื่อพัฒนาโรงเรียนในชนบทระดับตำบลให้เป็น “โรงเรียนคุณภาพ” มีความพร้อมและความเข้มแข็งทั้งทางด้านวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาสุขภาพอนามัย การเรียนรู้อาชีพ และกิจกรรมบริการชุมชนอย่างมีคุณภาพ 2. เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับนักเรียนในท้องถิ่นชนบท 3. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ หรือการมีส่วนร่วมจากชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำไปสู่ความเข้มแข็งของโรงเรียนและรองรับ	1. เพื่อให้โรงเรียนในโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลมีแนวทางดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างชัดเจนและเป็นระบบ 2. เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดี ศรีตำบล ในสังกัดจำนวน 42 โรงเรียน อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน 3. เพื่อให้โรงเรียนดีศรีตำบลได้รับการพัฒนาเป็นต้นแบบที่ดีให้กับโรงเรียนอื่นได้
3. เป้าหมาย	ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 มีโรงเรียนดีศรีตำบล (คุณภาพระดับตำบล/ดีประจำตำบลทั่วประเทศ จำนวน 6,545 โรงเรียน และมีการพัฒนาดำเนินการเป็นไปตามลำดับ	1. โรงเรียนดีศรีตำบลในสังกัด จำนวน 42 โรงเรียน 2. โรงเรียนในโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลมีแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างชัดเจนและเป็นระบบ 3. โรงเรียนดีศรีตำบลได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สามารถเป็นต้นแบบที่ดีให้กับโรงเรียนอื่นได้
4. เกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียน	1. เป็นโรงเรียนที่สอนระดับประถมศึกษาหรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	1. เป็นโรงเรียนที่สอนระดับประถมศึกษาหรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ตาราง 2.2 (ต่อ)

องค์ประกอบโครงการ	การบริหารระดับ ๓พฐ.	การบริหารระดับ ๓พท.
	<p>2. โรงเรียนมีบริเวณพื้นที่กว้างขวางเพียงพอต่อการจัดหรือพัฒนากิจกรรมต่างๆ ตาม โครงการ</p> <p>3. ผู้บริหารโรงเรียนมีความมุ่งมั่น และมีศักยภาพสูงในการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม</p> <p>4. โรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีการคมนาคมสะดวก และเป็นศูนย์กลางระหว่างโรงเรียนด้วยกัน และระหว่างชุมชน</p> <p>5. โรงเรียนมีพื้นฐานความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน</p> <p>6. มีระยะทางห่างจากโรงเรียนในพื้นเดิมไม่น้อยกว่า 7 กิโลเมตร</p>	<p>2. โรงเรียนมีบริเวณพื้นที่กว้างขวางเพียงพอต่อการจัดหรือพัฒนากิจกรรมต่างๆ ตาม โครงการ</p> <p>3. ผู้บริหารโรงเรียนมีความมุ่งมั่น และมีศักยภาพสูงในการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม</p> <p>4. โรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีการคมนาคมสะดวก และเป็นศูนย์กลางระหว่างโรงเรียนด้วยกัน และระหว่างชุมชน</p> <p>5. โรงเรียนมีพื้นฐานความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน</p> <p>6. มีระยะทางห่างจากโรงเรียนในพื้นเดิมไม่น้อยกว่า 7 กิโลเมตร</p>
5. การดำเนินงาน	<p>1. พัฒนา รับฟังความคิดเห็นและเสนอขออนุมัติโครงการ</p> <p>2. การทำความเข้าใจและคัดเลือกโรงเรียนเป้าหมาย</p> <p>3. กำหนดรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนร่วมกับชุมชน</p> <p>4. โรงเรียนดำเนินการพัฒนาสู่ภาพความสำเร็จ</p> <p>5. การติดตามผลการปฏิบัติงาน</p>	<p>ขั้นที่ 1 ประสานการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล</p> <p>ขั้นที่ 2 ดำเนินงานตามกิจกรรม/โครงการ</p> <p>ขั้นที่ 3 สรุปรายงานผลการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนดีศรีตำบลในทุกกระดับ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ</p>
6. รูปแบบการพัฒนา	<p>1. เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพระดับสูง มีความเข้มแข็งทั้งทางด้านวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดนตรี กีฬา และศิลปะ</p>	<p>1. เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพระดับสูง มีความเข้มแข็งทั้งทางด้านวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดนตรี กีฬาและศิลปะ</p>

ตาราง 2.2 (ต่อ)

องค์ประกอบโครงการ	การบริหารระดับ สพฐ.	การบริหารระดับ สพท.
	<p>2. โรงเรียนมีความพร้อมด้านกายภาพ ทุกโรงเรียนได้รับการสนับสนุนที่เหมือนกัน คือ ปรับปรุงภูมิทัศน์ต่างๆ ขึ้นมาตรฐาน มีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มีการสนับสนุนการก่อสร้างอาคารเรียน ตามจำนวนนักเรียนที่เพิ่ม</p> <p>3. เป็นโรงเรียน “ทำมาหากิน” ที่เน้นการพัฒนาพื้นฐานด้านอาชีพ และมีรายไ้ระหว่างเรียน</p> <p>4. เป็น “โรงเรียนชุมชน” ที่มีความร่วมมือกับท้องถิ่นและบริการชุมชนอย่างเข้มแข็ง</p>	<p>2. โรงเรียนมีความพร้อมด้านกายภาพ ทุกโรงเรียนได้รับการสนับสนุนที่เหมือนกัน คือ ปรับปรุงภูมิทัศน์ต่างๆ ขึ้นมาตรฐาน มีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มีการสนับสนุนการก่อสร้างอาคารเรียน ตามจำนวนนักเรียนที่เพิ่ม</p> <p>3. เป็นโรงเรียน “ทำมาหากิน” ที่เน้นการพัฒนาพื้นฐานด้านอาชีพ และมีรายไ้ระหว่างเรียน</p> <p>4. เป็น “โรงเรียนชุมชน” ที่มีความร่วมมือกับท้องถิ่นและบริการชุมชนอย่างเข้มแข็ง</p>
7. ตัวบ่งชี้สภาพความสำเร็จ	<p>1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับสูง ไม่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 5 กลุ่มสาระหลัก ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาและภาษาอังกฤษ</p> <p>2. โรงเรียนสร้างวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตประชาธิปไตยอย่างเข้มแข็ง และไม่มีปัญหาขาดสพคิค</p>	<p>1. ร้อยละ 100 ของโรงเรียนในโครงการ โรงเรียนศีศรีตำบลในสังกัดได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และช่วยเหลือในการดำเนินงานพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ</p> <p>2. ร้อยละ 100 ของโรงเรียนในโครงการ โรงเรียนศีศรีตำบล ในสังกัด ที่เข้าร่วมการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามได้รับการรับรองคุณภาพ</p>

ตาราง 2.2 (ต่อ)

องค์ประกอบโครงการ	การบริหารระดับ สพฐ.	การบริหารระดับ สพท.
	<p>3. โรงเรียนมีความร่วมมือกับชุมชน มีการประสานงานกับผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงและมีการประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเข้มแข็ง</p> <p>4. นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีสำนึกความเป็นไทย มีความรู้และทักษะพื้นฐานด้านอาชีพ มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ระดับสูง และมีสุขภาพพลานามัยดี</p> <p>5. นักเรียนมีความรู้และทักษะอย่างดีด้านภาษาอังกฤษ หรือภาษาที่สองอื่นๆ ตามความสนใจหรือความถนัด</p>	
8. กิจกรรมดำเนินการสำคัญ	<p>1. กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเข้มข้นในทุกด้าน</p> <p>2. พัฒนาปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ การพัฒนาจัดหาสื่อวัสดุ อุปกรณ์ และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>3. บริหารจัดการบุคลากรครู และผู้บริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบ อย่างเหมาะสมเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายภาพความสำเร็จที่กำหนดไว้</p> <p>4. จัดเครือข่ายกับโรงเรียนอื่นๆ เพื่อความร่วมมือ และช่วยกันทางวิชาการเพื่อทำให้เกิดระบบการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้ได้มากที่สุด</p>	<p>1. ประสานการดำเนินงานโครงการแข่งโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการ</p> <p>2. จัดทำคู่มือการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีศรีตำบล</p> <p>3. ส่งเสริมและสนับสนุนประสานความร่วมมือในการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรในโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล</p>

ตาราง 2.2 (ต่อ)

องค์ประกอบโครงการ	การบริหารระดับ สพฐ.	การบริหารระดับ สพท.
	<p>5. เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในรูปแบบต่างๆ เช่น การทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนในการดูแลนักเรียนและการส่งเสริมความร่วมมือของเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรภาครัฐ และเอกชน เช่น สสวท. สถานประกอบการ เป็นต้น เพื่อระดมสรรพกำลัง</p> <p>6. ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาสู่โรงเรียนดีศรีตำบลอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>4. นิเทศ ติดตาม ประเมินผล การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีศรีตำบล</p> <p>5. คัดเลือกวิธีปฏิบัติที่ดี (Best practice) โรงเรียนดีศรีตำบลที่มีการพัฒนาคุณภาพดีเด่น ระดับเขตพื้นที่การศึกษา จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศึกษาดูงาน ประชาสัมพันธ์</p>
9. งบประมาณ	<p>1. พัฒนาอาคารสถานที่สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย สีสนสวยงามน่าอยู่น่าเรียน โรงเรียนละ 2,000,000 บาท ประกอบด้วย การปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ การปรับปรุงภูมิทัศน์ ทาสี</p> <p>2. พัฒนาการเรียนการสอน ICT และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (2Mb) โรงเรียนละ 500,000 บาท และคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ 46,000 บาท</p>	<p>งบประมาณ จำนวน 94,000 บาท</p> <p>1. จัดทำคู่มือการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีศรีตำบล</p> <p>2. ส่งเสริมสนับสนุน ประสานความร่วมมือในการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาบุคลากรในโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล</p>

ตาราง 2.2 (ต่อ)

องค์ประกอบโครงการ	การบริหารระดับ สพฐ.	การบริหารระดับ สพท.
		3. จัดทำคู่มือนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพ โรงเรียนดีศรีตำบล 4. นิเทศ ติดตาม ประเมินผล การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดี ศรีตำบล 5. คัดเลือกวิธีปฏิบัติที่ดี (Best practice) โรงเรียนดี ศรีตำบลที่มีการพัฒนาคุณภาพ ดีเด่นระดับเขตพื้นที่การศึกษา จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาดูงาน เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์
10. ตัวชี้วัด โครงการ / ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1. ด้านนักเรียน 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียน 1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะผู้เรียน 1.3 พื้นฐานอาชีพ และการมี รายได้ระหว่างเรียน 1.4 ความเป็นเลิศด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ และเทคโนโลยี 2. ด้านครูและบุคลากร 2.1 ผู้บริหารเป็นผู้นำการ เปลี่ยนแปลง 2.2 ครูมีคุณภาพ และเพียงพอ	1. โรงเรียนในโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล ไส้ตังกัก จำนวน 42 โรงเรียน มี แนวทางการดำเนินงานเพื่อ พัฒนาคุณภาพอย่างชัดเจนและ เป็นระบบ 2. โรงเรียนดีศรีตำบลได้รับการ พัฒนาอย่างต่อเนื่องและ ยั่งยืน สามารถเป็นต้นแบบที่ดี ให้กับโรงเรียนอื่นได้

จากตารางวิเคราะห์การศึกษาและวิเคราะห์โครงการ โรงเรียนศิรีคำบล ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จะเห็นว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จะดำเนินงานโครงการโรงเรียนศิรีคำบล ให้สอดคล้องสนองตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านหลักการและเหตุผล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายการพัฒนา “โรงเรียนคุณภาพ” ในท้องถิ่นชนบทเพื่อให้เทียบพร้อมที่จะเป็นต้นแบบให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ส่วนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ให้ความสำคัญในการพัฒนาศีลธรรมและคุณธรรมนำวิชาการให้กับนักเรียนควบคู่กับการพัฒนาความรู้ผ่านเทคโนโลยี

ด้านจุดมุ่งหมาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีจุดมุ่งหมายที่สอดคล้องกันคือ มุ่งพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนคุณภาพ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ด้านเป้าหมาย ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือโรงเรียนศิรีคำบล ทั้งประเทศ 6,545 โรงเรียน ส่วนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 คือโรงเรียนศิรีคำบล 42 โรงเรียน

ด้านงบประมาณ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้งบประมาณในการพัฒนาอาคารสถานที่ การปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ การปรับปรุงภูมิทัศน์ พัฒนาการเรียนการสอน ICT และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และคอมพิวเตอร์ ในส่วนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ใช้งบประมาณในการการจัดทำคู่มือการดำเนินงาน การนิเทศ ติดตาม เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนศิรีคำบล การจัดอบรมครูและการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อคัดเลือกวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของโรงเรียนศิรีคำบล

ด้านตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับสูง มีความรู้และทักษะอย่างดีด้านภาษาอังกฤษ ภาษาที่สอง หรือสร้างวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตประชาธิปไตย ความร่วมมือกับชุมชน มีการประสานงานกับเครือข่ายโรงเรียนและชุมชน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 คือการช่วยเหลือโรงเรียนในโครงการโรงเรียนศิรีคำบล ในการดำเนินงานพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ด้านกิจกรรมดำเนินการสำคัญ ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาปัจจัยและสิ่งแวดล้อมเป็นฐาน การบริหารจัดการ

บุคลากร ความร่วมมือของเครือข่ายโรงเรียนและชุมชน ตลอดจนเน้นกระบวนการการประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็ง ส่วนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เน้นการประสานงาน การส่งเสริมและหาแนวทางพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีศรีตำบล และครู

ในด้านเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียน การดำเนินงาน และรูปแบบการพัฒนา ทั้งระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ใช้หลักเกณฑ์ กระบวนการ และรูปแบบที่สอดคล้องกัน

สภาพการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ในการดำเนินงานของโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีงบประมาณ 2556 มีโรงเรียนในโครงการ จำนวน 42 โรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 เฟส และมีผลการประเมินเพื่อพัฒนาและรับรองต้นแบบโรงเรียนดีศรีตำบล ดังนี้

เฟสที่ 1 มีจำนวน 9 โรงเรียน รับการประเมินในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 (เดือนมีนาคม 2556) มีผลการประเมิน

- ผ่านอย่างไม่มีเงื่อนไข จำนวน 2 โรงเรียน
- ผ่านอย่างมีเงื่อนไข จำนวน 7 โรงเรียน

เฟสที่ 2 มีจำนวน 21 โรงเรียน รับการประเมินในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 (เดือนกรกฎาคม 2556) มีผลการประเมิน

- ผ่านอย่างไม่มีเงื่อนไข จำนวน 2 โรงเรียน
- ผ่านอย่างมีเงื่อนไข จำนวน 18 โรงเรียน
- ไม่ผ่าน แต่มีเงื่อนไข ต้องรับการประเมินใหม่เฉพาะด้านที่ 3 การปลูกฝังนิสัย

นักเรียน จำนวน 1 โรงเรียน

เฟสที่ 3 จำนวน 12 โรงเรียน รอรับการประเมินในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 เมื่อได้รับจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการประเมินของคณะกรรมการประเมินโรงเรียนดีศรีตำบล จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปภาพรวมผลการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่านเขียนและคิดเลขคล่อง การมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ หรือภาษาอาเซียน ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา ทิศริเริ่มสร้างสรรค์ ก่อนข้างคำ และส่วนใหญ่โรงเรียนที่ได้รับ

การประเมินแล้วผ่านแต่มีเงื่อนไข หรือไม่ผ่านแต่มีเงื่อนไขต้องปรับปรุงเพื่อรับการประเมินใหม่
ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านคือ ด้านที่ 3 การปลูกฝังนิสัยนักเรียน

โรงเรียนศีร์ษะเกษ

ความเป็นมาของโรงเรียนศีร์ษะเกษ

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสามารถอยู่ในสังคมได้
อย่างมีความสุข การพัฒนาสถานศึกษาจึงเป็นภารกิจสำคัญของประเทศในการพัฒนาคุณภาพ
ประชากร กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการกำหนดนโยบายไปสู่
การปฏิบัติ ที่จะพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่น
ชนบทซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่มีค้อย โอกาสในการได้เข้าเรียน โรงเรียนที่มีคุณภาพ

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) จึงกำหนดหลักการพัฒนา
การศึกษาทั้งด้าน คุณภาพโอกาสและการมีส่วนร่วม รวมทั้งการกำหนดกรอบและสาระสำคัญของ
การศึกษาและการเรียนรู้ที่ต้องการปฏิรูปอย่างเร่งด่วน 4 ประการ คือ

1. พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ที่มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหา
ความรู้อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่ม
สร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและ
ความภูมิใจในความเป็นไทย ชี้นำการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง
เป็นประมุข รังเกียดการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง สามารถก้าวทันโลก มีสุขภาพ
ร่างกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์ ห่างไกลจากยาเสพติด เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะความรู้
พื้นฐานที่จำเป็น มีสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่คุ้มค่า
มีระบบกระบวนการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเหมาะสม
กับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง

3. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ โดยพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
ทุกระดับและทุกประเภทให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

4. พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา
เขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน
และภาคเอกชนและทุกภาคส่วน มีระบบการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบ
ได้ มีการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กระทรวงการศึกษาศึกษาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักในความสำคัญในการปฏิบัติงานรองรับกรอบการพัฒนาการศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองดังกล่าวและหลักการการพัฒนาด้านคุณภาพ โอกาส การมีส่วนร่วม จึงกำหนดนโยบายโครงการ โรงเรียนดีประจำตำบล เพื่อดำเนินการพัฒนา โรงเรียนคุณภาพ ในท้องถิ่น ชนบทให้มีความพร้อมสามารถให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพและเอื้อต่อการจัดการศึกษา ปรุ้มวัยและการศึกษาพิเศษ ตลอดจนเป็นศูนย์รวมการบริการและเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีความเชื่อมั่น ศรัทธาส่งบุตรหลานเข้าเรียน ในโรงเรียน นำไปสู่การลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง การสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยโรงเรียนและชุมชนสามารถจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ความสำเร็จของโรงเรียนดีประจำตำบลที่ว่า โรงเรียนนำอยู่ ครูดี นักเรียนมีคุณภาพ ชุมชนร่วมใจ ใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ด้วยสภาพปัญหาและคุณภาพ โรงเรียนที่มีความแตกต่างอย่างมากของประเทศไทย ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในคุณภาพของเด็กในเมืองกับชนบท และเป็นที่มาที่ทำให้เด็กในชนบท จำนวนมากต้องดิ้นรนขวนขวายเข้ามาเรียนใน โรงเรียนชื่อดังในตัวจังหวัดและในกรุงเทพฯ นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เห็นว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดจะต้องพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้ใกล้เคียงกัน รวมทั้งการยกระดับคุณภาพมาตรฐานของโรงเรียน ซึ่งจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมาตรฐานได้ และเด็กไทยจะมีโรงเรียนดีใกล้บ้านและ ได้มาตรฐาน

ชาลินี แก้วคงคา (2554: 82) ได้กล่าวถึงแนวคิด ของนายชินวรณ์ บุญยเกียรติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการว่า ต้องพัฒนาโรงเรียนคุณภาพในท้องถิ่นชนบทให้มีความเพียบพร้อมที่จะเป็นต้นแบบหรือศูนย์สาธิตการให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ที่สำคัญยังเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ เชื่อมั่นและศรัทธาในการปฏิบัติงานของโรงเรียนและไม่จำเป็นต้องส่งบุตรหลานไปเรียนในเมือง

เป้าหมายของนโยบายนี้ ต้องการพัฒนาให้โรงเรียนในทุกตำบลทั่วประเทศกลายเป็นโรงเรียนดีประจำตำบล ภายในปีงบประมาณ 2556 เพื่อลดช่องว่างระหว่างโรงเรียนชนบทและโรงเรียนในเมือง เพื่อให้เกิดโรงเรียนดีที่มีมาตรฐานคุณภาพสำหรับเด็กในถิ่นชนบท

โครงการโรงเรียนดีประจำตำบล เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เกิดในเดือนกันยายน 2553 โดยการนำร่อง 182 โรงเรียน ใช้งบประมาณปี 2553 จำนวน 1,700 ล้านบาท เข้าพัฒนาโรงเรียนใน 7 ด้าน และได้มีการเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น

โครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ในรัฐบาลของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ที่มีศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ธาดาธำรงเวช เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และนี่คือที่มาของนโยบายโรงเรียนดีศรีตำบล

ความหมายของโรงเรียนดีศรีตำบล

กระทรวงศึกษาธิการ (2554 :11) ได้ให้ความหมายไว้ว่า โรงเรียนดีศรีตำบล หมายถึง โรงเรียนในท้องถิ่นชนบทที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ชุมชนและภาคีเครือข่าย ร่วมกันจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม พัฒนาโรงเรียนให้มีความเข้มแข็งมีมาตรฐานคุณภาพระดับสูง (โรงเรียนคุณภาพ) ทั้งด้านงานวิชาการ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สุขภาพอนามัย งานอาชีพ และภูมิทัศน์เป็นที่ยอมรับของชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการ (2554 : 11 - 30) ได้กำหนดโรงเรียนดีศรีตำบลตามรายละเอียดดังหัวข้อต่อไปนี้

ภาพความสำเรืองโรงเรียนดีศรีตำบล

1. เป็น “โรงเรียนคุณภาพ” ที่มีความพร้อมทั้งด้านกายภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับสูงตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีความเข้มแข็งด้านวิชาการ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดังนี้

ด้านกายภาพ

- 1.1 มีภูมิทัศน์สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัยเอื้อต่อการเรียนรู้
- 1.2 มีอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการครบถ้วนเพียงพอ
- 1.3 มีวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ครบถ้วนเพียงพอ
- 1.4 มีผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่มีศักยภาพมีจำนวนครบถ้วนเพียงพอ

ด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

1.5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงไม่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1.6 มีความเป็นเลิศ ด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ และเทคโนโลยี

1.7 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ประการคือ รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ

1.8 มีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการคือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

1.9 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

2. เป็นโรงเรียนของชุมชน ในท้องถิ่นชนบทที่มีความพร้อมในการให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ เอื้อต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาพิเศษ ดังนี้

2.1 เป็นศูนย์การให้บริการ และเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

2.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ประชาคมตำบล ตลอดจนทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ

2.3 ชุมชนให้การยอมรับ มีความเชื่อมั่น ศรัทธา ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน

3. เป็นโรงเรียนท่ามาหากิน ที่เน้นการพัฒนาพื้นฐานด้านอาชีพและการมีรายได้ระหว่างเรียน ดังนี้

3.1 จัดการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ ที่สอดคล้องกับวิชาชีพในชุมชนตรงตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน

3.2 โรงเรียนเป็นศูนย์การเรียนรู้วิชาชีพของชุมชน

3.3 นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในงานอาชีพและสามารถสร้างรายได้ระหว่างเรียนด้วยตนเอง

ภารกิจสำคัญของการพัฒนาโรงเรียนคือประจำตำบล

1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ด้านวิชาการ พื้นฐานอาชีพ คนตรี กีฬา ศิลปะ และเทคโนโลยี

2. ปลุกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ปรับภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่น และปลอดภัย

4. จัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเข้มแข็ง

5. บริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในชุมชนและท้องถิ่น

6. พัฒนาครูและบุคลากรตามแผนพัฒนารายบุคคล (ID-Plan)

8. พัฒนาโรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน และให้บริการชุมชน

7. สร้างความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

แนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนศีร์ษะดีตำบล

การดำเนินงาน โรงเรียนศีร์ษะดีตำบลกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเป็น 3 ช่วง แต่ละช่วง การพัฒนามีเป้าหมาย 7 ประการดังนี้

ช่วงที่ 1 เป้าหมาย 7 ประการ

1. มีแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน เชื่อมั่นว่าทำได้จริง
2. มีเป้าหมายพัฒนานักเรียนที่ทุกคนเข้าใจถูกต้องตรงกัน
3. มีความสะอาดทุกแห่งที่เกิดจากจิตสำนึกของนักเรียน
4. มีบริเวณโดยรอบร่มรื่น สวยงามด้วยร่วมเงาธรรมชาติ
5. มีบรรยากาศอบอุ่นเหมือนบ้าน สีสันสดใส
6. มีความปลอดภัย ปลอดภัยสารเสพติด
7. เปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและพัฒนา

ช่วงที่ 2 เป้าหมาย 7+7+7 ประการ

การจัดการเรียนรู้

1. มีห้องสมุด 3 คี มีการจัดกิจกรรมรักการอ่าน นักเรียนได้ใช้ห้องสมุดครบทุกคน
2. มีห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ พร้อมสื่อและอุปกรณ์ครบถ้วน

และได้ใช้งานอย่างคุ้มค่า

3. มีศูนย์การเรียนรู้ฐานอาชีพครบวงจร สร้างงานสร้างอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน
4. เป็นศูนย์กีฬาเพื่อชุมชน มีสนามกีฬา มีกิจกรรม และดูแลรักษาอย่างยั่งยืน
5. มีห้องสุขานักเรียนที่สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ
6. ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้สื่อเทคโนโลยีทันสมัยในการสอน
7. ผู้บริหารได้รับการยอมรับในการเป็นนักพัฒนาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ปลูกฝังนิสัยนักเรียน

8. ฝึกความมีวินัย
9. ฝึกการแสดงความเคารพ
10. ฝึกความอดทน
11. ฝึกนิสัยผ่านกิจกรรมชีวิตจริง 6 มิติจากการมีส่วนร่วมของ “บวร/บรม”
12. ปลูกฝังจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (บ้าน วัด คุ้ม สยิด โรงเรียน)
13. สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนทำความดีทุกวัน (กาย วาจา ใจ)
14. ผู้บริหารและครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี (กาย วาจา ใจ)

ช่วงที่ 3 เป้าหมาย 7+7+7+7 ประการ

1. จำนวนนักเรียนเพิ่มเติม (ชื่อเสียงดี)
2. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม และหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ไฝ่รู้)
3. อ่านคล่องเขียนคล่องนับแต่ชั้น ป.2 ขึ้นไป (ไฝ่เรียน)
4. มีความซื่อสัตย์สุจริต (ไฝ่ดี)
5. มีวินัย ยิ้มไหว้ทักทายกัน (มีความเป็นไทย)
6. มีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี (สุขภาพดี)
7. ใช้ ICT ได้ รักและเห็นคุณค่าของงานอาชีพ (รักงานอาชีพ)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน โครงการ โรงเรียนศิรัค้ำบลด โดยตรงยังมีน้อย ทำให้ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยที่ใช้ในการประเมิน โครงการต่างๆ มีรายการดังนี้

ธรรมพร แข็งกลีกร (2548 : 103-112) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการรักการอ่านสานสัมพันธ์ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 พบว่า การดำเนินงานโครงการด้านสภาพแวดล้อม มีความเหมาะสมและการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยวัตถุประสงค์ที่มีความสำเร็จและการปฏิบัติสูงสุด คือเพื่อช่วยให้โรงเรียนใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 บรรลุสู่เป้าหมายแห่งคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้าเกี่ยวกับความพอเพียงของบุคลากร วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณพบว่า มีความพอเพียงในระดับมาก โดยความพอเพียงมากที่สุด คือ จำนวนหนังสือในห้องสมุด แต่การปฏิบัติเพื่อระดมทรัพยากร ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยกระบวนการที่มีความสำเร็จและการปฏิบัติสูงสุด คือกิจกรรม “วางทุกงาน อ่านทุกคน” ด้านผลผลิตพบว่า ผลผลิตของโครงการมีความสำเร็จและมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ผลผลิตที่มีคุณภาพสูงที่สุด คือ นิสัยรักการอ่านของนักเรียน

ประมวล นอมจิตร (2548 : 116-118) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนของโรงเรียนบ้านโป่ง “สามัคคีคุณูปถัมภ์” อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผลการประเมินสรุปได้ ดังนี้

การประเมินด้านบริบท พบว่า โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ คือการพัฒนาคุณจริยธรรมของผู้เรียน ดังนั้นจึงได้ดำเนินการ โครงการการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนวัดบ้านโป่ง “สามัคคีคุณูปถัมภ์”

การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า โรงเรียนมีความพร้อมด้านบุคลากรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

การประเมินด้านกระบวนการ พบว่า ผลการประเมินการดำเนินงานเป็นไปตาม ระยะเวลาที่กำหนด การอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่ครู การจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านคุณธรรมจริยธรรมของครู และการนิเทศภายใน เป็นไปตามแผน และระยะเวลาที่กำหนด และอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

การประเมินด้านผลผลิต พบว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์ คือ ครูร้อยละ 80 มี พัฒนาการการจัดกระบวนการเรียนการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น และนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตนด้านคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 80 ตามเกณฑ์ที่กำหนด

สมชาย สัพโส (2548 : 146-148) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการประกัน คุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีสภาพการดำเนินงานดังนี้

ด้านบริบท มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ด้านความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับแผนงานดำเนินการตามโครงการ อยู่ในระดับมาก ด้านความต้องการพัฒนาการประกันคุณภาพ อยู่ในระดับมาก

ด้านปัจจัย มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นราย องค์ประกอบ พบว่าด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านวิธีดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก

ด้านกระบวนการ มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย องค์ประกอบ พบว่า ด้านการบริหารโครงการ อยู่ในระดับมาก ด้านการติดตามโครงการอยู่ใน ระดับมาก ด้านการปฏิบัติตามโครงการ อยู่ในระดับมาก ด้านการปรับปรุงวิธีดำเนินงานอยู่ใน ระดับมาก

ด้านการผลิต มีสภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ด้านผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

ด้านมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณคิดสังเคราะห์ คิดใคร่ครอง มีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก ด้านผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ด้านผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

อยู่ในระดับมาก ด้านผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต อยู่ในระดับมาก ด้านผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพการและสุขภาพจิตที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะดนตรีและกีฬา อยู่ในระดับมากที่สุด

ผดุงศักดิ์ อ่างทอง (2550 : 89-92) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า

ด้านบริบท ผลการประเมินโดยรวมของคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมิน

ด้านปัจจัยสนับสนุนผลการประเมิน โดยรวมของคณะกรรมการสถานศึกษา คณะครูอาจารย์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านกระบวนการผลการประเมินโดยรวมของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา นักเรียน และผู้ปกครองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนคณะครู-อาจารย์ ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านผลผลิตผลการประเมินโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษา นักเรียน และผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ ส่วนคณะครู-อาจารย์ ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีบางรายการที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินได้แก่ รายการนักเรียนมีทักษะการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้มากขึ้นทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยในโรงเรียน 3 รายการนักเรียนมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนในโรงเรียน 1 และ 3 รายการนักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ในโรงเรียน 2, 3, 4 และ 5

เพชรรัตน์ พวงทอง (2550 : 77-80) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ผลการประเมินพบว่า สำหรับผู้ประเมินในกลุ่มผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ภาพรวมทั้ง 4 กลุ่ม และในแต่ละกลุ่มมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และยังพบว่าในด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกันของกลุ่มผู้ประเมินทั้ง 4 กลุ่ม แต่ด้านสภาวะแวดล้อม ผู้บริหารประเมินอยู่ในระดับมาก ในขณะที่กลุ่มครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ประเมินอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา 3 อันดับ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนี้

ด้านสภาวะแวดล้อม พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีรายชื่อ มีการพัฒนาสภาพเศรษฐกิจของสังคมไทยด้านความยากจนเนื่องมาจากความไม่รู้หนังสือ เป็นรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สนับสนุนความต้องการของท้องถิ่นในการขยายโอกาสทางการศึกษา

ให้กับประชาชน และอันดับสุดท้ายคือ สอดคล้องกับนโยบายและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อจัดเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน ตามลำดับ ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยค่าสุด พบว่ามี 2 รายชื่อ คือ ส่งเสริมการสนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัยขึ้น และมีความชัดเจนซึ่งทำให้โครงการสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนด ส่วนด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีรายชื่อ มีจำนวนบุคลากรทางการศึกษามีอาชีพเพียงพอกับการบริหารจัดการของโรงเรียน เป็นรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ความเพียงพอของสื่อ อุปกรณ์สอดคล้องกับความจำเป็นของโรงเรียน และอันดับสุดท้ายคือความพร้อมด้านทักษะการใช้สื่อ อุปกรณ์ของครู ตามลำดับ ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยค่าสุด คือการจัดบุคลากรรับผิดชอบงานบริหารในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของโรงเรียน เมื่อพิจารณาในด้านกระบวนการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยมีรายชื่อจัดระบบการบริหารยี่รูปแบบการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายเป็นสำคัญ เป็นรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีการจัดทำแผนโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันบรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนที่ชัดเจน และอันดับสุดท้ายคือ มีการวิเคราะห์ระบบการบริหารและจัดทำแผนภูมิการบริหารงานที่ชัดเจน ตามลำดับ ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยค่าสุด คือ มีการวางแผนการติดตามและนิเทศระบบการบริหารโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของโรงเรียน ในขณะที่ด้านผลผลิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีรายชื่อส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการศึกษาได้เท่าเทียมกันระหว่างโรงเรียนในเมืองละ โรงเรียนในชนบทห่างไกล เป็นรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาพบว่ามี 2 รายชื่อ คือ ช่วยให้โอกาสสำหรับนักเรียนทั้งในส่วนภูมิภาคและชนบทห่างไกลได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นมากขึ้น และระบบการให้บริการข่าวสาร ความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ มีความรวดเร็วและทันสมัยมากขึ้น และอันดับสุดท้าย คือ พัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียนให้มีความรู้ มีความสามารถก้าวหน้าทันเทคโนโลยี ตามลำดับ ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยค่าสุด คือ ส่งเสริมการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น

มณีรัตน์ อินทร์คง (2550 : 80-83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการกระบวนการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ผลการประเมินสรุป ดังนี้ ผลการประเมินด้านบริบท โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ การประเมินในระดับสูง และตัวชี้วัดทั้ง 3 ตัวชี้วัด ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูง ผลการประเมินด้าน ปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง ตัวชี้วัดทั้ง 2 ตัว คือ ความเพียงพอ และความเหมาะสมของปัจจัยในการดำเนินโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง ผลการประเมินด้านกระบวนการ โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูง

ที่สุด โดยตัวชี้วัดการประสานงานและการให้ความสำคัญของผู้เกี่ยวข้อง ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูงที่สุด ส่วนตัวชี้วัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ การนิเทศติดตาม และการติดตามโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูง ผลการประเมินด้านผลผลิต โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูงที่สุด ตัวชี้วัดระดับคุณภาพผู้เรียน ซึ่งมีตัวชี้วัดย่อย 2 ตัวชี้วัด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ในระดับสูงที่สุด และตัวชี้วัดประสิทธิผลในการบริหารจัดการผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจโดยภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูง ตัวชี้วัดย่อยที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูงที่สุด คือ ความพึงพอใจของนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูง คือ ความพึงพอใจของผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้รับผิดชอบโครงการส่วนตัวชี้วัดย่อยที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง คือ ความพึงพอใจของผู้บริหารและครู ผลการประเมินโครงการในภาพรวมผ่านเกณฑ์ในระดับสูง ได้คะแนนรวม 82.2 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ประเด็นการประเมินทั้ง 4 ประเด็นผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยประเด็นด้านกระบวนการ และผลผลิตผ่านเกณฑ์ในระดับสูงที่สุด ส่วนด้านบริบทและปัจจัยนำเข้าผ่านเกณฑ์ในระดับปานกลาง และตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 13 ตัวชี้วัด

พนัส กงกาหน (2551 : 138-140) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า

ผลการประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริบทกระบวนการ และผลผลิต อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับปานกลาง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจัดทำแนวทางยกระดับการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มุกดาหาร ไว้ 4 ด้าน คือ ด้านความพร้อมของแหล่งบริการสุขภาพ งบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์

วรารุช สาสิทธิ์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียน : กรณีศึกษาจังหวัดเลย พบว่า

1. ในทัศนะของกลุ่มผู้ดำเนินงานโครงการ พบว่า ผลการประเมินโดยภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ผลการประเมินเป็นรายด้าน พบว่า สัดส่วนมากที่สุด คือ ปัจจัยนำเข้าเป็นสัดส่วนมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม วัตถุประสงค์โครงการมีความสำคัญและความจำเป็นต่อนักเรียน นักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า โรงเรียนในสังกัดมีความต้องการพระสอนศีลธรรมช่วยจัดกิจกรรมใน

การสอนอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ พบว่า มีคณะกรรมการและผู้รับผิดชอบโครงการอย่างชัดเจน และมีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจวางแผนร่วมกันทุกระดับอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านผลผลิต พบว่า ผู้เรียนมีศึลห้เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตอยู่ในระดับมาก

2. ในทัศนความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในโครงการของกลุ่มนักเรียน พบว่า มีผลการประเมิน โดยภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า ผลการประเมินข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

3. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม พบว่า การนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่สามารถสร้างพื้นฐานในการคิดวิเคราะห์ ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า สื่อ อุปกรณ์และนวัตกรรมการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัยและขาดประสิทธิภาพ ด้านกระบวนการ พบว่า การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองยังไม่ทั่วถึงและการนิเทศติดตามประเมินผลยังไม่เป็นระบบ และด้านผลผลิต พบว่า พื้นฐานคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนมาจากหลากหลายพื้นที่ทำให้พื้นฐานคุณธรรม จริยธรรมแตกต่างกัน การรับรู้และความสนใจจึงต่างกัน

ชุตินา พงษ์เกษ (2552 : 109 -111) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า

การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านบริบท ด้านผลผลิตของโครงการ และด้านกระบวนการ ตามลำดับ เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินพบว่า ภาพรวมและรายด้าน ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ยุทธชัย ไตรราช (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอทุ่งศรีอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า

ด้านบริบทการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การดำเนินงานในระดับผ่านเกณฑ์

ด้านปัจจัยพื้นฐานการดำเนินงาน ด้านปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเทียบกับเกณฑ์การดำเนินงานในระดับผ่านเกณฑ์

ด้านกระบวนการการดำเนินงาน ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การดำเนินงานด้านกระบวนการอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์เช่นเดียวกัน

ด้านผลผลิตการประเมินด้านผลผลิต การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ผลผลิตโครงการเมื่อเทียบกับเกณฑ์อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับที่พอใช้ได้

ภริมา สังข์เสวก (2554 : 154-157) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลกรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า

การประเมินด้านบริบทของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.27 รองลงมา คือ กลุ่มผู้ปกครองมีความคิดเห็นที่ค่าเฉลี่ย 3.98 และกลุ่มครูผู้สอนมีระดับความคิดเห็นที่ค่าเฉลี่ย 3.76

การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 รองลงมา คือ กลุ่มนักเรียนมีความคิดเห็นที่ค่าเฉลี่ย 4.09 และกลุ่มครูผู้สอน มีความคิดเห็นที่ค่าเฉลี่ย 3.64

การประเมินด้านกระบวนการการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 รองลงมาคือกลุ่มนักเรียนมีความคิดเห็นที่ค่าเฉลี่ย 4.12 และกลุ่มครูผู้สอนมีความคิดเห็นที่ค่าเฉลี่ย 3.87

การประเมินด้านผลผลิตของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.42 รองลงมาคือกลุ่มนักเรียนมีความคิดเห็นที่ค่าเฉลี่ย 4.06 และกลุ่มครูผู้สอน ตามลำดับที่ค่าเฉลี่ย 3.81 และ 3.80 ตามลำดับ

งานวิจัยต่างประเทศ

เชียง (Chiang, 1996 : 47) ได้ศึกษาการประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมเทคโนโลยีวิศวกรรมเครื่องยนต์ 5 ปี ของจูเนียร์คอลเลจในไต้หวัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตร โดยใช้ (CIPP Model) กลุ่มตัวอย่างคือ บัณฑิตนักศึกษา คณะ และนายจ้าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงกันว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมในด้านความรู้ ทักษะ ในการประกอบอาชีพ ซึ่งนักศึกษาพอใจในหลักสูตรนี้เช่นเดียวกับคณะพอใจกับความสำเร็จของนักศึกษา ส่วนนายจ้างพอใจในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับผลงานของนิสิตที่จบไป

ด้านบริบท พบว่าหลักสูตรไม่ค่อยยืดหยุ่นและสอดคล้องกับเศรษฐกิจอุตสาหกรรมน้อย เนื้อหาของหลักสูตรมีความซ้ำซ้อนกันมากและชั่วโมงฝึกงานไม่เหมาะสม

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า บัณฑิต นักศึกษาและคณะ เห็นว่าอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่ช่วยในการเรียนการสอน และสื่อทัศนูปกรณ์เหมาะสมดีแล้ว แต่ตำราเอกสารไม่เหมาะสม

ด้านกระบวนการพบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่ากระบวนการไม่เหมาะสม บัณฑิตและนักศึกษาเห็นว่า การสอนและคุณภาพเครื่องมือ ผู้ดูแลหลักสูตรควรให้ความสนใจและจัดทำหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์เรียน

ด้านผลผลิตพบว่า นายจ้างพอใจกับคุณสมบัติและความสามารถของบัณฑิตมาก โดยเฉพาะการสื่อสารและการทำงานในหน่วยงาน

โดยสรุปแล้วพบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสม ในการเตรียมกำลังพลไว้เพื่อเข้าสู่ อุตสาหกรรมในปัจจุบันและอนาคตสำหรับสังคม เทคโนโลยีก้าวหน้า

เอสโกดา (Escoda. 1997 : Abstract) ได้วิจัยเกี่ยวกับการเสริมแรงงานในหลักสูตร การฝึกอบรมวิชาชีพ จุดประสงค์เพื่อการศึกษาการเข้าร่วม โครงการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพ โดยไม่ยุ่งเกี่ยวหรือสัมพันธ์กันกับปัญหาการว่างงานในประเทศสเปน ซึ่งให้เห็นว่าแม้จะมีการตื่นตัว ในด้านจัดหลักสูตรอบรมวิชาชีพในสเปนจำนวนมากก็ตามแต่ยังไม่เป็นการเพียงพอทั้งนี้ สาเหตุ สำคัญส่วนหนึ่งมาจากการจัดหรือเสริมแรงในตลาดแรงงาน ควรจะมี การจัดโครงการแนะนำผู้ที่ สนใจที่จะเข้ารับการศึกษาอบรมวิชาชีพพร้อมกับให้มีการประเมินผล การดำเนินงานของโครงการ เสริมแรงงานในตลาดแรงงาน น่าจะเป็นการอบรมแรงงาน ดังนั้นจึงได้จัดโครงการฝึกอบรม วิชาชีพ โดยยึดเนื้อหาตามหลักสูตรการฝึกอบรม ในการฝึกอบรมวิชาชีพนั้นมียุทธศาสตร์ประกอบที่ พร้อมจะช่วยผู้ดำเนินการฝึกอบรมปรับเปลี่ยนสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนกิจกรรมวิชาชีพ นั้นๆ อีกด้วย การประเมินโครงการใช้แนวคิดของสตัฟเฟิลบีมหรือ CIPP Model รวม 4

กระบวนการ คือ บริบท ปัจจัยป้อน กระบวนการ และผลผลิต จากผล การประเมินทำให้ทราบ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเสริมแรงในตลาดการวิชาชีพ โดยเฉพาะมีผลต่อผู้เข้ารับ การฝึกอบรมผู้ที่ได้รับการเสริมในด้านความรู้ ความชำนาญ และทัศนคติต่อการทำงานอีกด้วย

ศูนย์วิจัยอิริก (ERIC. 2000 : Abstract) ได้เสนอรายงานการวิจัย เกี่ยวกับ การประเมินผลการศึกษาเรื่อง การอ่าน การเขียน และการเรียนคณิตศาสตร์ โดยการเลือกใช้ โมเดลซีพีพี มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการศึกษา การอ่าน การเขียน และการเรียนคณิตศาสตร์ ของ โรงเรียน Des Moines (Iowa) ในระหว่างปีการศึกษา 1993-1994 โดยประเมินจากนักเรียน 2,968 คน ผลการประเมินพบว่า โรงเรียนต่างๆ ไปด้วยการส่งเสริมด้านการเรียนการสอนและการใช้ ห้อยทกลง ทำให้นักเรียนสอบผ่านได้ร้อยละ 73 การประเมินโปรแกรมการศึกษาด้านการคิด คำนวนมีร้อยละ 4 ในจำนวนนักเรียน 785 คนสอบผ่าน ส่วนด้านการให้บริการของครู ต่างให้ ความคิดเห็นว่าควรจัดการเรียนการสอนในเรื่องการอ่านและการเขียนก่อนและในด้านความคิดเห็น ของพ่อแม่ต้องการ ให้นักเรียนมีการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีมในการประเมินโครงการ เห็นว่ารูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม สามารถประเมินได้ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และ ด้านผลผลิต ซึ่งเป็นการประเมินที่เรียกว่า การประเมินเพื่อการตัดสินใจ

(Decision Management Approaches) ผู้วิจัยจึงนำกรอบแนวคิดและแนวทางการประเมินโครงการที่ใช้แบบจำลองการประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม มาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดหลักในการประเมินโครงการ โรงเรียนศิรีคำบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในการวิจัยในครั้งนี้ และผลจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้นำมาเป็นข้อมูล เป็นแนวทางและวิธีการเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาผลการประเมินโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยและนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2556 ตั้งอยู่ในพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอลำปลายมาศ อำเภอบ้านด่าน และอำเภอชำนิ มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลทั้งสิ้น 42 โรงเรียน มีผู้บริหาร จำนวน 42 คน ครู จำนวน 677 คน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 474 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1 กลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาด ตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148) ได้ผู้บริหาร จำนวน 38 คน ครู จำนวน 248 คน และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 214 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 500 คน

2.1.1 ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยตัวอย่าง (Sampling Unit) แล้วทำการสุ่มโรงเรียนมาจำนวน 38 โรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยการจับสลาก

2.1.2 แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มย่อยประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยในลักษณะชั้นภูมิ (Strata)

2.1.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จะเป็นผู้บริหารจากโรงเรียนที่สุ่มมาได้ตามข้อ 2.1.1 โรงเรียนละ 1 คน ส่วนครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จะทำการสุ่มให้กระจายไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ในข้อ 2.1.1 ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก

2.2 กลุ่มที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือผู้บริหารสถานศึกษา ที่ดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ที่มีผลการประเมินโครงการ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผ่านทุกตัวชี้วัดอย่างไม่มีเงื่อนไข ซึ่งมีจำนวน 4 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านช่อผกา ผู้อำนวยการโรงเรียนสำโรงโนนเค็ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดงเหล็ก และผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวายสอ (ประชานุระ)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ประเภท คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และขนาดของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklists)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เกี่ยวกับการประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีผลการประเมินระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีผลการประเมินระดับมาก
- 3 หมายถึง มีผลการประเมินระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีผลการประเมินระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีผลการประเมินระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับการประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัย เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิดและประเมินโครงการ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน โครงการและ โครงการ โรงเรียนศิศรีตำบล

1.2 นำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุม

1.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง

1.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence : IOC) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.4.1 ดร.ประกิจ แพมไชสง ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเมืองฝาง วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 วุฒิต่างการศึกษา ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต (ปร.ค) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ วิจัยและการบริหารการศึกษา

1.4.2 นางนงนุพร วิชัยเลิศ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ วุฒิต่างการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและการประเมินโครงการ

1.4.3 นางสมลักษณ์ ศรีแก้ว ตำแหน่งครูโรงเรียนบ้านสะแกโพรงอนุสรณ์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ วุฒิต่างการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกการสอนมัธยมศึกษา (ภาษาไทย) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและการวิจัย

แล้วนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00

1.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง ให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นโรงเรียนศิศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในระหว่างวันที่ 11 – 25 พฤศจิกายน 2556

1.7 นำแบบสอบถามไปหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) รายข้อโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละข้อ ทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม (Independent-Sample t-test) ด้วยค่าสถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 หรือถ้าค่า t มีค่ามากกว่า 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีอำนาจจำแนก

รายข้ออยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม SPSS ผลปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.032 - 6.898

1.8 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9761 และถือว่าผ่านเกณฑ์

1.9 จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์

2.1 ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ เป็นแบบมีโครงสร้าง โดยกำหนดประเด็น หรือข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Form)

2.2 ขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2.1 นำประเด็นเนื้อหาในแต่ละด้านมาสร้างกรอบประเด็นคำถามเพื่อการสัมภาษณ์

2.2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามโครงสร้างเนื้อหา

2.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขเนื้อหาส่วนที่ใช้

2.2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ผู้วิจัยยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

1.2 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เพื่อส่งแบบสอบถามถึงโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างและกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน โดยส่งแบบสอบถามคืนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

1.4 ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 500 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ จำนวน 483 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.60

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ดำเนินงานโครงการ โรงเรียนศิรีคำบด ที่มีผลการประเมินโครงการ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 1 ผ่านทุกตัวชี้วัดอย่างไม่มีเงื่อนไข จำนวน 4 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านช่อผกา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสำโรงโนนเต็ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านถลุงเหล็ก ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวายสอ (ประชานุระ) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลตามวันเวลาที่ได้นัดหมายไว้ ระหว่างวันที่ 20 - 30 มกราคม 2557

2.2 การสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยได้จดบันทึกไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการจดบันทึกต่อผู้ให้สัมภาษณ์

2.3 เมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ผู้วิจัยจะสรุปอีกครั้ง ซึ่งหากผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมก็จะบันทึกเพิ่มเติมอีก

2.4 ผู้วิจัยสรุปรวบรวมความคิดเห็นในแต่ละด้านทันทีที่จบการสัมภาษณ์ในแต่ละด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม

เมื่อดำเนินการรวบรวมข้อมูลแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

1.2 กรอกรหัสแบบสอบถาม

1.3 กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถาม แล้วบันทึกข้อมูล

1.4 นำข้อมูลที่ได้นำประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ

2. การประเมินเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนศิรีคำบด ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง การแปลผลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (Best. 1993 : 190 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 166)

ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.51 – 5.00	หมายถึง มีผลการประเมินระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง มีผลการประเมินระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง มีผลการประเมินระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง มีผลการประเมินระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง มีผลการประเมินระดับน้อยที่สุด

3. การศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการประเมินโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

2.1 ผู้วิจัยถอดข้อมูลที่ได้จากการบันทึกเทปมาพิจารณา ร่วมกับการจดบันทึกของผู้วิจัยแล้วทำความเข้าใจในภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน

2.2 วิเคราะห์โดยการตีความหมายในรูปของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา หรือตีความสร้างข้อสรุปแบบอนุมาน (Inductive Methods) คือพิจารณาความเหมือนกัน ความแตกต่างกัน และความสัมพันธ์กัน มาหาข้อสรุปแล้วบรรยายวิเคราะห์เป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ใช้อัตราส่วนวิกฤติ t-test ใช้สูตรดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 97)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{N}}}$$

เมื่อ t แทน อำนาจจำแนก

\bar{X}_H แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง

\bar{X}_L แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

S_H^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S_L^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

N แทน จำนวนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

2.2 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดย
วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.
2538 : 249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธี
สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด.
2545 : 99)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 k แทน จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
 s_i^2 แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ
 $\sum s_i^2$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการ โรงเรียนศีร์ษะคำบล ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ขอนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการรายงานผลการวิเคราะห์ เพื่อความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้

- N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การประเมิน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะคำบล ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาโครงการ โรงเรียนศีร์ษะคำบลจากการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการ โรงเรียนศรีคำบล

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาโครงการ โรงเรียนศรีคำบลจากการสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ประเมินโครงการ จำแนกตามสถานภาพ ดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน(483)	ร้อยละ
1. ตำแหน่งหน้าที่		
1.1 ผู้บริหาร	38	7.87
1.2 ครู	262	54.24
1.3 กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	183	37.89
2. เพศ		
2.1 ชาย	282	58.39
2.2 หญิง	201	41.61
3. อายุ		
3.1 ต่ำกว่า 25 ปี	31	6.42
3.2 25 - 35 ปี	142	29.40
3.3 36 - 45 ปี	144	29.81
3.4 มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	166	34.37
4. วุฒิการศึกษา		
4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	157	32.51
4.2 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	229	47.41
4.3 สูงกว่าปริญญาตรี	97	20.08
5. ขนาดของโรงเรียน		
5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก (มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน)	32	6.63
5.2 โรงเรียนขนาดกลาง (มีนักเรียน 121 - 300 คน)	212	43.89
5.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 301 คนขึ้นไป)	239	49

ตาราง 4.1 (ต่อ)

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน(483)	ร้อยละ
6. ระยะเวลาที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการ โรงเรียนศีร์ษะเกษ		
6.1 น้อยกว่า 2 ปี	92	19.05
6.2 2-3 ปี	291	60.25
6.3 มากกว่า 3 ปีขึ้นไป	100	20.70

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล จำนวน 483 คน ส่วนใหญ่เป็นครู (ร้อยละ 54.24) เพศชาย (ร้อยละ 58.39) มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 34.37) มีวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 47.41) จากโรงเรียนขนาดใหญ่ (ร้อยละ 49.48) และระยะเวลาที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการ โรงเรียนศีร์ษะเกษ 2-3 ปี (ร้อยละ 60.25)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโรงเรียนศีร์ษะเกษ

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายและอันดับที่ ของผล การดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะเกษ จำแนกเป็นรายด้าน

การประเมิน โครงการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. ด้านบริบท	3.99	0.08	มาก	2
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	4.01	0.14	มาก	1
3. ด้านกระบวนการ	3.92	0.17	มาก	3
4. ด้านผลผลิต	3.87	0.18	มาก	4
เฉลี่ย	3.93	0.17	มาก	-

จากตาราง 4.2 พบว่าผลการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะเกษ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.73) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.01$, S.D.= 0.14) รองลงมาด้านบริบท ($\bar{X} = 3.99$, S.D.= 0.08) และด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= 0.17) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ก็คือด้านผลผลิต ($\bar{X} = 3.87$, S.D.= 0.18)

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนคีรีศรีตำบล
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การประเมินโครงการ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		\bar{X}	S.D.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านบริบท	3.96	0.12	4.06	0.07	3.86	0.19	3.99	0.08
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	3.92	0.16	4.11	0.14	4.08	0.13	4.01	0.14
3. ด้านกระบวนการ	3.82	0.16	4.05	0.18	3.87	0.27	3.92	0.17
4. ด้านผลผลิต	3.80	0.18	3.95	0.20	3.85	0.25	3.87	0.18
\bar{X}	3.84	0.17	4.02	0.18	3.89	0.25	3.93	0.17

จากตาราง 4.3 พบว่า ผลการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคีรีศรีตำบล จำแนกตามขนาด
ของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากมาหาน้อย
ดังนี้ โรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.18) โรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.25)
โรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.17) ตามลำดับ

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายและอันดับที่ ของผล
การดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะดาลัย ด้านบริบท

ตัวชี้วัด/รายชื่อ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1.1 แผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน เชื่อมั่นว่าทำได้จริง	(4.01)	(0.59)	(มาก)	(8)
1. แผนยุทธศาสตร์มีความสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง สามารถปรับเปลี่ยนแผนยุทธศาสตร์ได้ตามสถานการณ์	4.05	0.67	มาก	11
2. แผนงาน โครงการ กิจกรรม ตัวชี้วัดสภาพความสำเร็จในแผนยุทธศาสตร์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.07	0.65	มาก	10
3. ผลลัพธ์จากแผนยุทธศาสตร์คุ้มค่า ครบตามเป้าหมายในการดำเนินงาน	3.91	0.68	มาก	22
1.2 มีเป้าหมายพัฒนานักเรียนที่ทุกคนเข้าใจถูกต้องตรงกัน	(3.98)	(0.60)	(มาก)	(9)
4. ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายการพัฒนานักเรียนที่เป็นไปได้ เน้นให้บ้าน วัด โรงเรียน(บวร) ร่วมมือกันพัฒนานักเรียน	4.08	0.79	มาก	9
5. เป้าหมายการพัฒนาปฏิบัติได้จริง มีผลงานชัดเจนตามระยะเวลาที่กำหนด	3.92	0.70	มาก	21
6. มีการปฏิบัติจริงในการพัฒนาคุณธรรม ศีลธรรมนักเรียนรายบุคคล	3.97	0.78	มาก	17
เฉลี่ย	3.99	0.08	มาก	2

จากตาราง 4.4 พบว่า ผลการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะดาลัย ด้านบริบทอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.08) เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัดพบว่าแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเชื่อมั่นว่าทำได้จริง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.08) รองลงมาคือมีเป้าหมายพัฒนานักเรียนที่ทุกคนเข้าใจถูกต้องตรงกัน ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.08)

พิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายการพัฒนานักเรียนที่เป็นไปได้ เน้นให้บ้าน วัด โรงเรียน(บวร) ร่วมมือกันพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.79) รองลงมาคือ แผนงาน โครงการ กิจกรรม ตัวชี้วัดสภาพ

ความสำเร็จในแผนยุทธศาสตร์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.07$, S.D.= 0.65) และแผนยุทธศาสตร์มีความสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง สามารถปรับเปลี่ยนแผนยุทธศาสตร์ได้ตามสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.05$, S.D.= 0.67) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลลัพธ์จากแผนยุทธศาสตร์คุ้มค่า ครอบคลุมเป้าหมายในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.68)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายและอันดับที่ ของผลการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศิครีตำบล ด้านปัจจัยนำเข้า

ตัวชี้วัด/รายชื่อ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
2.1 ความสะอาดเป็นระเบียบ ร่มรื่น สวยงามด้วยร่วมเงาธรรมชาติ ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกคน	(3.89)	(0.10)	(มาก)	(11)
7. ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการพร้อมอุปกรณ์ไม่ชำรุด โต๊ะครู โต๊ะนักเรียน สะอาดเป็นระเบียบ	3.76	0.73	มาก	32
8. บริเวณโรงเรียนสะอาดอาคารเรียน อาคารประกอบเป็นระเบียบ สวยงามและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.98	0.66	มาก	16
9. หน้าเสาธง แท่นพระ หอพระ โรงอาหาร แปลงเกษตร ห้องเก็บของสะอาดและจัดของเป็นระเบียบ	3.89	0.70	มาก	24
10. มีแหล่งเรียนรู้ด้านระบบนิเวศวิทยาทางธรรมชาติ ตามบริบทโรงเรียน มีสนาม สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สนามเด็กเล่น สำหรับนักเรียนที่เหมาะสม	3.96	0.70	มาก	18
2.2 บรรยากาศอบอุ่นเหมือนบ้าน สีสันสดใส	(4.03)	(0.14)	(มาก)	(7)
11. ครูทุกคนปฏิบัติต่อนักเรียนเสมือนเป็นลูกหลาน ของตนเอง เชิญชวนนักเรียนรายบุคคล เข้าใจและ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	4.19	0.73	มาก	2
12. ห้องเรียนทุกห้องจัดบรรยากาศเหมือนบ้าน ที่อยู่อาศัย	3.91	0.79	มาก	22

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ตัวชี้วัด/รายชื่อ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
13. นักเรียนมีความสุขเมื่อได้มาโรงเรียน ไม่ขาดเรียน สนุกสนานกับกิจกรรมที่ร่วมกันจัดขึ้น	4.03	0.63	มาก	12
2.3 ความปลอดภัย ปลอดภัยสารเสพติดและอบายมุข	(4.07)	(0.12)	(มาก)	(4)
14. บริเวณอาคารเรียน ร้ว ประตู อุปกรณ์ไฟฟ้า สนามเด็กเล่น มีความมั่นคงปลอดภัย ไม่มี บริเวณรกร้าง เป็นที่มั่วสุมและแหล่งอาศัยของสัตว์ร้าย	3.95	0.70	มาก	19
15. ให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย พิษของ สารเสพติดและอบายมุข	4.12	0.71	มาก	6
16. ปราบจากสารเสพติดและอบายมุขทุกชนิด ในโรงเรียน	4.18	0.70	มาก	3
2.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน มีส่วนร่วม นิเทศ ประเมินและพัฒนาโรงเรียน	(4.10)	(0.16)	(มาก)	(3)
17. จัดงานบุญประเพณี สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ร่วมกับวัดและชุมชน ในการพัฒนาความรู้คู่คุณธรรม ให้กับนักเรียน	4.26	0.67	มาก	1
18. ร่วมกันวางแผนและแต่งตั้งคณะกรรมการ เครือข่ายพัฒนาศีลธรรม “บวร” จัดให้มีการนิเทศและ ประเมินผลการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ จากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	4.12	0.69	มาก	6
19. สนับสนุนงบประมาณ นุคถาวร หรือวัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อพัฒนา โรงเรียน	3.94	0.74	มาก	20
เฉลี่ย	4.01	0.14	มาก	1

จากตาราง 4.5 พบว่า ผลการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศรีศรีตำบล ด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01, S.D. = 0.14$) เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัด พบว่า ทุกตัวชี้วัดอยู่ในอยู่ในระดับมาก โดยตัวชี้วัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน มีส่วนร่วมนิเทศ ประเมินและพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.10, S.D. = 0.16$) รองลงมาคือข้อความปลอดภัย ปลอดภัยสารเสพติดและอบายมุข ($\bar{X} = 4.07, S.D. = 0.12$) และข้อบรรยายสภาพอุณหภูมิในบ้าน ที่สันตไส ($\bar{X} = 4.03, S.D. = 0.14$) ตามลำดับ ส่วนตัวชี้วัดที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความเป็นระเบียบ ร่มรื่น สวยงามด้วยร่มเงาธรรมชาติที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกคน ($\bar{X} = 3.89, S.D. = 0.10$)

พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดงาน บุญประเพณี สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับวัดและชุมชน ในการพัฒนาความรู้คุณธรรมให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.67$) รองลงมาคือ ครูทุกคนปฏิบัติต่อนักเรียนเสมือนเป็นลูกหลานของตนเอง เชื่อมบ้านนักเรียนรายบุคคล เข้าใจและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ($\bar{X} = 4.19, S.D. = 0.73$) และปราศจากสารเสพติดและอบายมุขทุกชนิดในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.18, S.D. = 0.70$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สนับสนุนงบประมาณ บุคลากร หรือวัสดุครุภัณฑ์เพื่อพัฒนาโรงเรียน ($\bar{X} = 3.94, S.D. = 0.74$)

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายและอันดับที่ ของผลการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศรีศรีตำบล ด้านกระบวนการ

ตัวชี้วัด/รายข้อ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
3.1 จัดบรรยากาศห้องสมุด 3 ดี เหมือนบ้าน มีหนังสือใหม่เพียงพอ เหมาะสม	(3.79)	(0.62)	(มาก)	(15)
20. ห้องสมุด 3 ดี มีครูบรรณารักษ์ทำหน้าที่แนะนำอย่างเป็นกัลยาณมิตร และจัดบรรยากาศห้องสมุดให้ดูอบอุ่นเหมือนบ้าน	3.87	0.77	มาก	26
21. จัดหาหนังสือและสื่อการเรียนรู้ใหม่ที่คิด เหมาะสมกับวัยเด็ก สับเปลี่ยนหมุนเวียนไปทุกภาคเรียน	3.78	0.75	มาก	31
22. มีระบบให้บริการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต สำหรับครู นักเรียนอย่างเพียงพอ	3.75	0.80	มาก	33

ตาราง 4.6 (ต่อ)

ตัวชี้วัด/รายชื่อ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
23. จัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านเชื่อมโยงการเรียนรู้ที่หลายกลุ่มสาระวิชา นักเรียนได้ใช้ห้องสมุดครบทุกคน	3.81	0.76	มาก	29
3.2 มีห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์พร้อมสื่อและอุปกรณ์ครบถ้วน และได้ใช้งานอย่างคุ้มค่า	(3.86)	(0.66)	(มาก)	(12)
24. ทุกชั้นเรียนได้ใช้สื่อการเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการทาง วิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และห้อง จริยธรรม	3.87	0.72	มาก	26
25. มีการดูแล รักษา ซ่อมแซมห้องปฏิบัติการ ทุกห้องพร้อมใช้งาน	3.87	0.73	มาก	26
3.3 ใช้ศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพครบวงจร สร้างงาน สร้างอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน	(3.63)	(0.79)	(มาก)	(16)
26. มีกิจกรรมสร้างงานอาชีพให้แก่นักเรียนตาม ความถนัด ความสนใจ มีการปรับปรุงและ ใช้ศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพอย่างครบวงจร	3.69	0.92	มาก	35
27. มีวิทยากรท้องถิ่น หรือครูจัดการเรียนรู้ งานอาชีพสอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชน	3.64	0.83	มาก	37
28. มีผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาต่อจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์นักเรียน ก่อให้เกิดรายได้ ระหว่างเรียน	3.55	0.95	มาก	40
3.4 เป็นศูนย์กีฬาเพื่อชุมชน มีสนามกีฬา มีกิจกรรม และดูแลรักษาอย่างยั่งยืน	(4.12)	(0.61)	(มาก)	(2)
29. มีสนามกีฬาพร้อมใช้งานมีการให้บริการชุมชน ในการใช้งานอย่างคุ้มค่า	4.12	0.76	มาก	6

ตาราง 4.6 (ต่อ)

ตัวชี้วัด/รายชื่อ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
30. มีกิจกรรมแข่งขันกีฬา กรีฑาและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.19	0.71	มาก	2
31. มีการดูแลรักษาสนามกีฬา โดยนักเรียนที่มีจิตอาสา และมีการจูงใจให้ท้องถิ่นร่วมพัฒนาเป็นศูนย์กีฬาชุมชน	4.08	0.69	มาก	9
3.5 สถานักเรียนมีความสะอาด เพียงพอ ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ	(4.04)	(0.64)	(มาก)	(6)
32. มีห้องสุขาเพียงพอกับการใช้งาน ห้องมีความสะอาดทั้งภายในภายนอก ปลอดภัยจากคน พืช สัตว์ สิ่งของที่เป็นอันตรายต่อนักเรียน	4.03	0.72	มาก	12
33. ห้องสุขามีแสงสว่างเพียงพอ การระบายอากาศดี มีสิ่งอำนวยความสะดวก	4.05	0.76	มาก	11
34. มีมาตรการดูแลรักษาความสะอาดห้องสุขาคด้วยจิตอาสาของนักเรียน	4.05	0.74	มาก	11
3.6 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้สื่อเทคโนโลยีทันสมัยในการสอน	(3.82)	(0.67)	(มาก)	(14)
35. ใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน เช่น วัด อุทยานแห่งชาติ ป่าไม้ สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน โรงงาน เรือสวนไร่นา เขื่อน ฝาย ฯลฯ	3.83	0.79	มาก	27
36. มีคอมพิวเตอร์ มี Tablet สนับสนุนการจัดการเรียนรู้และใช้เป็นเครื่องมือสืบค้นข้อมูล	3.95	0.79	มาก	19
37. ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น คำรวจ ทหาร นายแพทย์ พระสงฆ์ ผู้ประกอบการ ฯลฯ	3.70	0.84	มาก	34
3.7 ผู้บริหารได้รับการยอมรับในการเป็นนักพัฒนาและ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง	(4.01)	(0.61)	(มาก)	(8)

ตาราง 4.6 (ต่อ)

ตัวชี้วัด/รายชื่อ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
38. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีการบริหารจัดการอย่างสร้างสรรค์โดยยึดหลักธรรมาภิบาลจนได้รับการยอมรับ	4.02	0.78	มาก	13
39. มีการกระจายอำนาจเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม “บวร” และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการทำงานเชิงรุก	4.09	0.71	มาก	8
40. มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ	4.03	0.71	มาก	12
41. มีผลงานเชิงประจักษ์ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ / มีผู้มาศึกษาดูงาน	3.94	0.74	มาก	20
ด้านกระบวนการ (Process) ปลุกฝังนิสัยผู้เรียน	-	-	-	-
3.8 ฝึกความมีวินัย	(4.14)	(0.55)	(มาก)	(1)
42. ฝึกการควบคุมตนเองไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข	4.17	0.74	มาก	4
43. ฝึกการรักษากฎระเบียบของบ้าน วัด โรงเรียน	4.11	0.61	มาก	7
44. ฝึกวินัย ความตรงต่อเวลา ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ผ่านกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวภาษาฯ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	4.13	0.65	มาก	5
3.9 ฝึกการแสดงความเคารพ	(4.12)	(0.65)	(มาก)	(2)
45. ฝึกการแสดงความเคารพบุคคลอย่างถูกวิธี ได้แก่ พระภิกษุ ครู บิดามารดา ฯลฯ	4.19	0.65	มาก	2
46. ฝึกแสดงความเคารพต่อวัตถุ เหตุการณ์และศาสนสถาน	4.08	0.76	มาก	9
3.10 ฝึกความอดทน	(3.89)	(0.67)	(มาก)	(11)
47. ฝึกความอดทนต่อความลำบากตรากตรำ เช่น หนาว ร้อน เมื่อยปวดเพราะนั่งสมาธินาน ฯลฯ	3.88	0.80	มาก	25

ตาราง 4.6 (ต่อ)

ตัวชี้วัด/รายชื่อ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
48. ฝึกความอดทนต่อความโกรธ ความเจ็บใจ ต่อความเข้าวนของสิ่งเร้า เช่น ไมค์เกมส์ ไมค์เพื่อน ที่พาออกนอกกลุ่มนอกทาง	3.87	0.80	มาก	26
49. ฝึกความเพียรพยายาม เช่น ทบทวนบทเรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ฯลฯ	3.94	0.70	มาก	20
3.11 ปลุกฝังจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (บ้าน วัด โรงเรียน)	(3.79)	(0.66)	(มาก)	(15)
50. การหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น นำน้ำใช้แล้ว รดต้นไม้ การใช้เศษอาหาร เศษใบไม้ ทำปุ๋ยหมัก ฯลฯ	3.75	0.79	มาก	33
51. รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมลดโลกร้อน เช่น ปลุกไม้ยืนต้น ปิดไฟ ปิดน้ำเมื่อเลิกใช้งาน กำจัดขยะ เลิกใช้ยาฆ่าแมลง ฯลฯ	3.82	0.78	มาก	28
52. ลด เลิกการบริโภค ลดขยะตั้งแต่ต้นทาง เช่น ขวดพลาสติก เลิกใช้โฟม ปุ๋ยเคมี สารเคมีทุกชนิด อาหารขยะ ขนมูลกรอบแกรบ น้ำอัดลม ฯลฯ	3.81	0.80	มาก	29
เฉลี่ย	3.92	0.17	มาก	3

จากตาราง 4.6 พบว่าผลการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนสีเขียว ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัด พบว่า ทุกตัวชี้วัดอยู่ใน ระดับมาก โดยตัวชี้วัดฝึกความมีวินัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.03) รองลงมาคือฝึกการแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.08) เป็นศูนย์กลางเพื่อชุมชน มีสนามกีฬา มีกิจกรรมและดูแลรักษาอย่างยั่งยืน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.06) และสุขอนามัยนักเรียนมี ความสะอาด เพียงพอปลอดภัยถูกสุขลักษณะ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.01) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ใช้ศูนย์การเรียนรู้ฐานอาชีพครบวงจร สร้างงานสร้างอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.07)

พิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีกิจกรรมแข่งขันกีฬา กรีฑาและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.71) ฝึกการแสดงความคิดเห็น

บุคคลอย่างถูกวิธี ได้แก่ พระภิกษุ ครู บิณฑบาต ฯลฯ ($\bar{X} = 4.19$, S.D.= 0.65) รองลงมา คือ ฝึกการควบคุมตนเองไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข ($\bar{X} = 4.17$, S.D.= 0.74) และฝึกวินัย ความตรงต่อเวลา ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นผ่านกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวภาษาฯ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ($\bar{X} = 4.13$, S.D.= 0.65) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาต่อออกจาก ภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์นักเรียน ก่อให้เกิดรายได้ระหว่างเรียน ($\bar{X} = 3.55$, S.D.= 0.95)

ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายและอันดับที่ของผลการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศิศรีตำบล ด้านผลผลิต

ตัวชี้วัด/รายข้อ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
4.1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม หรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	(3.59)	(0.73)	(มาก)	(17)
53. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นสูงสุดของ โรงเรียน โดยภาพรวมสูงกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา	3.69	0.81	มาก	35
54. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นสูงสุดของโรงเรียน จากผลทดสอบระดับชาติ (O-NET) โดยภาพรวมสูงกว่าเดิมหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของ สพฐ. เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา	3.50	0.85	ปานกลาง	41
4.2 อ่านคล่องเขียนคล่องนับแต่ชั้น ป.3 ขึ้นไป (ใฝ่เรียน)	(3.56)	(0.64)	(มาก)	(18)
55. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถอ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่อง สรุปการฟังได้และ ปฏิสัมพันธ์ได้ดี	3.63	0.73	มาก	38
56. นักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียน อ่านจับใจความได้ดี เขียนเรียงความได้ดี คิดเลขเร็วได้ดี กล่าวแสดงความรู้สึกได้ดีและถ่ายทอดข้อมูลได้ดี	3.58	0.73	มาก	39

ตาราง 4.7 (ต่อ)

ตัวชี้วัด/รายข้อ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
57. นักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียน สามารถใช้ ภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเซียนสื่อสารได้	3.47	0.85	ปานกลาง	42
4.3 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึง ประสงค์	(3.96)	(0.08)	(มาก)	(10)
58. นักเรียนมีจิตอาสาและเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม พัฒนาสิ่งแวดล้อมที่บ้าน วัด โรงเรียน	3.97	0.65	มาก	17
59. นักเรียนแสดงออกถึงความอดทน อดกลั้นต่อ สิ่งเร้าต่างๆ และความลำบากตรากตรำ	3.91	0.62	มาก	22
60. นักเรียนไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่ทำร้ายตนเอง ไม่เสพยา ไม่ดื่มสุรา ไม่สูบบุหรี่	3.98	0.76	มาก	16
61. นักเรียนเชื่อฟังพ่อแม่ ช่วยเหลืองานบ้าน ตั้งใจ เล่าเรียน เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู	4.03	0.67	มาก	12
62. นักเรียนดูแลรักษาความสะอาด ทั้งขณะลงถึง ไม่ขีดเขียนข้อความ ปฏิบัติตามระเบียบวินัย รักษา ทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน	3.92	0.74	มาก	21
63. นักเรียนแสดงความเคารพต่อวัตถุ เหตุการณ์ และศาสนสถาน เช่น ธงชาติ พระพุทธรูป อนุสาวรีย์ การประชุม การสวดมนต์ โดยสำรวมระวัง กิริยามารยาท การแต่งกาย การรักษาความสะอาด ฯลฯ	4.01	0.70	มาก	14
64. นักเรียนแสดงความเคารพในการต้อนรับ ปฏิสันถาร เช่น การยิ้มไหว้ สวัสดี รู้จักใช้คำพูด การทักทายทุกคนที่พบ รู้จักรับรองแขกที่มาเยี่ยม โรงเรียน ฯลฯ	4.07	0.75	มาก	10
65. นักเรียนมีความตรงต่อเวลา ในการมาโรงเรียน การเข้าเรียน การกลับบ้าน และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ	3.99	0.63	มาก	15

ตาราง 4.7 (ต่อ)

ตัวชี้วัด/รายข้อ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
66. นักเรียนใช้คำพหูพจน์พุ่มนวลและมารยาทอ่อนน้อมต่อผู้อื่น รู้จักกล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ตำราธรรมะวิจารณ์ เดิน นั่ง เมื่ออยู่กับพระภิกษุ ครู และผู้ใหญ่อย่างเหมาะสม	3.97	0.64	มาก	17
67. นักเรียนมีการออมทรัพย์ ใช้จ่ายอย่างประหยัด ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า เลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย	4.02	0.62	มาก	13
68. นักเรียนใช้น้ำ ใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด ปิดน้ำ ปิดไฟทุกครั้งเมื่อเลิกใช้งาน นำน้ำที่ใช้แล้วไปรดต้นไม้ เลือกชมรายการทางโทรทัศน์เฉพาะที่จำเป็น และเหมาะสมกับวัย	3.90	0.64	มาก	23
69. นักเรียนมีการหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อลดขยะ เช่น ขวด แก้ว ถุงพลาสติก นำเศษวัสดุกลับมาใช้ใหม่ ใช้เศษอาหาร/เศษใบไม้ทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ทำกระดาษสา ฯลฯ	3.79	0.71	มาก	30
4.4 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี	(4.06)	(0.44)	(มาก)	(5)
70. นักเรียนทุกคนมีทักษะในการหลีกเลี่ยงปัญหาทางเพศ อบายมุขทั้งปวง	4.05	0.65	มาก	11
71. นักเรียนทุกคน ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	4.09	0.67	มาก	8
72. นักเรียนมีน้ำหนักร่างกายสูงเป็นไปตามเกณฑ์ที่กรมอนามัยกำหนด	4.07	0.62	มาก	10
73. นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไร่เรียงแจ่มใส มีสุนทรียภาพด้านศิลปะ คนตรี กีฬา	4.05	0.73	มาก	11

ตาราง 4.7 (ต่อ)

ตัวชี้วัด/รายข้อ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
4.5 ชื่อเสียงโรงเรียนดี	(3.85)	(0.51)	(มาก)	(13)
74. จำนวนนักเรียน โดยรวมเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา	3.65	0.81	มาก	36
75. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา และผลงานของการจัดกิจกรรมตาม โครงการ ของโรงเรียน	3.90	0.64	มาก	23
76. โรงเรียนมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) มีผลงานเชิงประจักษ์ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีผู้มาศึกษาดูงาน	3.82	0.74	มาก	28
77. โรงเรียนมีผลการประเมินคุณภาพภายในจาก คัดงัดผ่านเกณฑ์ และมีผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกจาก สมศ. ผ่านเกณฑ์รอบสุดท้าย	4.05	0.68	มาก	11
4.6 ใช้ ICT ได้ ใช้ภาษาอาเซียนได้ รักและเห็นคุณค่า ของงานอาชีพ (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้นไป)	(3.79)	(0.59)	(มาก)	(15)
78. สามารถใช้โปรแกรมและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ Tablet ได้อย่างน้อย 1 โปรแกรม	3.92	0.70	มาก	21
79. สามารถระบุผลงานอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ได้และสร้างอาชีพเพื่อก่อให้เกิดรายได้ระหว่างเรียน อย่างน้อย 1 อาชีพ	3.76	0.71	มาก	32
80. สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษหรือภาษา อาเซียนได้อย่างน้อย 1 ภาษา	3.70	0.77	มาก	34
เฉลี่ย	3.87	0.18	มาก	4

จากตาราง 4.7 พบว่า ผลการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล ด้านผลผลิตอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.87, S.D. = 0.18$) เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัดพบว่าทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมาก โดย ตัวชี้วัดผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.06, S.D. = 0.02$) รองลงมาคือ ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 3.96, S.D. = 0.08$) และชื่อเสียงโรงเรียนดี

($\bar{X} = 3.85$, S.D.= 0.16)) ตามลำดับ ส่วนตัวชี้วัดที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อ่านคล่องเขียนคล่องนับแต่ชั้น ป.3 ขึ้นไป (ไฝ่เรียน) ($\bar{X} = 3.56$, S.D.= 0.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนทุกคน ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ($\bar{X} = 4.09$, S.D.= 0.67) รองลงมาคือ นักเรียนแสดงความเคารพในการต้อนรับปฏิสันถาร เช่น การยิ้มไหว้ สวัสดี รู้จักใช้คำพูดการทักทายทุกคนที่พบ รู้จักรับรองแขกที่มาเยี่ยมโรงเรียน ฯลฯ ($\bar{X} = 4.07$, S.D.= 0.75) นักเรียนมีน้ำหนักร่างกายสูงเป็นไปตามเกณฑ์ที่กรมอนามัยกำหนด ($\bar{X} = 4.07$, S.D.= 0.62) และนักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไร่เรียงแจ่มใสสุนทรียภาพ ด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา ($\bar{X} = 4.05$, S.D.= 0.73) โรงเรียนมีผลการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัดผ่านเกณฑ์ และมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ผ่านเกณฑ์รอบสุดท้าย ($\bar{X} = 4.05$, S.D.= 0.68) นักเรียนทุกคนมีทักษะในการหลีกเลี่ยงปัญหาทางเพศ อบายมุขทั้งปวง ($\bar{X} = 4.05$, S.D.= 0.65) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียน สามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเซียนสื่อสารได้ ($\bar{X} = 3.47$, S.D.= 0.85)

สรุปภาพรวมรายข้อจากตาราง 4.4 ถึงตาราง 4.7 พบว่า ผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนศิริมงคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.73) เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัดพบว่า ทุกตัวชี้วัดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ฝึกความมีวินัย ($\bar{X} = 4.14$, S.D.= 0.55) อันดับที่ 2 คือ เป็นศูนย์กลางเพื่อชุมชน มีสนามกีฬา มีกิจกรรมและดูแลรักษาอย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 4.12$, S.D.= 0.61) ฝึกการแสดงความเคารพ ($\bar{X} = 4.12$, S.D.= 0.65) อันดับที่ 3 คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน มีส่วนร่วมนิเทศ ประเมินและพัฒนาโรงเรียน ($\bar{X} = 4.10$, S.D.= 0.16) ส่วนตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อ่านคล่อง เขียนคล่องนับตั้งแต่ชั้น ป. 3 ขึ้นไป (ไฝ่เรียน) ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.64)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อจัดงานบุญประเพณี สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับวัดและชุมชน ในการพัฒนาความรู้คู่คุณธรรมให้กับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.26$, S.D.= 0.67) รองลงมา คือ ครูทุกคนปฏิบัติคือนักเรียนเสมือนเป็นลูกหลานของตนเอง เยี่ยมบ้านนักเรียนรายบุคคล เข้าใจและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ($\bar{X} = 4.19$, S.D.= 0.73) มีกิจกรรมแข่งขันกีฬา กรีฑาและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.19$, S.D.= 0.71) 3) ฝึกการแสดงความเคารพบุคคลอย่างถูกต้อง ได้แก่ พระภิกษุ ครู บิคารมารดา ฯลฯ ($\bar{X} = 4.19$, S.D.= 0.65) ลำดับที่ 3 คือข้อ ปราศจากสารเสพติดและอบายมุขทุกชนิดในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.18$, S.D.= 0.70) ตามลำดับ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อนักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเซียนสื่อสารได้ ($\bar{X} = 3.47$, S.D.= 0.85) อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล จากการสัมภาษณ์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ประกอบ มีลักษณะแบบมีโครงสร้าง โดยกำหนดหัวข้อเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

1.1 ด้านบริบท

1.1.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการแผนกลยุทธ์ของโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ควรให้วัตถุประสงค์ และหลักการของโครงการมีความสอดคล้องกัน สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น คือ โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน วัด ผู้ปกครอง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำหนดเป้าหมายพัฒนา นักเรียนที่เป็นไปได้

1.1.2 ควรมีการประชุมสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญของโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันและนำไปสู่ความสำเร็จร่วมกัน

3.1.3 ในการพัฒนาโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ควรบูรณาการอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทุกด้าน ไม่ควรเน้นด้านธรรมะอย่างเดียว

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า

1.2.1 โรงเรียนและครูต้องนำความรู้ไปสานต่อให้ถึงผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน เนื่องจากถ้าหากโรงเรียนเป็นฝ่ายดำเนินการเพียงฝ่ายเดียว แต่ชุมชนหรือผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการ การดำเนินงานก็ไม่ประสบความสำเร็จ

1.2.2 รัฐควรจัดสรรงบประมาณการดำเนินการโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลให้เพียงพอ เหมาะสมตามสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาที่แท้จริง นอกเหนือจากงบประมาณบริหารหมวดเงินอุดหนุนรายหัวนักเรียนตามปกติ เช่น งบประมาณบุคลากร งบประมาณสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ บรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ เนื่องจากการพัฒนาโรงเรียน ต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ จึงจะสามารถทำให้เกิดการพัฒนาได้เต็ม

ประสิทธิภาพ ในภาวะที่งบประมาณไม่เพียงพอ ควรบริหารด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามรอยเบื้องพระยุคลบาท และการระดมทรัพยากรจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.2.3 โรงเรียนควรได้รับการสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์สำหรับจัดกิจกรรม โรงเรียนศิรีคำบลที่เพียงพอและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่ต้องจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนใน

1.2.4 รัฐควรจัดอัตรากำลังและค่าตอบแทนให้เพียงพอกับความต้องการ ความจำเป็น ความชอบข่าและปริมาณของโรงเรียน เช่น บุคลากรฝ่ายธุรการ ฝ่ายการเงินพัสดุ ฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน พระภิกษุสงฆ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิทยากร

1.2.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการทำ บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) และสนับสนุนงบประมาณ

1.2.6 ครูควรเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง มีจิตวิญญาณของความเป็นครูที่สูงขึ้น เพื่อให้การดำเนินการ โครงการ โรงเรียนศิรีคำบล การดูแลการปฏิบัติ กิจกรรมของนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านกระบวนการ

1.3.1 ควรมีการอบรมครูทุกคน การศึกษาดูงาน โรงเรียนอื่นที่มีการจัดการเรียน การสอนที่มีคุณภาพ มีการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของโครงการ โรงเรียนศิรีคำบลอย่างต่อเนื่อง แก่ครู อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และมีการจัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูในโรงเรียน โครงการ โรงเรียนศิรีคำบลด้วยกัน เป็นภาคีเครือข่ายเดียวกัน เพื่อให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียน เกิดความตระหนักในความสำคัญของโครงการ เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการปฏิบัติโครงการ โรงเรียนศิรีคำบลมุ่งสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายร่วมกัน

1.3.2 ควรดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ควรออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และ ดันสังกัด ไม่ควรเปลี่ยนนโยบายบ่อย ๆ

1.3.3 การบริหาร โครงการ โรงเรียนศิรีคำบล ควรนำหลักการทำงานตามวงจร เดมมิ่ง (The Deming Cycle) หรือกระบวนการทำงาน PDCA ตามวงจรเดมมิ่ง มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอย่างจริงและเป็นระบบ งานต่าง ๆ จำเป็นต้องมีการจัดลำดับงาน จัดแผนงาน พัฒนาปรุงงานอยู่เสมอ จึงจะทำให้งานนั้นสำเร็จด้วยดี และมีประสิทธิภาพตลอดจนประสิทธิผล เกิดขึ้นกับงาน หน่วยงานต้นสังกัดควรให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบ กำกับ ติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนศิรีคำบลอย่างเป็นระบบ

1.3.4 ควรมีการจัดทำโครงการ โรงเรียนศิรีคำบลสู่ชุมชน เพื่อนำกิจกรรม สู่ครอบครัวนักเรียน ให้ผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน นำลูกหลานปฏิบัติกิจกรรมตาม

วัตถุประสงค์ของโครงการที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ ให้สามารถตรวจสอบการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนได้

1.3.5 โรงเรียนควรมีการอบรมปลูกจิตสำนึกดีให้กับ บัณฑิต ครู นักเรียน และองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้ผู้บริหารทุกระดับ ครู และผู้ปกครอง ต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนของชาติ ดังคำกล่าวที่ว่า แบบอย่างที่ดีมีค่ากว่าคำสอน

1.4 ด้านผลผลิต

1.4.1 ควรจัดให้มีการอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน โดยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านศาสนาโดยตรง เช่น ครูพระหรือวิทยากร มาจัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องบาปบุญคุณโทษ ระเบียบวินัย และหน้าที่ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ข้อ ตามหลักสูตรที่ยั่งยืนให้กับผู้เรียน

1.4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังคำ ผลการทดสอบระดับชาติ O-NET และ NT ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาครู และพัฒนาการวัดผลประเมินผล เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

1.4.3 ใน โรงเรียนศีร์ษะดาลัยยังมีจำนวนนักเรียนที่อ่าน เขียนและคิดเลข ไม่คล่อง ในจำนวนที่ถือว่าเป็นปัญหาของโรงเรียนอยู่จำนวนหนึ่ง ที่ต้องได้รับการพัฒนา โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

1.4.4 ควรมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษ หรือภาษาอาเซียนใน โรงเรียนศีร์ษะดาลัยให้มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สภาพปัญหาในการดำเนิน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะดาลัย มีดังนี้

2.1 งบประมาณไม่เพียงพอในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน

2.2 ครูให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน โครงการยังไม่ดีเท่าที่ควร

2.3 ความเข้าใจและความร่วมมือของชุมชนยังไม่ดีเท่าที่ควร

2.4 ในท้องถิ่นขาดบุคลากร ครูพระ หรือวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่นักเรียน

2.5 ด้านอาคารสถานที่ สภาพภูมิทัศน์ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอเหมาะสม

2.6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถของผู้เรียนด้านการอ่าน เขียนและคิดเลขคล่อง การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณ์ญาณและคิดสร้างสรรค์ ค่อนข้างต่ำ

2.7 การพัฒนาบุคลากรเพื่อปรับกระบวนการ และสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู

3. ความต้องการให้การสนับสนุนของโครงการ โรงเรียนศิรีคำบถมี ดังนี้

3.1 งบประมาณที่เพียงพอกับความต้องการจำเป็นของ โรงเรียน และมีความต่อเนื่อง

3.2 การอบรมพัฒนาครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

3.3 ความร่วมมือจากชุมชน และองค์กรในชุมชนที่เป็นรูปธรรมชัดเจน

3.4 สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอน

3.5 วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน

3.6 การสนับสนุน ช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง การกำกับติดตามเป็นระยะ เพื่อทราบถึงผลการพัฒนา และช่วยเหลือปรับปรุงให้ดีขึ้นจนบรรลุเป้าหมาย

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.1 ทุกกิจกรรมคือบทเรียน ต้องตั้งใจปฏิบัติงาน หลักการของความสำเร็จคือต้องลงมือทำ ทำซ้ำ ๆ จนเป็นนิสัย เหล่านี้คือความสำเร็จ

4.2 การเปลี่ยนนโยบายหรือเปลี่ยนรัฐบาลบ่อย ๆ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานโครงการที่ต่อเนื่อง งบประมาณที่ได้รับไม่ต่อเนื่องทำให้บางโครงการต้องยุติลง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการ โรงเรียนศิครีตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนศิครีตำบลในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาโครงการ โรงเรียนศิครีตำบล ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนศิครีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2556 ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอลำปลายมาศ อำเภอบ้านด่าน และอำเภอชำนิ มีโรงเรียนที่เข้า

ร่วมโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ทั้งสิ้น 42 โรงเรียน มีผู้บริหาร จำนวน 42 คน ครู จำนวน 677 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 474 คน

1.2. กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.2.1 กลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148) ได้ผู้บริหาร จำนวน 38 คน ครู จำนวน 248 คน และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 214 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 500 คน

1.2.2 กลุ่มที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ดำเนินงานโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล ที่มีผลการประเมินโครงการ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรัมย์ เขต 1 ผ่านทุกตัวชี้วัดอย่างไม่มีเงื่อนไข ซึ่งมีจำนวน 4 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มีการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 80 ข้อ ผ่านตามเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่า r อยู่ระหว่าง 2.032 - 6.898 แล้วนำข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนดมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา ความ विशงของครอนบาค ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9761

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนุรริรัมย์ เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม โดยส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรัมย์ เขต 1 ที่เป็นต้นสังกัดของกลุ่มตัวอย่าง นำแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 500 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 483 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.60 ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลตามวันเวลาที่ได้นัดหมายไว้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ที่มีผลการประเมินโครงการ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปฐมนิเทศ เขต 1 ผ่านทุกตัวชี้วัดอย่างไม่มีเงื่อนไข จำนวน 4 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านซ้อผกา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลำโรงโนนเต็ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดงเหล็ก ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวายสอ (ประชานุเคราะห์) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินของผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คอโครงการโรงเรียนศีร์ษะคำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปฐมนิเทศ เขต 1 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอเป็นข้อมูลประกอบความเรียง
3. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์โดยวิธีอุปมาน โดยนำประเด็นข้อมาพิจารณาความคล้ายคลึงกัน ความแตกต่างกัน และความสัมพันธ์กัน เพื่อหาข้อสรุป

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการประเมินโครงการ โรงเรียนศีร์ษะคำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปฐมนิเทศ เขต 1 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการ โรงเรียนศีร์ษะคำบลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปฐมนิเทศ เขต 1 ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ของกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า 2) ด้านบริบท 3) ด้านกระบวนการ และ 4) ด้านผลผลิต ตามลำดับ

1.1 ผลการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนศีร์ษะคำบลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปฐมนิเทศ เขต 1 ในกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณารายตัวชี้วัด พบว่า ทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมาก ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฝึกความมีวินัย ส่วนตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อ่านคล่องเขียนคล่องนับแต่ชั้น ป.3 ขึ้นไป (ใฝ่เรียน)

1.2 ด้านบริบท พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดพบว่า ทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมาก ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเชื่อมั่นว่าทำได้จริง ส่วนตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีเป้าหมายพัฒนานักเรียนที่ทุกคนเข้าใจถูกต้องตรงกันตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายการพัฒนานักเรียนที่เป็นไปได้ เน้นให้บ้าน วัด โรงเรียน (บวร) ร่วมมือกัน พัฒนานักเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผลลัพธ์จากแผนยุทธศาสตร์คุ้มค่าครบตามเป้าหมายในการดำเนินงาน

1.3 ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดพบว่า ทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมาก ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนมีส่วนร่วมนิเทศ ประเมินและพัฒนาโรงเรียน ส่วนตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ความสะอาดเป็นระเบียบ ร่มรื่น สวยงามด้วยร่วมเงาธรรมชาติ ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกคน และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดงานบุญประเพณี สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับวัดและชุมชน ในการพัฒนาความรู้คุณธรรมให้กับนักเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการพร้อมอุปกรณ์ไม่ชำรุด โต๊ะครู โต๊ะนักเรียน สะอาดเป็นระเบียบ

1.4 ด้านกระบวนการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายตัวชี้วัดพบว่า ทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมาก ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ฝึกความมีวินัย ส่วนตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ใช้ศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพครบวงจร สร้างงานสร้างอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ฝึกการแสดงความสามารถบุคคลอย่างถูกวิธี ได้แก่ พระภิกษุ ครู บิคามารดา ฯลฯ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาต่อจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์นักเรียน ก่อให้เกิดรายได้ระหว่างเรียน

1.5 ด้านผลผลิต พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายตัวชี้วัดพบว่า ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี อยู่ในระดับมาก ส่วนตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนทุกคน ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียน สามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเซียนสื่อสารได้ อยู่ในระดับปานกลาง

ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อทั้งหมด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดงานบุญประเพณีสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับวัดและชุมชนใน

การพัฒนาความรู้คู่คุณธรรมให้กับนักเรียน อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียน สามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเซียนสื่อสารได้ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาโครงการโรงเรียนศิรีคำบล มีดังนี้

2.1 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาโครงการโรงเรียนศิรีคำบลในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโรงเรียนศิรีคำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2.1.1 ด้านบริบท โรงเรียนควรจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์และหลักการของโครงการที่สอดคล้องกัน สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ มีการบูรณาการและกำหนดเป้าหมายหลักของการทำงานร่วมกันที่ทุกคนยอมรับ และสร้างความเข้าใจที่ตรงกันด้วยการประชาสัมพันธ์ เพื่อนำไปสู่ความร่วมมือของทุกภาคส่วน

2.1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า รัฐควรจัดสรรงบประมาณสำหรับให้โรงเรียนศิรีคำบลบริหารในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา อย่างเพียงพอตามสภาพจริงและตรงกับความต้องการของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดหาสื่ออุปกรณ์ การจัดหาและพัฒนาบุคลากร การพัฒนาสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่ บรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนความร่วมมือและสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1.3 ด้านกระบวนการ ควรดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ให้ชุมชนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการ มีการอบรมพัฒนาครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อปลูกจิตสำนึกดี และหน่วยงานต้นสังกัดควรให้การสนับสนุน มีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของโรงเรียนศิรีคำบลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นำกระบวนการทำงาน PDCA ความวงจรเดมมิ่ง มาประยุกต์ใช้ในการบริหารอย่างเป็นระบบ

2.1.4 ด้านผลผลิต ควรพัฒนาครู พัฒนาการเรียนการสอนและการวัดผล ประเมินผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จัดให้มีการพัฒนาผู้เรียนด้วยการฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนให้มีประสิทธิภาพ อย่างต่อเนื่อง

2.2 ปัญหาในการดำเนินโครงการโรงเรียนศิรีคำบล คือ งบประมาณไม่เพียงพอในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน ความเข้าใจและความร่วมมือของครูและชุมชนในการดำเนินงาน โครงการยังไม่ดีเท่าที่ควร ขาดบุคลากร ครูพระ หรือวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่นักเรียน ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอเหมาะสม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังไม่มีความมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถของผู้เรียนด้าน

การอ่าน เขียนและคิดเลขคล่อง การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณและคิดสร้างสรรค์ ก่อนข้างคำ และครูไม่ปรับเปลี่ยนกระบวนการทศน์เพื่อการทำงานในบทบาทของครู

2.3 สิ่งที่โครงการโรงเรียนศิครีตำบลมีความต้องการได้รับการสนับสนุน คือ ต้องการงบประมาณที่เพียงพอกับความต้องการจำเป็นของโรงเรียน การอบรมพัฒนาครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ความร่วมมือจากชุมชนและองค์ในชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอน วิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถในการอบรมครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน และการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง

2.4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ทุกกิจกรรมคือบทเรียน ต้องตั้งใจปฏิบัติงาน หลักการของความสำเร็จคือต้องลงมือทำ ทำซ้ำ ๆ จนเป็นนิสัย เหล่านี้คือความสำเร็จ และการเปลี่ยนนโยบายหรือเปลี่ยนรัฐบาลบ่อย ๆ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานโครงการที่ต่อเนื่อง งบประมาณที่ได้รับไม่ต่อเนื่องทำให้บางโครงการต้องยุติลง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่องการประเมิน โครงการ โรงเรียนศิครีตำบล ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

การประเมิน โครงการ โรงเรียนศิครีตำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่ม ตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า โครงการ โรงเรียนศิครีตำบลเป็นโครงการที่ดี ที่จะช่วยสร้างคุณภาพ การศึกษาให้กับเยาวชนของชาติ และพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในชนบทได้ นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนา สภาพเศรษฐกิจของสังคมไทยในปัจจุบันในด้านความยากจนเนื่องมาจากความไม่รู้หนังสือ ทำให้ ผู้เรียนมีโอกาสได้รับการศึกษามากขึ้น อีกทั้งตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นในการขยาย โอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชน รวมถึงพัฒนาให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ ทันสมัยขึ้นด้วย เป็นการลดค่าใช้จ่ายในการส่งบุตรหลานไปเรียนที่โรงเรียนตัวเมือง ลดความ เหลื่อมล้ำทางการศึกษาระหว่างโรงเรียนในตัวเมืองกับโรงเรียนในชนบท สอดคล้องกับ การประเมินโครงการต่าง ๆ โดยใช้แนวคิดรูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) คือ สมชาย สัพโส (2548 : 146-148) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการ ประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 มีสภาพการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และชุติมา พงษ์เกษ (2552 : 109 -111) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับวาทีณี เหมทานนท์ (2548: 6-12 ; อ้างถึงใน เพชรรัตน์ พวงทอง. 2550: 80) ได้กล่าวถึง โครงการ โรงเรียนในฝัน เป็นโครงการที่จะพัฒนาโรงเรียนให้มีศักยภาพและความพร้อมที่จะให้บริการทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันในมาตรฐานและหลากหลายในการปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายสุดท้ายคือ ให้ประชาชนมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ เช่นเดียวกับชาลินี แก้วคงคา (2554: 80) ได้กล่าวถึง โครงการ โรงเรียนศิครีดาบลว่า เป็นโรงเรียนมีชื่อเสียง มีมาตรฐานและมีคุณภาพ มีนักเรียนที่ใฝ่รู้ โรงเรียนมีลักษณะปลูกฝังให้ใฝ่เรียนและปลูกฝังให้นักเรียนมีลักษณะใฝ่ดี มีความเป็นไทย มีสุขภาพดี และรักการอ่าน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านบริบท พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยตัวชี้วัด ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเชื่อมั่นว่าทำได้จริง และรายชื่อพบว่าชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายการพัฒนานักเรียนที่เป็นไปได้ เน้นให้บ้าน วัด โรงเรียน ร่วมมือกันพัฒนานักเรียน จากการที่กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล พิจารณาตัวชี้วัดแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเชื่อมั่นว่าทำได้จริง และรายชื่อทุกฝ่ายมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายการพัฒนานักเรียนที่เป็นไปได้ เน้นให้บ้าน วัด โรงเรียน ร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียน ให้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า โครงการ โรงเรียนศิครีดาบล เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล ที่จะพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญของชาติให้มีคุณภาพ สามารถลดช่องว่างของคนในสังคมลงได้ ส่งผลให้ประชาชนชาวไทยสามารถหลุดพ้นจากวงจรความยากจน ซึ่งเป็นความมุ่งหวังของรัฐบาล โดยมีหลักการที่ว่าการศึกษาจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ ต้องมีการร่วมมือกันทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งโรงเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วัด ชุมชน และองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่เชื่อมั่นว่าทำได้จริง มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของชุมชน สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ เป้าหมายการพัฒนาปฏิบัติได้จริง มีผลงานชัดเจนตามระยะเวลาที่กำหนด มีการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ยึดหลักธรรมาภิบาลและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเชื่อมั่นว่าทำได้จริง และรายชื่อทุกฝ่ายมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายการพัฒนานักเรียนที่เป็นไปได้ เน้นให้บ้าน วัด โรงเรียน(บวร) ร่วมกันพัฒนานักเรียน สอดคล้องกับการประเมินโครงการต่าง ๆ โดยใช้แนวคิดรูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตีฟเฟิลบิม ซึ่งผดุงศักดิ์ อ่างทอง (2550 : 89-92) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า ด้านบริบท

ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมิน และยุทธชัย ไตรราช (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอทุ่งศรีอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การดำเนินงานอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ อีกทั้งยังสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 9-10) ที่ตระหนักในความสำคัญในการปฏิบัติงานรองรับกรอบการพัฒนาการศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง และหลักการพัฒนาด้านคุณภาพ โอกาสและการมีส่วนร่วม จึงกำหนดนโยบายโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล เพื่อดำเนินการพัฒนา โรงเรียนคุณภาพ โดยโรงเรียนและชุมชนสามารถจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ และมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ภาพความสำเร็จของโรงเรียนดี ศรีตำบลที่ว่า โรงเรียนน่าอยู่ ครูดี นักเรียนมีคุณภาพ ชุมชนร่วมใจ ใช้ประโยชน์ร่วมกัน และเพื่อพัฒนาโรงเรียนระดับตำบลในชนบทให้เป็นโรงเรียนคุณภาพ มีความพร้อมและความเข้มแข็งทั้งทางด้านวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาสุขภาพอนามัย การเรียนรู้อาชีพและกิจกรรมบริการชุมชนอย่างมีคุณภาพ เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับนักเรียน ในท้องถิ่นชนบท ส่งเสริมความร่วมมือหรือการมีส่วนร่วมจากชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำไปสู่ความเข้มแข็งของโรงเรียนและรองรับการกระจายอำนาจ

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน มีส่วนร่วมนิเทศ ประเมินและพัฒนาโรงเรียน และรายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดงานบุญประเพณี สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับวัดและชุมชน ในการพัฒนาความรู้คู่คุณธรรมให้กับนักเรียน จากการทำกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล พิจารณาตัวชี้วัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน มีส่วนร่วมนิเทศ ประเมินและพัฒนาโรงเรียน และรายชื่อจัดงานบุญประเพณี สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับวัดและชุมชน ในการพัฒนาความรู้คู่คุณธรรมให้กับนักเรียน ให้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าการดำเนินโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล เป็นโครงการที่ช่วยส่งเสริมให้บุตรหลานของคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและเรียนรู้วิถีชีวิตในท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น ประกอบกับชุมชนต่างเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความจำเป็นของโรงเรียนและความต้องการของท้องถิ่นในการพัฒนาความรู้คู่คุณธรรมให้กับนักเรียน โดยยึดหลัก 5 ร่วม คือ การร่วมคิด การร่วมวางแผน การร่วมปฏิบัติ การร่วมประเมินผล และการร่วมชื่นชม สอดคล้องกับการประเมินโครงการต่าง ๆ โดยใช้แนวคิดรูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตีฟเพิลบิม ซึ่งภริมา สังข์เสวก (2554 : 154-157) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลกรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า การประเมินด้านปัจจัย

นำเข้าของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นในระดับมาก และ เพชรรัตน์ พวงทอง (2550 : 77-80) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553: 25) จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยในการสนับสนุนโรงเรียนศิรีคำบล คูแล และการส่งเสริมความร่วมมือของเครือข่ายผู้ประกอบการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรภาครัฐและเอกชน ประสานงานหน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆ เช่น ชุมชน เอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการระดมทรัพยากร และยังคงสอดคล้องกับอิทธิฤทธิ์ เกกนิยะ (2547: 1; อ้างถึงใน เพชรรัตน์ พวงทอง. 2550: 81) ที่กล่าวว่า โครงการโรงเรียนในฝัน เป็นโครงการที่ช่วยส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมและช่วยเหลือโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์แบบ การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนสื่อวัสดุ อุปกรณ์ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังให้เด็กไทยรวมถึงบุคลากรของคนที่ได้รับการพัฒนา เป็นคนใฝ่รู้ สามารถแสวงหาความรู้ ได้ด้วยตนเอง รู้จักคิดวิเคราะห์ มีทักษะการดำรงชีวิต สร้างงานสร้างอาชีพได้ พันวงจรความยากจนเป็นคนดี อยู่อย่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นไทยและก้าวสู่สากล

3. ด้านกระบวนการ พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฝึกความมีวินัย รายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฝึกการแสดงความเคารพบุคคลอย่างถูกวิธี ได้แก่ พระภิกษุ ครู บิคา มารดา ฯลฯ จากการที่กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล พิจารณาตัวชี้วัด ฝึกความมีวินัย และรายข้อคือ ฝึกการแสดงความเคารพบุคคลอย่างถูกวิธี ได้แก่ พระภิกษุ ครู บิคา มารดา ฯลฯ ให้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลอาจจะเห็นว่าโครงการ โรงเรียนศิรีคำบล เป็นโครงการที่จัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมผู้เรียนและช่วยส่งเสริมให้ลูกหลานมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ประการ คือรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ ซึ่งความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่จำเป็นต้องเน้นคุณธรรมนำความรู้และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างสงบสุข คนที่มีคุณธรรมจะสามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นยังจะนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับการประเมินโครงการต่าง ๆ โดยใช้แนวคิดรูปแบบการประเมินซิปปี้ โมเดล (CIPP Model) ของสตีฟเฟิลบีม ซึ่งรวารุช สาลีสี (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน : กรณีศึกษาจังหวัดเลย พบว่า ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก และประมวล นอมจิตร

(2548 : 116-118) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนของโรงเรียนบ้านโป่ง “สามัคคีคุณูปถัมภ์” อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผลการประเมินด้านกระบวนการ อยู่ในระดับดี และยังคงสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2554: 13) ที่กล่าวถึงหลักการพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้เรียนว่า พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ที่มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม กำนัยมีจิตสำนึกและความภูมิใจใน ความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง สามารถก้าวทันโลก มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่สมบูรณ์ ห่างไกลยาเสพติด เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น มีสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (2542: 8-9) ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษา มาตรา 6 การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. ด้านผลผลิต พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี รายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนทุกคน ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข จากการที่กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล พิจารณาตัวชี้วัด ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี และรายชื่อ นักเรียนทุกคน ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ให้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลอาจจะเห็นว่า โครงการโรงเรียนดีศรีตำบล เป็นโครงการที่มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและช่วยส่งเสริมให้ลูกหลานมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี ทั้งผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาต่างให้ความสนใจและมีความตื่นตัวที่จะมุ่งพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนให้ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงการศึกษาธิการกำหนด จึงต้องทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อร่วมกันหาแนวทางและวิธีการที่หลากหลายมาพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิตของผู้เรียน เช่น โครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัย โครงการส่งเสริมสุนทรียภาพ ด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา รมรงค์ต่อต้านยาเสพติด โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน นอกจากนี้ยังจัด กิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียน เช่น กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม กลุ่มสีพัฒนาและบริเวณรับผิดชอบความสะอาดและจิตอาสา เป็นต้น จึงส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนา ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สอดคล้องกับการประเมินโครงการต่าง ๆ โดยใช้แนวคิดรูปแบบการประเมิน

ชิปปี้ โมเดล(CIPP Model) ของสตีฟเฟิลบีม คือพนัส กงกาหน (2551 : 138-140) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก และ ชูติมา พงษ์เกษ (2552 : 109 -111) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า ด้านผลผลิตของโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับชูติมา พงษ์เกษ (2552 : 142) ได้กล่าวว่า มาตรฐานการศึกษา มีจุดมุ่งหมายพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน คือให้นักเรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข การมีความสุขดีจะส่งผลให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้และพัฒนาในทุกด้าน เพราะร่างกายและจิตใจเป็นสิ่งแรกที่คนเราควรให้ความสำคัญ จะเห็นว่าหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษาไว้เป็นสาระหนึ่งที่โรงเรียนจะต้องจัดการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน โดยกล่าวถึงความสำคัญของสุขภาพไว้ว่า การมี สุขภาพดี เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประการแรกของคนไทยที่รัฐบาลได้กำหนดไว้เป็นนโยบาย และมาตรการในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถ ยืนหยัดอย่างไทยใน ประชาคมโลกทั้งปัจจุบันและอนาคต

ส่วนรายชื่อที่อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นสูงสุดของโรงเรียน จากผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) โดยภาพรวมสูงกว่าเดิมหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ย ของ สพฐ. เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา และข้อนักเรียนชั้น สูงสุดของโรงเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเซียนสื่อสารได้ จากการที่กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ ข้อมูลพิจารณารายชื่อดังกล่าวให้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล อาจจะเห็นว่าโครงการโรงเรียนศิรีคำบาล เป็นโครงการที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งผู้บริหาร โรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาต่างให้ความสำคัญสนใจ และมีความตื่นตัวที่จะมุ่งพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนให้ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงการศึกษากำหนด ด้วยการจัดทำโครงการ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ โครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ โครงการจัดนิทรรศการแสดงผล งานนักเรียน โครงการเข้าค่ายวิชาการ โครงการการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อความหมาย โครงการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น โครงการส่งเสริมรักการอ่านและกิจกรรมอาเซียนศึกษาใน รูปแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการอ่านคล่อง เขียนคล่อง และการสื่อสารภาษาอาเซียน แต่ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนจากผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) และ NT ของนักเรียนโดยภาพรวม อาจจะยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และนักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียนอาจจะยังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือ ภาษาอาเซียนสื่อสาร ได้ดีเท่าที่ควรตามความคาดหวัง ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 (2556: 20-22) ได้รายงานผลการดำเนินงานด้านการพัฒนา

คุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2555 โดยภาพรวม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) และ NT ของปีการศึกษา 2555 ต่ำกว่า ปีการศึกษา 2554 และ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับรายงานการประชุมของ World Economic Forum (WEF) - The Global Competitiveness Report 2012 - 2013 ซึ่งเป็นการประชุมเวทีเศรษฐกิจโลก ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ได้มีการจัดอันดับคุณภาพการศึกษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน ปรากฏว่า ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยจัดอยู่ในอันดับ 6 ของประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยไทยตามหลังเวียดนาม ขณะที่ระดับอุดมศึกษาอยู่อันดับ 8 เป็นรองจากประเทศเวียดนาม ที่ได้อันดับ 7 และประเทศกัมพูชา อันดับ 6 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2556 : 1) ดังนั้น จึงเป็นภาระหน้าที่ของโรงเรียนศิรีดำบล ที่ต้องพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการประเมิน โครงการ โรงเรียนศิรีดำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ซึ่งเป็นผู้นำในการส่งเสริม สนับสนุน ประสาน ดูแล ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ควรนำผลการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการ โรงเรียนศิรีดำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยเฉพาะด้านผลผลิต ซึ่งพบว่าเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้บริหาร โรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาคควรนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการกำหนด วางแผน แก้ไข ส่งเสริม และพัฒนารูปแบบการบริหารงาน โครงการ โรงเรียนศิรีดำบล ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนอย่างแท้จริงตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาต่อไป

1.2 เนื่องจากผลการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนศิรีดำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีผลการดำเนินงานของโรงเรียนทุกขนาดอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ คือ โรงเรียนขนาดกลาง

โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดใหญ่ ดังนั้นโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ ควรศึกษาแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนขนาดกลาง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ การดำเนินงานโครงการโรงเรียนศีลศรีตำบล ให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทและปัจจัยของแต่ละโรงเรียน โดยดำเนินงานอย่างเป็นระบบด้วยการนำกระบวนการ PDCA จัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และควรดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน นอกจากนี้หน่วยงานต้นสังกัดควรให้การสนับสนุน กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของโรงเรียนศีลศรีตำบลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนและคุณภาพผู้เรียนในทุกด้าน เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.3 เนื่องจากผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนศีลศรีตำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบประเด็นที่สำคัญคือ รายชื่อที่อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นสูงสุดของโรงเรียนจากผลทดสอบระดับชาติ (O-NET) โดยภาพรวมสูงกว่าเดิมหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ย ของ สพฐ. เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา และข้อนักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเซียนสื่อสารได้ เป็นตัวชี้วัดให้เห็นว่าโรงเรียนศีลศรีตำบลมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างเร่งด่วน ดังนั้นจึงควรส่งเสริม พัฒนา กระตุ้น ให้ครูได้ใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อมุ่งไปสู่ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยอาศัยจุดแข็งของครูดังกล่าวเป็นแรงผลักดันที่สำคัญ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

1.4 เนื่องจากผลการวิเคราะห์พบประเด็นสำคัญ คือ ผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนศีลศรีตำบล ในภาพรวม และทั้ง 4 ด้าน คือด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการด้านผลผลิตมีผล การประเมินอยู่ในระดับมาก เป็นตัวชี้วัดให้เห็นว่าโครงการโรงเรียนศีลศรีตำบลเป็นโครงการที่ดี มีคุณค่า มีประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในชนบท สร้างโอกาสทางการศึกษาการพัฒนาการศึกษาทั้งด้านคุณภาพ โอกาส และการมีส่วนร่วม มียุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาคุณภาพครูให้เป็นครูมืออาชีพในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการที่เน้น การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและภาคเอกชน จึงเห็นว่าโครงการ โรงเรียนศีลศรีตำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

บุรีรัมย์ เขต 1 สมควรที่จะดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่องต่อไป เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในชนบท ที่ต้องมีการปรับปรุง และพัฒนาโดยความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพื่อบรรลุเป้าหมายสู่ โรงเรียนคุณภาพ

1.5 เนื่องจากผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล จากการสัมภาษณ์ มีความเห็นว่า งบประมาณสนับสนุนในการพัฒนาไม่เพียงพอ และไม่ต่อเนื่อง ดังนั้นรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ควรจัดสรรงบประมาณ สำหรับให้โรงเรียนดีศรีตำบล บริหารในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้านต่าง ๆ ตำบล เช่น อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม บรรยากาศ เทคโนโลยี และศูนย์การเรียนรู้ด้านอาชีพ เป็นต้น อย่างเพียงพอตามสภาพจริงและตรงกับความต้องการ และผู้บริหาร โรงเรียนควรจัดให้มีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน ควรมีการส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือส่วนได้ส่วนเสียในโรงเรียนดีศรีตำบล ทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารโครงการ โรงเรียนดีศรี และบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลถึงความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนดีศรีตำบล ให้ประสบความสำเร็จ เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบ วิธีการดำเนินงานในการบริหารโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบลให้ประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้บริหาร โรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบถึงผลการประเมินโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน และศึกษาความสัมพันธ์ของมิติทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโรงเรียนทุกฝ่าย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542). กรุงเทพฯ : กุรุสภา.
- _____. (2553). คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนดีประจำตำบลตามโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2554). แนวทางการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). คอลัมน์ : การศึกษา : ไทยรัฐทำอาเซียน. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2556, จาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=34102&Key=hotnews>.
- ภิรดา สังข์เสวก (2554). การประเมินโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลกรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครปฐม. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (สาขาวิชาพัฒนศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชาลินี แก้วคงคา. (2554). ปฏิรูปการศึกษา ต้องเดินหน้าต่อไป จาก “ครูจ๋าตัวสู่เสนาบดี” ชินวรรณ บุญเกียรติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : มติชน.
- ชุติมา พงษ์เกษ. (2552). การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เชาว์ อินไย. (2553). การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีป ศิริรัศมี. (2545). การวางแผนพัฒนาและประเมินโครงการ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. กรุงเทพฯ.
- ทองหล่อ เดชไทย. (2545). “หลักการบริหารสาธารณสุข” ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิช.
- ธรรมพร แข็งกสิกร. (2548). การประเมินโครงการรักการอ่าน ตามคู่มือ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครสวรรค์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- นิตา ชูโต นงราม เศรษฐพานิช และนิตยา ภัตสรศิริ. (2544). "การประเมินโครงการ".
 ในประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา. (หน่วยที่ 14). นนทบุรี :
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2547). เทคนิคการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ :
 เนติกุลการพิมพ์.
- ประมวล นอมจิตร. (2548). การประเมินโครงการการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน
 โรงเรียนบ้านโป่ง "สามัคคีคุณูปถัมภ์" อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์
 ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ราชบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 หมู่บ้านจอมบึง.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.
 (พิมพ์ครั้งที่ 10). บุรีรัมย์ : กลุ่มวิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ผดุงศักดิ์ อ่างทอง. (2550). การประเมินโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา).
 อุดรดิตต์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.
- พนัส กงกาหน. (2551). การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในโรงเรียนสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
 สกลนคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2555). เทคนิคการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : เอ้าส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- พิสนุ ฟองศรี. (2550). เทคนิควิธีการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
 พรอพเพอร์ตี้พริ้นต์.
- เพชรรัตน์ พวงทอง. (2550). การประเมินโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ลพบุรี :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- มณีรัตน์ อินทร์คง. (2550). การประเมินโครงการกระบวนการพัฒนาและยกระดับคุณภาพ
 การศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีธานี เขต 2.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สุราษฎร์ธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- มยุรี อนุมานราชชน. (2551). การบริหารโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : คูมายเบส.

- บุทรชัย ไครราช. (2552). การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอทุ่งศรีอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.
- เขวาคี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2551). การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 6).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2550). ทิศทางและอาณาบริเวณการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2556, กรกฎาคม – ธันวาคม). “รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPiEST มโนทัศน์
ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้.” วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5(2) : 7–22.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
อักษรเจริญทัศน์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วราวุธ สาลีสี. (2551). การประเมินโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน : กรณีศึกษาจังหวัดเลย.
วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วรงค์ จันทรร และไพโรจน์ ภัทรนรากุล. (2544). การประเมินผลในระบบเปิด. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : โครงการเอกสารและตำรา.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). เทคนิคการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี :
โรงพิมพ์จตุพรดีไซด์.
- สมชาย สัพโส. (2548). การประเมินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). สกลนคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). รวบรวมบทความทางการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). “ความรู้พื้นฐานสำหรับการประเมินโครงการทางการศึกษา.” ใน
สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ บรรณาธิการ รวบรวมบทความทางการประเมินโครงการ.
หน้า 101-121. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). **วิธีวิทยาการประเมิน : ศาสตร์แห่งคุณค่า. พิมพ์ครั้งที่ 5.**
 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถานิติบัญญัติ. (2550). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. ราชกิจจานุเบกษา**
 เล่ม 124 ตอนที่ 471 หน้า 1/24 สิงหาคม 2550. กรุงเทพฯ : สถานิติบัญญัติ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. (2556). **รายงานผลการดำเนินงานด้าน**
การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2555. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล
การจัดการศึกษา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง**
 (พ.ศ.2552-2561). กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554).
โครงการโรงเรียนดี ประจำตำบล. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2556,
 จาก http://210.246.188.61/ewtadmin/ewt/demo_0850/main.php?filename=dtb_11.
- ตำราญ มีแจ้ง. (2544). **การประเมินโครงการทางการศึกษา. พิษณุโลก : ภาควิชาการศึกษา**
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2554). **การประเมินผลโครงการ : หลักการและการประยุกต์.**
 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สามลดา.
- สุวิมล ติรกันันท์. (2548). **การประเมินโครงการ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :**
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Chiang, P.W. (1996). **Assessing the Effectiveness of Five Year Mechanical Engineering**
Technology of Junior Colleges in Taiwan. Dissertation Abstracts International,
 5(2),47.
- Eric, No : Ed 382671. (2000). **“Reading/ Writing and Mathematics Instruction”**
CIIP. Planning/ Evaluation Report. Retrieved 3 September 2556, from
<http://ericir.syr.edu/plweb-cgi/fastweb?getdoc+ericdb+ericdb>.
- Escoda, P. I. (1997). **Labor Insertation Integrated on Occupational Training Curriculum.**
 Barcelona : University Autontma de Barcelona.

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buri Ram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ (IOC)

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โครงสร้างและตัวชี้วัด โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบแบบสอบถามการประเมินโครงการโรงเรียนศีลศรีตำบล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scale) ผลปรากฏ ดังนี้

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

1 หมายถึง มีความสอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ค่าความสอดคล้อง/คนที่				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC
ด้านที่ 1 ด้านบริบท (Context)						
1.1 แผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน เชื่อมั่นว่าทำได้จริง						
1	แผนยุทธศาสตร์มีความสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง สามารถปรับเปลี่ยนแผนยุทธศาสตร์ได้ตามสถานการณ์	+1	+1	+1	3	1
2	แผนงาน โครงการ กิจกรรม ตัวชี้วัดสภาพความสำเร็จในแผนยุทธศาสตร์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1
3	ผลลัพธ์จากแผนยุทธศาสตร์คุ้มค่า ครอบคลุมเป้าหมายในการดำเนินงาน	+1	+1	+1	3	1
1.2 มีเป้าหมายพัฒนานักเรียนที่ทุกคนเข้าใจถูกต้องตรงกัน						
4	ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายการพัฒนา นักเรียนที่เป็นไปได้ เน้นให้บ้าน วัด โรงเรียน (บวร) ร่วมมือกันพัฒนานักเรียน	+1	+1	+1	3	1

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่าความสอดคล้อง/คนที่				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC
5	เป้าหมายการพัฒนาปฏิบัติได้จริง มีผลงานชัดเจนตามระยะเวลาที่กำหนด	+1	+1	+1	3	1
6	มีการปฏิบัติจริงในการพัฒนาคุณธรรมศีลธรรมนักเรียนรายบุคคล	+1	+1	+1	3	1
ด้านที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้า(Input)						
2.1 ความสะอาดเป็นระเบียบ ร่มรื่น สวยงามด้วยร่วมเงาธรรมชาติ ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกคน						
7	ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการพร้อมอุปกรณ์ไม่ชำรุด โต๊ะครู โต๊ะนักเรียน สะอาดเป็นระเบียบ	+1	+1	+1	3	1
8	บริเวณ โรงเรียนสะอาด อาคารเรียน อาคารประกอบเป็นระเบียบ สวยงามและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	3	1
9	หน้าเสาธง แท่นพระ หอพระ โรงอาหาร แปลงเกษตร ห้องเก็บของสะอาดและจัดของเป็นระเบียบ	+1	+1	+1	3	1
10	มีแหล่งเรียนรู้ด้านระบบนิเวศวิทยาทางธรรมชาติตามบริบทโรงเรียน มีสนาม สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สนามเด็กเล่น สำหรับนักเรียนที่เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1
2.2 บรรยากาศอบอุ่นเหมือนบ้าน สีสันสดใส						
11	ครูทุกคนปฏิบัติต่อนักเรียนเสมือนเป็นลูกหลานของตนเอง เยี่ยมบ้านนักเรียนรายบุคคล เข้าใจและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	+1	+1	+1	3	1
12	ห้องเรียนทุกห้องจัดบรรยากาศเสมือนบ้านที่อยู่อาศัย	+1	+1	+1	3	1

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่าความสอดคล้อง/คนที่				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC
13	นักเรียนมีความสุขเมื่อได้มาโรงเรียน ไม่ขาดเรียน สนุกสนานกับกิจกรรมที่ร่วมกันจัดขึ้น	+1	+1	+1	3	1
2.3 ความปลอดภัย ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข						
14	บริเวณอาคารเรียน รั้ว ประตู อุปกรณ์ไฟฟ้า สนามเด็กเล่น มีความมั่นคงปลอดภัย ไม่มีบริเวณรกร้างเป็นที่มั่วสุมและแหล่งอาศัยของสัตว์ร้าย	+1	+1	+1	3	1
15	ให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย พืชของสารเสพติดและอบายมุข	+1	+1	+1	3	1
16	ปราศจากสารเสพติดและอบายมุขทุกชนิดในโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
2.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน มีส่วนร่วมนิเทศ ประเมินและพัฒนาโรงเรียน						
17	จัดงานบุญประเพณี สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ร่วมกับวัดและชุมชน ในการพัฒนาความรู้คู่คุณธรรมให้กับนักเรียน	+1	+1	+1	3	1
18	ร่วมกันวางแผนและแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายพัฒนาศีลธรรม “บวร” จัดให้มีการนิเทศและประเมินผลการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ จากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	+1	+1	+1	3	1
19	สนับสนุนงบประมาณ บุคลากร หรือวัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อพัฒนาโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
ด้านที่ 3 ด้านกระบวนการ (Process) การจัดการเรียนรู้						
3.1 จัดบรรยากาศห้องสมุด 3 ดี เหมือนบ้าน มีหนังสือใหม่เพียงพอ เหมาะสม						

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่าความสอดคล้อง/คนที่				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC
20	ห้องสมุด 3 คี มีครูบรรณารักษ์ทำหน้าที่แนะนำ อย่างเป็นกัลยาณมิตร และจัดบรรยากาศ ห้องสมุดให้ดูอบอุ่นเหมือนบ้าน	+1	+1	+1	3	1
21	จัดหาหนังสือและสื่อการเรียนรู้ใหม่ที่ เหมาะสมกับวัยเด็ก สับเปลี่ยนหมุนเวียนไป ทุกภาคเรียน	+1	+1	+1	3	1
22	มีระบบให้บริการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต สำหรับครู นักเรียนอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1
23	จัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านเชื่อมโยง การเรียนรู้ที่หลายกลุ่มสาระวิชา นักเรียนได้ใช้ ห้องสมุดครบทุกคน	+1	+1	+1	3	1
3.2 มีห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ พร้อมสื่อและอุปกรณ์ครบถ้วน และได้ใช้งานอย่างคุ้มค่า						
24	ทุกชั้นเรียน ได้ใช้สื่อการเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการภาษา ห้องปฏิบัติการทาง วิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และห้องจริยธรรม	+1	+1	+1	3	1
25	มีการดูแลรักษา ซ่อมแซมห้องปฏิบัติการ ทุกห้องพร้อมใช้งาน	+1	+1	+1	3	1
3.3 ใช้ศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพครบวงจร สร้างงานสร้าง อาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน						
26	มีกิจกรรมสร้างงานอาชีพให้นักเรียนตาม ความถนัด ความสนใจ มีการปรับปรุงและใช้ ศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพอย่างครบวงจร	+1	+1	+1	3	1

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่าความสอดคล้อง/คนที่				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC
27	มีวิทยากรท้องถิ่น หรือครูจัดการเรียนรู้ งานอาชีพสอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชน	+1	+1	+1	3	1
28	มีผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาต่อออกจากภูมิปัญญา ท้องถิ่น และมีแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์นักเรียน ก่อให้เกิดรายได้ระหว่างเรียน	+1	+1	+1	3	1
3.4 เป็นศูนย์กลางกีฬาเพื่อชุมชน มีสนามกีฬา มีกิจกรรม และดูแลรักษาอย่างยั่งยืน						
29	มีสนามกีฬาพร้อมใช้งานมีการให้บริการชุมชน ในการใช้งานอย่างคุ้มค่า	+1	+1	+1	3	1
30	มีกิจกรรมแข่งขันกีฬา กรีฑาและกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3	1
31	มีการดูแลรักษาสนามกีฬา โดยนักเรียนที่มี จิตอาสา และมีการจูงใจให้ท้องถิ่นร่วมพัฒนา เป็นศูนย์กลางกีฬาชุมชน	+1	+1	+1	3	1
3.5 สุขานักเรียนมีความสะอาด เพียงพอ ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ						
32	มีห้องสุขาเพียงพอกับการใช้งาน ห้องมีความ สะอาดทั้งภายในภายนอก ปลอดภัยจากคน พืช สัตว์ สิ่งของที่เป็นอันตรายต่อนักเรียน	+1	+1	+1	3	1
33	ห้องสุขามีแสงสว่างเพียงพอ การระบายอากาศ ดี มีสิ่งอำนวยความสะดวก	+1	+1	+1	3	1
34	มีมาตรการดูแลรักษาความสะอาดห้องสุขาคด้วย จิตอาสาของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่าความสอดคล้อง/คนที่				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC
3.6 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้สื่อเทคโนโลยีทันสมัยในการสอน						
35	ใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน เช่น วัด อุทยานแห่งชาติ ป่าไม้ สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์ พื้นบ้าน โรงงาน เรือกสวนไร่นา เขื่อน ฝาย ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1
36	มีคอมพิวเตอร์ มี Tablet สนับสนุนการจัดการ เรียนรู้และใช้เป็นเครื่องมือสืบค้นข้อมูล	+1	+1	+1	3	1
37	ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ตำรวจ ทหาร นายแพทย์ พระสงฆ์ ผู้ประกอบการ ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1
3.7 ผู้บริหารได้รับการยอมรับในการเป็นนักพัฒนาและ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง						
38	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีการบริหาร จัดการอย่างสร้างสรรค์โดยยึดหลักธรรมาภิบาล จนได้รับการยอมรับ	+1	+1	+1	3	1
39	มีการกระจายอำนาจเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม ร่วม “บวร” และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานมีส่วนร่วมในการทำงานเชิงรุก	+1	+1	+1	3	1
40	มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการบริหารจัดการ	+1	+1	+1	3	1
41	มีผลงานเชิงประจักษ์ได้รับการยกย่องเชิดชู เกียรติ / มีผู้มาศึกษาดูงาน	+1	+1	+1	3	1
ด้านกระบวนการ(Process) ปฐกษัตริย์ผู้เรียน						
3.8 ฝึกความมีวินัย						
42	ฝึกการควบคุมตนเองไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข	+1	+1	+1	3	1

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่าความสอดคล้อง/คนที่				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC
43	ฝึกการรักษากฎระเบียบของบ้าน วัด โรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
44	ฝึกวินัย ความตรงต่อเวลา ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ผ่านกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	+1	+1	+1	3	1
3.9 ฝึกการแสดงความเคารพ						
45	ฝึกการแสดงความเคารพบุคคลอย่างถูกต้องวิธี ได้แก่ พระภิกษุ ครู บิดามารดา ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1
46	ฝึกแสดงความเคารพต่อวัตถุ เหตุการณ์และ ศาสนสถาน	+1	+1	+1	3	1
3.10 ฝึกความอดทน						
47	ฝึกความอดทนต่อความลำบากตรากตรำ เช่น หนาว ร้อน เมื่อยปวดเพราะนั่งสมาธินาน ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1
48	ฝึกความอดทนต่อความโกรธ ความเจ็บใจ ต่อ ความเขี้ยวของสิ่งเร้า เช่น ไมค์ดิกเกมส์ ไมค์ดิกเพื่อนที่พาออกนอกกลุ่มนอกลทาง	+1	+1	+1	3	1
49	ฝึกความเพียรพยายาม เช่น ทบทวนบทเรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1
3.11 ปกป้องจิตสำนึกอนุรักษสิ่งแวดล้อม (บ้าน วัด โรงเรียน)						
50	การหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น นำน้ำใช้ แล้วรดต้นไม้ การใช้เศษอาหาร เศษใบไม้ ทำปุ๋ยหมัก ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1
51	รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมลดโลกร้อน เช่น ปิดไฟขึ้นคั่น ปิดไฟ ปิดน้ำเมื่อเลิกใช้งาน กำจัดขยะ เลิกใช้ยาฆ่าแมลง ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่าความสอดคล้อง/คนที่				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC
52	ลด เลิกการบริโภค ลดขยะตั้งแต่ต้นทาง เช่น ขวดพลาสติก เลิกใช้โฟม ฝูยเคมี สารเคมีทุกชนิด อาหารขยะ ขนมหุงกรอบแกรบ น้ำอัดลม ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1
ด้านที่ 4 ด้านผลผลิต (Product)						
4.1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม หรือสูงกว่า ค่าเฉลี่ยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ไม่ระบุ)						
53	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียน โดยภาพรวมสูงกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา	+1	+1	+1	3	1
54	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นสูงสุดของโรงเรียน จากผลทดสอบระดับชาติ (O-NET) โดยภาพรวมสูงกว่าเดิมหรือสูงกว่า ค่าเฉลี่ยของ สพฐ.เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา	+1	+1	+1	3	1
4.2 อ่านคล่องเขียนคล่องนับแต่ชั้น ป.3 ขึ้นไป (ไม่เรียน)						
55	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถอ่านคล่อง เขียนคล่อง คัดเลขคล่อง สรุปการฟังได้และ ปฏิบัติงานได้ดี	+1	+1	+1	3	1
56	นักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียน อ่านจับใจความได้ดี เขียนเรียงความได้ดี คัดเลขเร็วได้ดี กล่าว แสดงความรู้สึกได้ดีและถ่ายทอดข้อมูลได้ดี	+1	+1	+1	3	1
57	นักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียน สามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเซียนสื่อสารได้	+1	+1	+1	3	1

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่าความสอดคล้อง/คนที่				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC
4.3 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์						
58	นักเรียนมีจิตอาสาและเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พัฒนาสิ่งแวดล้อมที่บ้าน วัด โรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
59	นักเรียนแสดงออกถึงความอดทน อดกลั้นต่อสิ่งเร้าต่างๆ และความลำบากตรากตรำ	+1	+1	+1	3	1
60	นักเรียนไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่ทำร้ายตนเอง ไม่เสพยา ไม่ดื่มสุรา ไม่สูบบุหรี่	+1	+1	+1	3	1
61	นักเรียนเชื่อฟังพ่อแม่ ช่วยเหลืองานบ้าน ตั้งใจเล่าเรียน เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู	+1	+1	+1	3	1
62	นักเรียนดูแลรักษาความสะอาด ทั้งขณะลงถึงไม่ขีดเขียนข้อความ ปฏิบัติตามระเบียบวินัย รักษาทรัพย์สินสมบัติของ โรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
63	นักเรียนแสดงความเคารพต่อวัตถุ เหตุการณ์ และศาสนสถาน เช่น ธงชาติ พระพุทธรูป อนุสาวรีย์ การประชุม การสวดมนต์ โดยสำรวม ระวังเกียรติมารยาท การแต่งกาย การรักษาความสะอาด ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1
64	นักเรียนแสดงความเคารพในการต้อนรับ ปฏิสันถาร เช่น การยิ้มไหว้ สวัสดี รู้จักใช้คำพูดการทักทายทุกคนที่พบ รู้จักรับรองแขกที่มาเยี่ยม โรงเรียน ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่าความสอดคล้อง/คนที่				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC
65	นักเรียนมีความตรงต่อเวลา ในการมาโรงเรียน การเข้าเรียน การกลับบ้าน และร่วมกิจกรรมต่างๆ	+1	+1	+1	3	1
66	นักเรียนใช้คำพูดสุภาพนุ่มนวลและมารยาท อ่อนน้อมต่อผู้อื่น รู้จักกล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ตำรวมระวีการขึ้น เดิน นั่ง เมื่ออยู่กับพระภิกษุ ครุ และผู้ใหญ่อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1
67	นักเรียนมีการออมทรัพย์ ใช้จ่ายอย่างประหยัด ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า เลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย	+1	+1	+1	3	1
68	นักเรียนใช้น้ำ ใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด ปิดน้ำปิดไฟทุกครั้งเมื่อเลิกใช้งาน นำน้ำที่ใช้แล้วไปรดต้นไม้ เลือกชมรายการทางโทรทัศน์เฉพาะที่จำเป็นและเหมาะสมกับวัย	+1	+1	+1	3	1
69	นักเรียนมีการหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อลดขยะ เช่น ขวด แก้ว ถุงพลาสติก นำเศษวัสดุกลับมาใช้ใหม่ ใช้อาหาร/เศษใบไม้ทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ทำกระดาษสา ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1
4.4 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี						
70	นักเรียนทุกคนมีทักษะในการหลีกเลี่ยงปัญหาทางเพศ อบายมุขทั้งปวง	+1	+1	+1	3	1
71	นักเรียนทุกคน ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	+1	+1	+1	3	1

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่าความสอดคล้อง/คนที่				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC
72	นักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์ที่กรมอนามัยกำหนด	+1	+1	+1	3	1
73	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ร่าเริงแจ่มใส มีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา	+1	+1	+1	3	1
4.5 ชื่อเสียงโรงเรียนดี						
74	จำนวนนักเรียน โดยรวมเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา	+1	+1	0	2	0.67
75	ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา และผลงานของการจัดกิจกรรมตามโครงการของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
76	โรงเรียนมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) มีผลงานเชิงประจักษ์ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีผู้มาศึกษาดูงาน	+1	+1	+1	3	1
77	โรงเรียนมีผลการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัดผ่านเกณฑ์ และมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ผ่านเกณฑ์รอบสุดท้าย	+1	+1	+1	3	1
4.6 ใช้ ICT ได้ ใช้ภาษาอาเซียนได้ รักและเห็นคุณค่าของงานอาชีพ (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้นไป)						
78	สามารถใช้โปรแกรมและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ Tablet ได้อย่างน้อย 1 โปรแกรม	+1	+1	+1	3	1
79	สามารถระบุผลงานอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้ และสร้างอาชีพเพื่อก่อให้เกิดรายได้ระหว่างเรียน อย่างน้อย 1 อาชีพ	+1	+1	+1	3	1
80	สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเซียน ได้อย่างน้อย 1 ภาษา	+1	+1	+1	3	1

จะเห็นได้ว่า IOC มีค่ามากกว่า 0.5 ทุกข้อถือว่า ข้อคำถามเหล่านี้มีค่าเที่ยงตรงเนื้อหา
สรุปว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบสอบถามการประเมินโครงการ
โรงเรียนศิรินำบของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
สอดคล้องกัน ว่ามีความเหมาะสม (IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buri Ram Rajabhat University

ภาคผนวก ข

คำอำนาจำแนกของแบบสอบตาม

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ข้อที่	t-test for Equality of Means	
	t	Sig. (2-tailed)
ITEM1	3.101	.004
ITEM2	3.113	.004
ITEM3	2.734	.009
ITEM4	4.502	.000
ITEM5	6.898	.000
ITEM6	3.180	.003
ITEM7	2.413	.021
ITEM8	4.049	.000
ITEM9	3.509	.001
ITEM10	2.975	.005
ITEM11	6.056	.000
ITEM12	4.378	.000
ITEM13	3.795	.001
ITEM14	4.127	.000
ITEM15	4.430	.000
ITEM16	2.614	.013
ITEM17	4.958	.000
ITEM18	2.032	.049
ITEM19	2.182	.035
ITEM20	4.876	.000
ITEM21	5.497	.000
ITEM22	6.056	.000
ITEM23	4.100	.000
ITEM24	4.001	.000
ITEM25	3.101	.004
ITEM26	3.577	.001

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อที่	t-test for Equality of Means	
	t	Sig. (2-tailed)
ITEM27	4.653	.000
ITEM28	3.090	.004
ITEM29	4.775	.000
ITEM30	3.872	.000
ITEM31	2.792	.008
ITEM32	3.090	.004
ITEM33	2.963	.005
ITEM34	4.292	.000
ITEM35	5.393	.000
ITEM36	3.090	.004
ITEM37	5.751	.000
ITEM38	2.530	.016
ITEM39	3.481	.001
ITEM40	3.577	.001
ITEM41	2.557	.015
ITEM42	2.934	.006
ITEM43	3.506	.001
ITEM44	3.270	.002
ITEM45	6.056	.000
ITEM46	4.833	.000
ITEM47	2.851	.007
ITEM48	4.493	.000
ITEM49	4.273	.000
ITEM50	3.341	.002
ITEM51	4.935	.000
ITEM52	2.284	.028
ITEM53	2.880	.007

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อที่	t-test for Equality of Means	
	t	Sig. (2-tailed)
ITEM54	3.616	.001
ITEM55	3.644	.001
ITEM56	2.070	.045
ITEM57	3.577	.001
ITEM58	5.123	.000
ITEM59	4.244	.000
ITEM60	4.255	.000
ITEM61	3.204	.003
ITEM62	4.135	.000
ITEM63	4.049	.000
ITEM64	3.179	.003
ITEM65	3.583	.001
ITEM66	6.056	.000
ITEM67	3.113	.004
ITEM68	4.127	.000
ITEM69	2.413	.021
ITEM70	2.904	.006
ITEM71	2.975	.005
ITEM72	3.204	.003
ITEM73	3.717	.001
ITEM74	3.088	.004
ITEM75	2.413	.021
ITEM76	6.056	.000
ITEM77	2.530	.016
ITEM78	2.975	.005
ITEM79	2.413	.021
ITEM80	2.848	.007

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Rajabhat Ramphat University

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Statistics for	Mean	Variance	Std Dev	N of variables
Scale	235.7656	1305.7416	0.1721	80

Reliability Coefficients

N of Cases = 40.0 N of Items = 80

Alpha = .9761

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buri Ram Rajabhat University

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

รหัสแบบสอบถาม

--	--	--	--

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนศีลศรีตำบลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อประเมิน โครงการ โรงเรียนศีลศรีตำบล ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต แบบประเมินมี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับโครงการ โรงเรียนศีลศรีตำบลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open ended form) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบผลการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนศีลศรีตำบลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เท่านั้น จึงไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด เป็นการแสดงความคิดเห็นของแต่ละท่าน ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

3. ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามครั้งนี้ จะเสนอผลในภาพรวม ไม่มีผลกระทบต่อปฏิบัติงานของท่านหรือหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด จึงขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป ขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายสมพันธ์ แสนศรี

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพ

1.1 ตำแหน่งของท่านในปัจจุบัน

- () ผู้บริหาร
 () ครู
 () คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 เพศ

- () ชาย
 () หญิง

1.3 อายุ

- () ต่ำกว่า 25 ปี
 () 25 - 35 ปี
 () 36 - 45 ปี
 () มากกว่า 45 ปีขึ้นไป

1.4 วุฒิการศึกษา

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี
 () ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 () สูงกว่าปริญญาตรี

2. ขนาดของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบัน

- () โรงเรียนขนาดเล็ก (มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน)
 () โรงเรียนขนาดกลาง (มีนักเรียน 121 - 300 คน)
 () โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 301 คนขึ้นไป)

3. ระยะเวลาที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล

- () น้อยกว่า 2 ปี
 () 2 - 3 ปี
 () มากกว่า 3 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับการประเมินโครงการโรงเรียนศีร์ษะดาลัย
คำชี้แจง

ขอให้ท่านพิจารณาการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนศีร์ษะดาลัยของโรงเรียนท่านตามความเป็นจริงและให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับผลการประเมิน ดังนี้

5 หมายถึง มีผลการประเมินระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีผลการประเมินระดับมาก

3 หมายถึง มีผลการประเมินระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีผลการประเมินระดับน้อย

1 หมายถึง มีผลการประเมินระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะดาลัย	ระดับผลการประเมิน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านที่ 1 ด้านบริบท (Context)						
1.1 แผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน เชื่อมั่นว่าทำได้จริง						
1	แผนยุทธศาสตร์มีความสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง สามารถปรับเปลี่ยนแผนยุทธศาสตร์ได้ตามสถานการณ์					
2	แผนงาน โครงการ กิจกรรม ตัวชี้วัดสภาพความสำเร็จในแผนยุทธศาสตร์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
3	ผลลัพธ์จากแผนยุทธศาสตร์คุ้มค่า ครอบคลุมเป้าหมายในการดำเนินงาน					
1.2 มีเป้าหมายพัฒนานักเรียนที่ทุกคนเข้าใจถูกต้องตรงกัน						
4	ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายการพัฒนานักเรียนที่เป็นไปได้ เน้นให้บ้าน วัด โรงเรียน (บวร) ร่วมมือกันพัฒนานักเรียน					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศรีศรีตำบล	ระดับผลการประเมิน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	เป้าหมายการพัฒนาปฏิบัติได้จริง มีผลงานชัดเจนตามระยะเวลาที่กำหนด					
6	มีการปฏิบัติจริงในการพัฒนาคุณธรรมศีลธรรมนักเรียนรายบุคคล					
ด้านที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้า(Input)						
2.1 ความสะอาดเป็นระเบียบ ร่มรื่น สวยงามด้วยร่วมเงาธรรมชาติ ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกคน						
7	ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการพร้อมอุปกรณ์ไม่ชำรุด โต๊ะครู โต๊ะนักเรียน สะอาดเป็นระเบียบ					
8	บริเวณโรงเรียนสะอาด อาคารเรียน อาคารประกอบเป็นระเบียบ สวยงามและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม					
9	หน้าเสาธง แท่นพระ หอพระ โรงอาหาร แปลงเกษตร ห้องเก็บของสะอาดและจัดของเป็นระเบียบ					
10	มีแหล่งเรียนรู้ด้านระบบนิเวศวิทยาทางธรรมชาติตามบริบทโรงเรียน มีสนาม สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สนามเด็กเล่น สำหรับนักเรียนที่เหมาะสม					
2.2 บรรยากาศอบอุ่นเหมือนบ้าน สีสันสดใส						
11	ครูทุกคนปฏิบัติต่อนักเรียนเสมือนเป็นลูกหลานของตนเอง เยี่ยมบ้านนักเรียนรายบุคคล เข้าใจและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน					
12	ห้องเรียนทุกห้องจัดบรรยากาศเสมือนบ้านที่อยู่อาศัย					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะปาล	ระดับผลการประเมิน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
20	ห้องสมุด 3 คี มีครูบรรณารักษ์ทำหน้าที่แนะนำ อย่างเป็นกัลยาณมิตร และจัดบรรยากาศ ห้องสมุดให้ดูอบอุ่นเหมือนบ้าน					
21	จัดหาหนังสือและสื่อการเรียนรู้ใหม่ที่ เหมาะสมกับวัยเด็ก สับเปลี่ยนหมุนเวียนไป ทุกภาคเรียน					
22	มีระบบให้บริการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต สำหรับครู นักเรียนอย่างเพียงพอ					
23	จัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านเชื่อมโยง การเรียนรู้ที่หลายกลุ่มสาระวิชา นักเรียนได้ใช้ ห้องสมุดครบทุกคน					
3.2 มีห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ พร้อมสื่อและอุปกรณ์ครบถ้วน และได้ใช้งานอย่างคุ้มค่า						
24	ทุกชั้นเรียนได้ใช้สื่อการเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการภาษา ห้องปฏิบัติการทาง วิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และห้องจริยธรรม					
25	มีการดูแล รักษา ซ่อมแซมห้องปฏิบัติการ ทุกห้องพร้อมใช้งาน					
3.3 ใช้ศูนย์การเรียนรู้ฐานอาชีพครบวงจร สร้างงานสร้าง อาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน						
26	มีกิจกรรมสร้างงานอาชีพให้แก่นักเรียนตาม ความถนัด ความสนใจ มีการปรับปรุงและใช้ ศูนย์การเรียนรู้ฐานอาชีพอย่างครบวงจร					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะปาล	ระดับผลการประเมิน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13	นักเรียนมีความสุขเมื่อได้มาโรงเรียน ไม่ขาดเรียน สนุกสนานกับกิจกรรมที่ร่วมกันจัดขึ้น					
2.3 ความปลอดภัย ปอดสารเสพติดและอบายมุข						
14	บริเวณอาคารเรียน รั้ว ประตู อุปกรณ์ไฟฟ้า สนามเด็กเล่น มีความมั่นคงปลอดภัย ไม่มีบริเวณรกเรื้อเป็นที่มั่วสุมและแหล่งอาศัยของสัตว์ร้าย					
15	ให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย พิษของสารเสพติดและอบายมุข					
16	ปราศจากสารเสพติดและอบายมุขทุกชนิด ในโรงเรียน					
2.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน มีส่วนร่วมนิเทศประเมินและพัฒนาโรงเรียน						
17	จัดงานบุญประเพณี สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ร่วมกับวัดและชุมชน ในการพัฒนาความรู้คู่คุณธรรมให้กับนักเรียน					
18	ร่วมกันวางแผนและแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายพัฒนาศีลธรรม “บวร” จัดให้มีการนิเทศและประเมินผลการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ จากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน					
19	สนับสนุนงบประมาณ บุคลากร หรือวัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อพัฒนาโรงเรียน					
ด้านที่ 3 ด้านกระบวนการ (Process) การจัดการเรียนรู้						
3.1 จัดบรรยากาศห้องสมุด 3 ดี เหมือนบ้าน มีหนังสือใหม่เพียงพอ เหมาะสม						

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศรีดำบล	ระดับผลการประเมิน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
27	มีวิทยากรท้องถิ่น หรือครูจัดการเรียนรู้ งานอาชีพสอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชน					
28	มีผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญา ท้องถิ่น และมีแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์นักเรียน ก่อให้เกิดรายได้ระหว่างเรียน					
3.4 เป็นศูนย์กลางเพื่อชุมชน มีสนามกีฬา มีกิจกรรม และดูแลรักษาอย่างยั่งยืน						
29	มีสนามกีฬาพร้อมใช้งานมีการให้บริการชุมชน ในการใช้งานอย่างคุ้มค่า					
30	มีกิจกรรมแข่งขันกีฬา กรีฑาและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง					
31	มีการดูแลรักษาสนามกีฬา โดยนักเรียนที่มีจิตอาสา และมีการจูงใจให้ท้องถิ่นร่วมพัฒนา เป็นศูนย์กลางชุมชน					
3.5 สุขานักเรียนมีความสะอาด เพียงพอ ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ						
32	มีห้องสุขาเพียงพอกับการใช้งาน ห้องมีความ สะอาดทั้งภายในภายนอก ปลอดภัยจากคน พืช สัตว์ สิ่งของที่เป็นอันตรายต่อนักเรียน					
33	ห้องสุขามีแสงสว่างเพียงพอ การระบายอากาศดี มีสิ่งอำนวยความสะดวก					
34	มีมาตรการดูแลรักษาความสะอาดห้องสุขาด้วย จิตอาสาของนักเรียน					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะปาด	ระดับผลการประเมิน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.6 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้สื่อเทคโนโลยีทันสมัยในการสอน						
35	ใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน เช่น วัด อุทยานแห่งชาติ ป่าไม้ สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์ บ้าน โรงเรียน เรือกสวนไร่นา เขื่อน ฝาย ฯลฯ					
36	มีคอมพิวเตอร์ มี Tablet สนับสนุนการจัดการเรียนรู้และใช้เป็นเครื่องมือสืบค้นข้อมูล					
37	ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ตำรวจ ทหาร นายแพทย์ พระสงฆ์ ผู้ประกอบการ ฯลฯ					
3.7 ผู้บริหารได้รับการยอมรับในการเป็นนักพัฒนาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง						
38	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีการบริหารจัดการอย่างสร้างสรรค์โดยยึดหลักธรรมาภิบาล จนได้รับการยอมรับ					
39	มีการกระจายอำนาจเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม “บวร” และคณะกรรมการสถานศึกษา ชักชวนพื้นฐานมีส่วนร่วมในการทำงานเชิงรุก					
40	มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการบริหารจัดการ					
41	มีผลงานเชิงประจักษ์ได้รับการยกย่องเชิดชู เกียรติ / มีผู้มาศึกษาดูงาน					
ด้านกระบวนการ(Process) ปกป้องนิสัยผู้เรียน						
3.8 ฝึกความมีวินัย						
42	ฝึกการควบคุมตนเองไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะดาลัย	ระดับผลการประเมิน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
43	ฝึกการรักษากระดูกเรื้อรังที่บ้าน วัด โรงเรียน					
44	ฝึกวินัย ความตรงต่อเวลา ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ผ่านกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ชูภาษาชาด กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์					
3.9 ฝึกการแสดงความเคารพ						
45	ฝึกการแสดงความเคารพบุคคลอย่างถูกต้องวิธี ได้แก่ พระภิกษุ ครู บิดามารดา ฯลฯ					
46	ฝึกแสดงความเคารพต่อวัตถุ เหตุการณ์และศาสนสถาน					
3.10 ฝึกความอดทน						
47	ฝึกความอดทนต่อความลำบากตรากตรำ เช่น หนาว ร้อน เมื่อยปวดเพราะนั่งสมาธินาน ฯลฯ					
48	ฝึกความอดทนต่อความโกรธ ความเจ็บใจ ต่อความเขี้ยวของสิ่งเร้า เช่น ไม่คิดเกมส์ ไม่ติดเพื่อนที่พาออกนอกกลุ่มนอกลู่นอกทาง					
49	ฝึกความเพียรพยายาม เช่น ทบตวนบทเรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ฯลฯ					
3.11 ปลุกฝังจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (บ้าน วัด โรงเรียน)						
50	การหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น นำน้ำใช้แล้วรดต้นไม้ การใช้เศษอาหาร เศษใบไม้ ทำปุ๋ยหมัก ฯลฯ					
51	รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมลดโลกร้อน เช่น ปลุกไม้ยืนต้น ปิดไฟ ปิดน้ำเมื่อเลิกใช้งาน กำจัดขยะ เลิกใช้ยาฆ่าแมลง ฯลฯ					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศรีคำบล	ระดับผลการประเมิน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
52	ลด เลิกการบริโภค ไขมันตั้งแต่ต้นทาง เช่น ขวด พลาสติก เลิกใช้โฟม ไม้เคมี สารเคมีทุกชนิด อาหารขยะ ขนมหุงกรอบแกรบ น้ำอัดลม ฯลฯ					
ด้านที่ 4 ด้านผลผลิต (Product)						
4.1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม หรือสูงกว่า ค่าเฉลี่ยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ใฝ่รู้)						
53	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียน โดยภาพรวมสูงกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา					
54	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นสูงสุดของโรงเรียน จากผลทดสอบระดับชาติ (O-NET) โดยภาพรวมสูงกว่าเดิมหรือสูงกว่า ค่าเฉลี่ยของ สพฐ.เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา					
4.2 อ่านคล่องเขียนคล่องนับแต่ชั้น ป.3 ขึ้นไป (ใฝ่เรียน)						
55	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถอ่านคล่อง เขียนคล่อง คัดเลขคล่อง สรุปการฟังได้และ ปฏิสนธิ์นถาร ได้ดี					
56	นักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียน อ่านจับใจความ ได้ดี เขียนเรียงความได้ดี คัดเลขเร็วได้ดี กล่าว แสดงความรู้สึกได้ดีและถ่ายทอดข้อมูลได้ดี					
57	นักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียน สามารถใช้ ภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเขียนสื่อสารได้					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะปาล	ระดับผลการประเมิน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.3 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์						
58	นักเรียนมีจิตอาสาและเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พัฒนาสิ่งแวดล้อมที่บ้าน วัด โรงเรียน					
59	นักเรียนแสดงออกถึงความอดทน อดกลั้น ต่อสิ่งเร้าต่างๆ และความลำบากตรากตรำ					
60	นักเรียนไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่ทำร้ายตนเอง ไม่เสพยา ไม่ดื่มสุรา ไม่สูบบุหรี่					
61	นักเรียนเชื่อฟังพ่อแม่ ช่วยเหลืองานบ้าน ตั้งใจเล่าเรียน เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู					
62	นักเรียนดูแลรักษาความสะอาด ทิ้งขยะลงถัง ไม่ขีดเขียนข้อความ ปฏิบัติตามระเบียบวินัย รักษาทรัพย์สินสมบัติของ โรงเรียน					
63	นักเรียนแสดงความเคารพต่อวัตถุ เหตุการณ์ และศาสนสถาน เช่น ธงชาติ พระพุทธรูป อนุสาวรีย์ การประชุม การสวดมนต์ โดยสำรวม ระวังกิริยามารยาท การแต่งกาย การรักษาความสะอาด ฯลฯ					
64	นักเรียนแสดงความเคารพในการต้อนรับ ปฏิสันถาร เช่น การยิ้มไหว้ สวัสดี รู้จักใช้คำพูดการทักทายทุกคนที่พบ รู้จักรับรองแขก ที่มาเยี่ยมโรงเรียน ฯลฯ					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะปาล	ระดับผลการประเมิน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
65	นักเรียนมีความตรงต่อเวลา ในการมาโรงเรียน การเข้าเรียน การกลับบ้าน และร่วมกิจกรรมต่างๆ					
66	นักเรียนใช้คำพูดสุภาพนุ่มนวลและมารยาทอ่อนน้อมต่อผู้อื่น รู้จักกล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ตำรวมระวังการขึ้น เดิน นั่ง เมื่ออยู่กับพระภิกษุ ครุ และผู้ใหญ่อย่างเหมาะสม					
67	นักเรียนมีการออมทรัพย์ ใช้จ่ายอย่างประหยัด ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า เลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย					
68	นักเรียนใช้น้ำ ใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด ปิดน้ำปิดไฟทุกครั้งเมื่อเลิกใช้งาน นำน้ำที่ใช้แล้วไปรดต้นไม้ เลือกชมรายการทางโทรทัศน์เฉพาะที่จำเป็นและเหมาะสมกับวัย					
69	นักเรียนมีการหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อลดขยะ เช่น ขวด แก้ว ถุงพลาสติก นำเศษวัสดุกลับมาใช้ใหม่ ใช้เศษอาหาร/เศษใบไม้ทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ทำกระดาษสา ฯลฯ					
4.4 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี						
70	นักเรียนทุกคนมีทักษะในการหลีกเลี่ยงปัญหาทางเพศ อบายมุขทั้งปวง					
71	นักเรียนทุกคน ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะดาลัย	ระดับผลการประเมิน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
72	นักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์ที่กรมอนามัยกำหนด					
73	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีว่าเรียงแจ่มใส มีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา					
4.5 ข้อเดียวโรงเรียนดี						
74	จำนวนนักเรียน โดยรวมเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา					
75	ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา และผลงานของการจัดกิจกรรมตามโครงการของโรงเรียน					
76	โรงเรียนมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) มีผลงานเชิงประจักษ์ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีผู้มาศึกษาดูงาน					
77	โรงเรียนมีผลการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัดผ่านเกณฑ์ และมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ผ่านเกณฑ์รอบสุดท้าย					
4.6 ใช้ ICT ได้ ใช้ภาษาอาเซียนได้ รักและเห็นคุณค่าของงานอาชีพ (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้นไป)						
78	สามารถใช้โปรแกรมและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ Tablet ได้อย่างน้อย 1 โปรแกรม					
79	สามารถระบุผลงานอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้ และสร้างอาชีพเพื่อก่อให้เกิดรายได้ระหว่างเรียนอย่างน้อย 1 อาชีพ					
80	สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเซียนได้อย่างน้อย 1 ภาษา					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.1 สภาพปัญหาของการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนศีร์ษะคามมือไร่บ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา โครงการ โรงเรียนศีร์ษะคาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 โครงการ โรงเรียนศีร์ษะคามมีความต้องการให้สนับสนุนในด้านใด อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buri Ram Rajabhat University

ภาคผนวก จ
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แนวการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมิน โครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล

ชื่อโรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ผู้ให้สัมภาษณ์.....ตำแหน่ง.....

วัน เดือน ปี.....เวลา.....ผู้สัมภาษณ์.....

1. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและเป็นผู้บริหารโรงเรียนในโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบลท่านมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 อย่างไรบ้าง

1.1 ด้านบริบท

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 ด้านกระบวนการ

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 ด้านผลผลิต

2. ท่านคิดว่าการดำเนินโครงการ โรงเรียนศิรีคำบลของท่านประสบกับปัญหาในด้านใดบ้าง

3. ท่านคิดว่าโครงการ โรงเรียนศิรีคำบลมีความต้องการให้สนับสนุนในด้านใด อย่างไร

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buri Ram Rajabhat University

ภาคผนวก ฉ

จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างและแหล่งข้อมูล ของโรงเรียนดีศรีตำบล

กลุ่มตัวอย่างและแหล่งข้อมูล ของโรงเรียนดีศรีตำบล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ที่	โรงเรียนในโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล	โรงเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง	ขนาดของแหล่งข้อมูล		
			ใหญ่	กลาง	เล็ก
1	บ้านเสม็ด โคกศาล	✓	✓		
2	วัดบ้านถลุงเหล็ก	✓			✓
3	บ้านตลาดควาย	✓	✓		
4	บ้านตลาดชัย	✓	✓		
5	บ้านตะโก	✓	✓		
6	บ้านสวายจิก	✓		✓	
7	บ้านสวายสอ(ประชานุริยะ)	✓	✓		
8	บ้านลำโรงโนนเค็ง	✓		✓	
9	บ้านหนองปรือ	✓		✓	
10	บ้านหนองเพชร	✓			✓
11	บ้านหนองม้า	✓		✓	
12	บ้านหนองยาง	✓			✓
13	วัดบ้านเมืองฝาง	✓	✓		
14	วัดบ้านหนองคดุมบึก	✓	✓		
15	อนุบาลเมืองบุรีรัมย์(บ้านบัว)	✓		✓	
16	ไตรมิตรวิทยาคาร	✓		✓	
17	เสนศิริอนุสรณ์	✓	✓		
18	บ้านตะ โคงสามัคคี	✓		✓	
19	วัดบ้านปลัดบึก	✓		✓	
20	วัดบ้านปราสาท	✓	✓		
21	มหิตลอนุสรณ์(สันติภาพพัฒนา)	✓		✓	
22	บ้านสูงม่วง	✓		✓	
23	บ้านคูบช้าง	✓		✓	

(ต่อ)

ที่	โรงเรียนในโครงการ โรงเรียนศิรีคำบล	โรงเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง	ขนาดของแหล่งข้อมูล		
			ใหญ่	กลาง	เล็ก
24	บ้านตลาดโพธิ์	✓		✓	
25	บ้านหนองม่วง	✓	✓		
26	วัดบ้านหินโคน	✓		✓	
27	บ้านแท่นพระ	✓			✓
28	บ้านห้วยศาลา	✓		✓	
29	วัดบ้านบุชีเหล็ก	✓		✓	
30	บ้านโคกกลางอนุสรณ์	✓		✓	
31	ไตรคามสามัคคีวิทยา	✓		✓	
32	วัดหนองกระทุ่ม	✓		✓	
33	บ้านช่อผกา	✓	✓		
34	บ้านโคกสะอาด	✓		✓	
35	บ้านโคกขามโนนสมบูรณ์	✓		✓	
36	บ้านโคกสนวน	✓	✓		
37	วัดหนองปล่อง	✓		✓	
38	วัดละลวด	✓	✓		
	รวม	38	13	21	4

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buri Ram Rajabhat University

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ – สกุล คร.ประกิจ แพ่มไรสง
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 โรงเรียนวัดบ้านเมืองฝาง
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
 วุฒิทางการศึกษา ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต (ปร.ค) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 ความเชี่ยวชาญ การบริหารการศึกษาและสถิติวิจัย
2. ชื่อ – สกุล นางนฐพร วิชัยเลิศ
 ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
 วุฒิทางการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
 ความเชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาและการประเมิน โครงการ
3. ชื่อ – สกุล นางสมลักษณ์ ศรีแก้ว
 ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครุชำนาญการพิเศษ
 โรงเรียนสะแกโพรงอนุสรณ์
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
 วุฒิทางการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาวิชาหลักสูตรและ
 การสอน วิชาเอกการสอนมัธยมศึกษา(ภาษาไทย)
 ความเชี่ยวชาญ ด้านภาษาและการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buri Ram Rajabhat University

ภาคผนวก ข

รายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคการสุ่มภาพณ์

รายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์

1. นายถาวร ทวีลาภ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านช่อผกา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. นายพัชรินทร์ มีพัฒน์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านลำโรงโนนเต็ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
3. นายชาญชัย ไชยพิศ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดบ้านดงเหล็ก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
4. นายหาญณรงค์ พันธุ์พงษ์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านสวายสอ(ประชานูรณะ)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ภาคผนวก ฅ

**หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย
หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม**

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๓๖๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.ประกิจ แพมไธสง

ด้วย นายสมพันธ์ แสนศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี ผศ.ดร. ประเสริฐ ภูเงิน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๓๖๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางนงนุช วิชัยเลิศ

ด้วย นายสมพันธ์ แสนศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี ผศ.ดร. ประเสริฐ ภูเงิน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๓๖๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสมลักษณ์ ศรีแก้ว

ด้วย นายสมพันธ์ แสนศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี ผศ.ดร. ประเสริฐ ภูเงิน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๔๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ อำเภอมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านถนน

ด้วย นายสมพันธ์ แสนศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑” โดยมี ผศ.ดร.ประเสริฐ ภูเงิน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายสมพันธ์ แสนศรี ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๔๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสิงห์

ด้วย นายสมพันธ์ แสนศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑” โดยมี ผศ.ดร.ประเสริฐ ภูเงิน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายสมพันธ์ แสนศรี ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๔๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ อำเภอมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านก้านเหลือง

ด้วย นายสมพันธ์ แสนศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑” โดยมี ผศ.ดร.ประเสริฐ ภูเงิน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายสมพันธ์ แสนศรี ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๔๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองตะลุงปึก

ด้วย นายสมพันธ์ แสนศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑” โดยมี ผศ.ดร.ประเสริฐ ภูเงิน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายสมพันธ์ แสนศรี ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/ว ๔๗๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑

ด้วย นายสมพันธ์ แสนศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑” โดยมี ผศ.ดร.ประเสริฐ ภูเงิน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๔๐๘๒ / ๕๐๗๘

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑
๕๐ ถนนอิสาน บร ๓๑๐๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายสมพันธ์ แสนศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑” โดยมี ผศ.ดร.ประเสริฐ ภูเงิน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูล ในหน่วยงานของท่านด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ จึงแจ้งผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด ทุกแห่ง ทราบ และอนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนของท่านได้ตามความเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกชัย กาญจนนา)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต ๑

ผู้อำนวยการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต ๑

กลุ่มอำนวยการ
งานประสานงาน

โทร. ๐ ๔๕๖๑ ๑๔๐๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๒ ๐๒๗๗

ที่ ศธ ๐๔๐๘๒.๒๑๗/๐๑๑

โรงเรียนวัดบ้านปลัดปึก ๑๐๙ หมู่ที่ ๑ ตำบลวังเหนือ
อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง ตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ ที่ ศธ ๐๔๐๘๒/๕๐๗๘
ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ ให้โรงเรียน
อนุญาตให้ นายสมพันธ์ แสนศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินโครงการ
โรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ ความแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียน ได้ดำเนินการดังกล่าวข้างต้นเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ตามแบบสอบถามที่แนบ
มาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชา กลิ่นวงศ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านปลัดปึก

งานการบริหารทั่วไป

โรงเรียนวัดบ้านปลัดปึก

โทร ๐๘ ๙๐๑๖ ๙๐๙๕

ที่ ศธ ๐๔๐๘๒.๑๒๔/๑

โรงเรียนวัดหนองกระทุ่ม ๑๑๙ หมู่ ๕
ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๑๓๐

๗ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง ตอบแบบสอบถาม

เรียน นายสมพันธ์ แสนศรี

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านตลาดชัย ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน ๗ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายสมพันธ์ แสนศรี นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยตามความละเอียดที่แจ้งมาแล้วนั้น

บัดนี้ทางโรงเรียนวัดหนองกระทุ่ม ได้ดำเนินการตอบแบบสอบถามดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
ตั้งเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายถวิล เต็มรัมย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองกระทุ่ม

โรงเรียนวัดหนองกระทุ่ม

โทร.๐๔๔-๖๑๕๙๖๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buri Ram Rajabhat University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

- ชื่อ - สกุล : นายสมพันธ์ แสนศรี
- วัน เดือน ปี เกิด : เกิดวันที่ 22 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2506
- สถานที่เกิด : 13 หมู่ที่ 3 ต.โนนขวาง อ.บ้านค่าน จ.บุรีรัมย์ 100
- ตำแหน่งหน้าที่การงาน : ครู คศ.3 วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
- สถานที่ทำงานปัจจุบัน : โรงเรียนบ้านตลาดชัย กลุ่มโรงเรียนเมืองบุรีรัมย์ 8
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
- ที่อยู่ปัจจุบัน : 138 หมู่ 6 บ้านกฤษมบูรณ์ ตำบลสองห้อง
อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์ 31000
- ประวัติการศึกษา**
- พ.ศ. 2517 : ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองदैพัฒนา
ตำบลโนนขวาง อำเภอบ้านค่าน จังหวัดบุรีรัมย์
- พ.ศ. 2520 : ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนบ้านคูมใหญ่ ตำบลคูมใหญ่
อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
- พ.ศ. 2525 : มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม
ตำบลในเมือง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
- พ.ศ. 2527 : ปกศ.ชั้นสูง วิชาเอกพัฒนาชุมชน วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์
- พ.ศ. 2531 : ปริญญาตรี (ค.บ.) วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
- พ.ศ. 2557 : ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์